

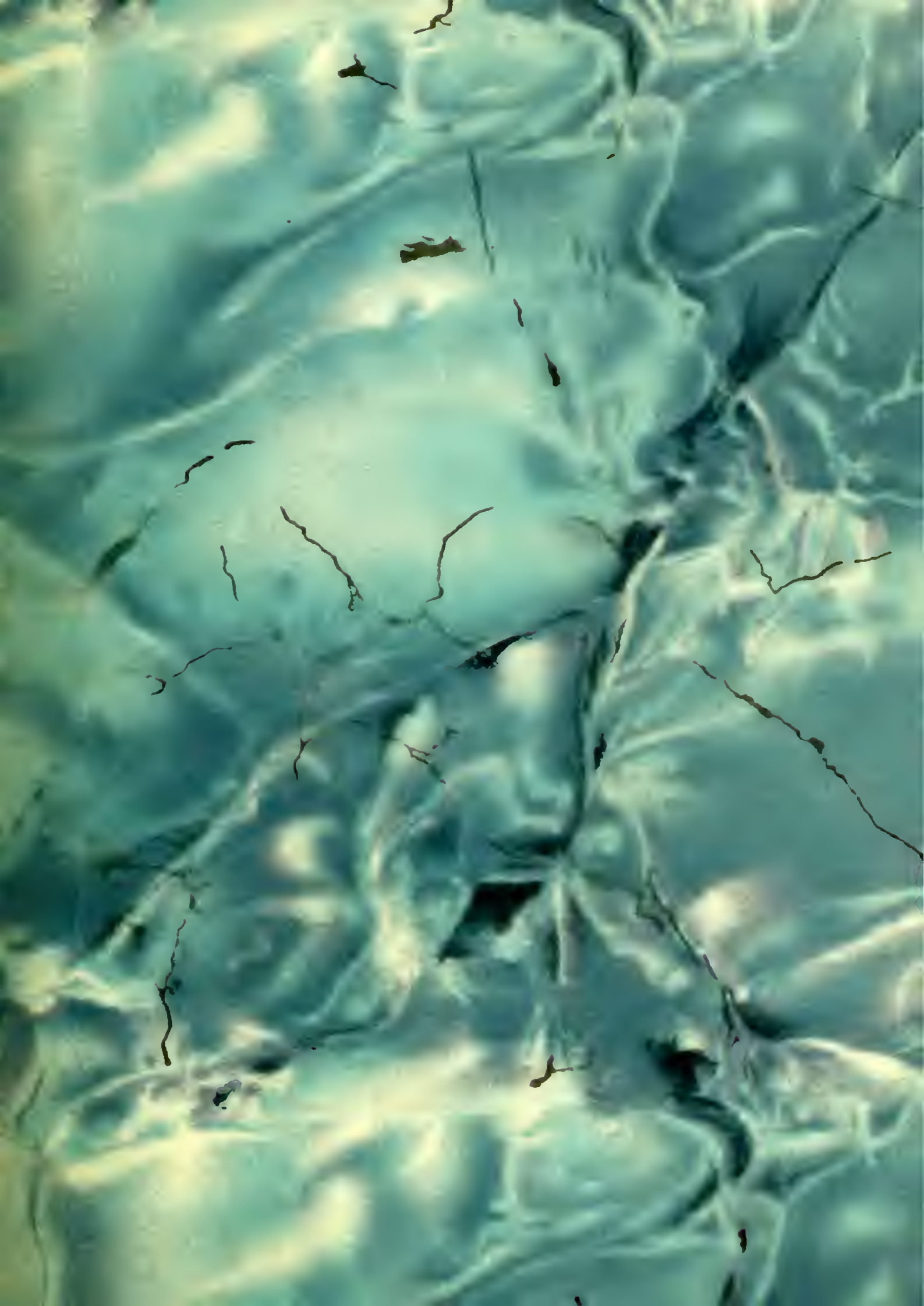
3 1761 07033021 2

5níoṁarċa na n-Aspol.

BS
2624
I7
074
1921

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

Gníon iribh

GNÍOMHARŢA NA h-ASPOL.

AN T-ACAIR PEADAR UA LAOĢAIRE
CANONAC, S.p.

o'aisirig id o laim na Vulgata ;

agus do breithig

AN T-ACAIR SCARÓID Ó NUALLÁIN, M.A.,

id i scompáid leis an nġreigis agus

leis na h-aisirigib ar a bfuil veigmeas

na h-Casailse.

Táid nótaí agus tagarša leó.

GRŪN AGUS Ó NUALLÁIN, TEOR

imbaithe áta cliaš :: imbeal pirste

i scorpaid :: i bportlárge

BS

2624

I7070

221

Nihil Obstat:

GIRALDUS O'NOLAN,

Censor Theol. Deput.

Imprimi potest:

✠ EDUARDUS,

Archiep Dublinen.,

Hiberniae Primas.

Dublina, die 8 Dec. 1921,

Festo Immac. Concept.

FOGARCAR SAC CEART AR COSNAM.

ḡNÍOMARTĀ NA N-ASPOL

"ḡNíomartā na n-Aspol" an ainim atá ar an leabhar go ó curac ainmíre na h-Eagailre, ac ní ceart a mear, ar ran, sup reanadair é ar an obair a deir na h-Aspoil. Do rḡaircead na h-Aspoil ar fuair tíortā an tómaín agur bí an obair a deineadar go fada fánac rḡairíte ó céile. ní'l ra leabhar go ac tuairirḡ, ḡearr ar conur a curruigead ar an eaglaír do cur ar bun. Tá cuir de feanmóiniú deadar naomta curta ríor ra oá cáibitíol oéas atá ar curac. 1r é lúcar soirḡealaithe do rḡríob é, agur 1r i nḡréir do rḡríob ré é. Turruigeann an reanair atá ann ag deargadail óríort ar oḡigeanna agur rḡadann ré tímpall na bliana tḡí ríóir a tḡí, .i. 1r tuairirḡ ḡearr ar an eaglaír é ar fead deic mbliana ríóir.

CÁIBITÍOL I.

Deargadail óríort. Maiciar oá toḡad i n-inead iúoáir.

Do deinear an céad cáinnt, a tceoiluir, ar na 1
neitib go léir a turruis íora ar oéanair agur ar
teagairḡ, go oḡí an lá nar deargadail é tar éir 2
a aiteanta tabairt do rna h-Aspolair a tois ré, tḡí
an Spiorair Naom.

Agur tar éir é féin. a tairbedint beó oóib i nḡoair 3
a páire, le móran dearbuite, i ḡcaiteam oacat lá,
'ḡá tabairt féin le feirḡint oóib agur ag lahairt
leó ar rígeac oé.

Agur o'it ré bia 'n-a oteannta 1 agur o'orruis 4
ré oóib ḡan imteac a' lerúralem ac fanmairt le
ḡeallmairt an atar, an ḡeallmairt, (ar feirean) 2 a
cloireadair ó m' beal-ra: Sup deir eóin bairte le 5
n-uirḡe ac go nḡeannar ríbre do bairte leir an
Spiorair Naom laircis de deagán laetanta. Agur 6

¹ Lúc. xxiv. 49; eóin xiv. 26.

² Maic. iii. 11; Marc. i. 8; Lúc. iii. 16 eóin i. 20.

- an méio a bī i bfočair a céile díob do cuireadar
ceirt cuige agus tubadar: A tigeanna, an ra
n-aimrii reo a tabairfair an nígéact tar n-air o'irraél?
7 Ac tubairt ré leó: Ní n-agsaibíre atá fíor o'fáíl
ar na n-aimriib 'ná ar na tráctanaib a éimeá an
8 t-atair fé n-a cómaact féin. ¹ Ac glacfaid rib neart
an Spioraio Naomh as túirliocan ionaib, ² agus beid
rib i nbúr luét fiaónaire díomra i n-Ierúsaleim agus
i n-Iudéa go léir agus i Samaría, agus go n-imeall
an domáin ar fad.
- 9 Agus nuair a bī an éainnt rin páirt aige do tógad
ruar é or cómair a rúl agus do glac riamall ar
10 a padarc é. Agus an fadó a bíodar as féadaint
air agus é as imteact ruar ar neam, féad, bí
beirt fear 'n-a fearam 'n-a n-aice agus éadac zeal
11 orá, agus tubadar: A feara Gailliláca, cad
ab áil lib i nbúr fearam as féadaint ruar cun neime?
Íora ro atá tógta ruar ar neam uaid, tiocfaid fé ar
an gcuma gcéadna, fé mar a conacabair as dul ruar
ar neam é.
- 12 Anrao do tándar tar n-air go Ierúsaleim ó'n
gcnuc ar a dtugtar Olibet, cnoc atá i nGiorraet
13 riubal lae rabboide do Ierúsaleim. Agus nuair a
tándar irteac éadar ruar go dtí an reómra uac-
tárac mar a raib peadar agus Eóin as fanmáint, agus
Séamur agus Ainríar, Pilib agus Tomár, Bapto-
maeur agus Maiciú, Séamur Alpéir agus Simón
14 Sélotér agus Iúdár mac Séamuir. Bíodar ran go léir
as leanmáint do coil a céile i n-úrnuighe mar don
leir na mnáib agus le Muire Mátair Íora agus le
n-a bpráitrib.
- 15 Inr na laetib rin o'eirig peadar amearg na
mbpráitíre agus tubairt fé, (agus bí timpall le céad
16 agus fiche duine cruinnighe ann): A feara, a bpráitíre,
ní foláir cómlíonad an Scriptúra do tarraig an
Spioraio Naomh tré béal Dáibíro ³ i tdaob Iúdair, an
17 fear a treóruig an muinntir a gáib Íora, an fear a
h áirimead orainne agus go raib páirt aige ra t-reirbír

¹ *Infra* ii. 2.   ² Lúc. xxiv. 28.   ³ Salm. xl. 10; Eóin xiii. 18.

reo. ¹ Do fuaip an fear ran talam le tuarparual 18
 a bpoó-ghim, agus do cpoóad é agus do rgoilt aip
 'n-a lár agus do tuit na h-inni go léir amac ar. Agus 19
 táinig fíor an níó rin o'd bfuil de daoine i n-Ierú-
 salem, i dtreo sup tugad ar an bpaipc rin, 'n-a tcean-
 gain rin, "Hacelwama," ré rin; páipc na folá. Agus 20
 tá rghriobta i leabap na Salm: ² "Deintear fárac
 o'd n-ait cónnuighe, agus ná bíod duine a déanfaid
 cónnuighe ann," agus, ³ "Tugtar a cataoir earbois
 do duine eile." Ní foláip o'd bpiis rin, ar na fear- 21
 aib reo atá i gcomluadar linne i scaiteam na h-aim-
 rípe go léir 'na raib an Tigearna íora irteac agus
 amac i n-ár meap, as turnú ó'n mbairte a deín 22
 Eóin go dtí an lá do tógad ruar uainn é, duine acu
 ran do beir i n'finné ar a aireiríge i n-donféadct linne.

Anran do focruiúgar ar beirt, ar íorep ar a 23
 dtugti baprabar agus go mba fíoinne do lúrtur.
 agus ar maitiar. agus deineadar úpnuiúge agus 24
 tuidradar: Déinre, a Tigearna, ó'r asat atá fíor
 cpoide gac duine, a tairbeáint cia'cu de'n beirt reo
 ir roga leat, Cui go nglacfaid ré an t-inead reirbíre 25
 agus arpolacta ro do cáill lúdar, ionur go raíad
 ré i n' áit féin. Anran do cuineadar ar éannaid 26
 doib é, agus do tuit an éann ar maitiar agus do
 h-áirimead é i tceannta an doinne-deas arpol.

CAIBIDÍOL II.

An Spioraid naoná glacat as na veirgiubulaib. An
 tceannmóin a tug peadar uaid do'n pobul. Cráibteadct na
 ndoine do glac an creideam ar dtúir.

agus nuair a críochnuigead laetanta na Cingcúire 1
 bíodar go léir i n-donféadct i n-don áit amáin, agus 2
 táinig go h-obann fuaim ó neam mar bead fuaim
 gaoite móire as teadct agus do líon ré ar fad an tís
 'na raibdar 'n-a ruide. agus do tairbeáad doib 3
 mar bead teangtaca teine agus iad veirgílte, agus

¹ mat. xxvii. 7.

² Salm. lxxviii. 26.

⁴ Salm. cviii. 8.

- 4 DO fuitó ré ar gac duine acu, ¹ Agus do líonadh
 1ad go léir de'n Spioraid Naoim agus éomaid ar
 lahairt i dteangtachaib iolartha, fé mar a tug an
 Spioraid Naoim dóib lahairt.
- 5 Agus bí 'n-a gcóinnuidhe i n-Ierúsaleim lúdaigh,
 6 daoine diatha ar gac náiriún fé'n rpeir. Agus nuair
 a leat an rgeal ran do éruinnigh na daoine agus bí
 meapatal aighe oirta, mar d'airis gac duine acu a
 7 teanga féin acu-ran dá lahairt. Agus bí uachtár
 oirta go léir agus 1ad ag déanamh iongha, agus
 veirioir: féad, nác Sairiliais 1ad ran go léir
 8 atá ag cainnt? Agus conur a tárla gur airis
 gac duine aghainne a teanga dúcair féin ionar tógadh
 9 é? Páirtaigh agus Médaigh agus Elamitigh, agus
 luict cónnuighe Meroportamia, lúdaea agus Capa-
 10 dócia, Pontuir agus Ária, Púrgia agus Pampilia,
 na h-Éigipte agus na scrioc ran Libia atá timpall
 11 ar Cirené, agus daoine iarda atá ó'n Róim, lúdaigh leir
 agus pproeilitigh, Créiteada agus Arabaigh; d'airis-
 eamair 1ad ag lahairt i n-ár dteangtachaib féin ar
 12 oibneadaib ionghanta da Dé. Agus bí uachtár oirta go
 léir agus 1ad ag déanamh iongha agus veirioir le n-a
 13 céile: Cad é reo mar obair? Agus bí tuille acu ag
 déanamh magair agus veirioir: Lán d'fion nua atáir
 ríad ran.
- 14 Anran d'eirigh Peadar 'n-a fearam, agus an t-aoinne
 déas taoib leir, agus d'áruis ré a glór agus do
 lahairt fé leó: A feara lúdaea agus ríbre go léir,
 a luict cónnuighe Ierúsaleim, bíod 'fior aghaib an
 méir reo, agus glacaib i n-búr scluaraib mo cainnt!
- 15 Mar ní h-ar meirge atáir ríad ro, mar ir dóig líbre,
 16 óir ní'l tagaite ac an trímhad trát de'n lá. Ac ríde
 17 an ní d'oubradh ó béal an fáid ² 16él: " Agus tiocfaid
 inr na laetib déanada, a veir an Tigearna, doirtead
 ar mo Spioraid ar gac feoil, agus déanfaid búr
 sclann mac agus búr sclann inghan tarthairead,
 agus cíofid búr búr óga airlingí, agus déanfar

¹ mat. iii. 11; marc. i. 8; lúc. iii. 16; eóin vii. 39;

Supra i. 8; *Infra* 16 agus xix. 6.

² 16él ii. 28; íráir xlv. 3.

- labhairt go dāna lib i tsaobh an pātridairc Dāibio, ¹ go
 bfuil ré marb, curta, agus go bfuil a uais i n-ár
 30 mearṡ go tci an lá atá inoiu ann. Fáid ab ead é
 agus bí 'fíor aise ²sur dearbhuig Dia dó go ruidreab
 31 don de fíol a ámann 'n-a cátaoir, agus do connaic
 ré roim ré airéirige Críort agus do labhair ré air,
³ nár fágaó i n-irreann é agus ná feacaíó a cuio feola
 32 truailliú. Do tós Dia ruar airir an t-íora ro, agus
 33 ir fínnte rinne go léir air rin. Do tósab ruar é,
 o'á bús rin, ar dearláim Dé agus do réir mar a
 ruar ré ó'n átair an ḡeallamaint i tsaobh an Spioraio
 Naomh, do doirt ré amac é reo, agus cionn ribre é agus
 34 airígeann rib é. Óir níor cuaid Dāibio ruar ar
 neam; ac veir ré féin: ⁴ "Dubhairt an Tigearna le
 35 m'Tigearna: Suid ar mo veir, go ḡcuireab do
 36 namair mar taca fé o'coraib." Bíod a fíor o'á bús
 rin, go dearbta as ḡac teaglac i n-irraél, íora ro
 a deimeabaire a tárnáil ar éoir, sur dein Dia
 Tigearna de agus Críort.
- 37 Nuair airígeadair an méir rin táinig aitreacair orca
 agus dubradair le peadair agus leir na h-arpoil eile:
 38 a feara, a braidre, cad tá le déanam asainn? agus
 dubhairt peadair leó: Déinib, ar reirean, aitreige,
 agus glacaó ḡac duine asuib bairte i n-ainim íora
 Críort, ionur go maifí búir bpeacáí oadib, agus
 anran glacfaid rib tabairtar an Spioraio Naomh.
- 39 Óir ir oadibre agus o'búir rliocó an ḡeallamaint,
 agus do rna oadine go léir atá i ḡcén, ré air go
 40 nglaoófaid ar o-Tigearna Dia. agus le móran eile
 focal bí ré as deimniú' oóib agus as tatant orca,
 agus deireab ré: Cimeadair rib féin raor ó'n rliocó
 41 aímlearta ro. Anran, an muinntir a ḡlac a cómráó
 do bairteab iad, agus do glacaó an lá ran cimpall
 trí míle duine.
- 42 agus bíodair fearamác do teagarṡ na n-Arpol, agus
 i ḡcumann an *aráin do búire, agus inr na h-úrnuighe
 43 agus do cuireab eagla ar an uile duine; agus do

¹ 3 Ríg. ii. 10.² Salm. cxxxi. 11.³ Salm. xv. 10; *Infra* xiii. 35.⁴ Salm. cix. 1.

* i nglacó an cúirp aomta.

veineað móran eile mīrbúiltí aḡur rōluīōī tṛé rna
 n-ārpoil i n-lepūralem, aḡur bī eaḡla mōr ar na
 ṽaoine ḡo léir. Aḡur ḡač ar čreio ḡioṽar i ḡročair 44
 a čéile aḡur ḡač nīṽ coitčian acu. 'Oo ṽiołaiōīr amač 45
 a realḡar aḡur a maoin aḡur ṽo raiinnioīr é ar an
 mbuiṽoin ḡo léir fé mar a ḡioṽ ḡáṽ aḡ doinne leir.
 Aḡur ṽ'fanaiōīr ṽo toil a čéile ra teampul ḡač lá, 46
 aḡur aḡ bṛire aráin ó tiḡ ḡo tiḡ, ṽo čaitioīr a ḡcuiṽ
 biṽ i n-átar aḡur i *n-aoine cṛioṽe, aḡur iao aḡ 47
 molaṽ 'Oé aḡur báio aḡ na ṽaoine ḡo léir leó. Aḡur
 bī an Tiḡearna, i n-aḡaiṽ an lae, aḡ méaṽú na buiṽne
 a bī le ráḡáil.

CAIBIOIOIOL III.

An mīrbúilt a veineað ar an ḡreap a bī ḡacač, tṛé n-ar
 h iompuiḡeað a lán.

Aḡur bī reaoar aḡur eóin aḡ ṽul ruar ra teampul 1
 cun ūrnuigčte an naomáṽ tṛáč. Aḡur bī ṽuine aiṛičte 2
 a bī 'n-a māirtineac ó ḡroinn a máčar, aḡur ḡitear
 'ḡá iompar. 'Oo curčí ḡač lá é aḡ ḡeata an teampuil,
 aḡ an nḡeata ar a ṽcuḡčí an ḡeata áluiñn, ionur ḡo
 n-iarṛfaṽ ré ṽéirc ar an muinnčir a ḡeao aḡ ṽul irčeac
 ra teampul. Connaic ré reaoar aḡur eóin aḡur iao 3
 cun ṽul irčeac aḡur ṽ'iarṛ ré orča ṽéirc a čaḡairč
 ṽó. 'O'féac reaoar air, ámtac, mar aon le n-eóin, 4
 aḡur ṽuḡairč ré leir: féac orainñ. 'O'féac reirean 5
 orča aḡ rúil ḡo ḡraḡaṽ re ruṽ éiḡin uata. 'Ouḡairč 6
 reaoar: Ní'l airḡeao aḡam ná ór, ac an nīṽ acá
 aḡam ḡeirini ṽuit é. i n-ainim íora Cṛioṽc Narapeic
 eiriḡ aḡur riubluigč; aḡur ṽo ruḡ ré ar láim ḡeir air 7
 aḡur čóḡ ré ruar é, aḡur ṽo čruaoar a čroiḡčte aḡur
 a buinn láitṛeac. Aḡur bī ré aḡ léimṛiḡ aḡur aḡ 8
 rearam aḡur aḡ riubal, aḡur čuaiṽ ré i n-aonfeacč
 leó irčeac ra teampul aḡur é aḡ riubal aḡur aḡ
 léimṛiḡ aḡur aḡ molaṽ 'Oé. Aḡur connaic na ṽaoine 9
 ḡo léir é aḡ riubal aḡur aḡ molaṽ 'Oé. Aḡur ṽ'ait- 10

* aoine, .i. *simplicitas*, ón ḡpocal "aon."

- níodair é, sur b'é an fear é a b'fóid 'n-a fuidé as seata áluinn an teampuil as lois na deáirca, asur bíodair lán o'iongha asur o'alltaíct i tsaob ar tárla dó.
- 11 Asur bí spreim aise 'á cimeáto ar deáir asur ar eóin, asur connaic na daoine é asur bailiúodair timpall ar an mbeirt as an bpoirre ar a tustar póirre Salomóin, asur uatbár oirca.
- 12 Asur do connaic deáir iad asur o'fneasair ré an pobul: A feara Ibraíil, cad ab ail lib as deánam iongha de reo, ná as féadaint oíainne cóim maic asur dá mba le n-ár neart féin nú le n-ár scómaíct
- 13 féin a cuirfimid an duine reo as riubal? Dia Ábraham asur Dia Iaac asur Dia Iácoib, Dia ár rinneair, a tug slóire o'á m'ac íora, an té a deineadairre a b'ac asur do féanao i láair pílaic, asur
- 14 eirean as tabairt faoi b'neite air. ¹ Do féanaobair an t-Aon Naomta fionnonta asur o'iairadair an
- 15 marbtoir a tabairt daoib, asur cuireadair cun báir úgair na beata; ac do tós Dia ó rna marb é,
- 16 asur ir fínnite rinne ar an n'ó rin. Asur de bair creioim i n'ainim rin, an duine reo a cionn rib asur o'aitnígeann rib, do neartuis a ainim é, asur tug an creioeam a tagann uair an rlanú creiochnuiste rin acá or cómaid búr rúl go léir.
- 17 Ac anoir, a b'adire, tá fíor asam sur tré aineóluir
- 18 a deineadair é, ar nór búr n-uactarán. Asur do cómlion Dia an n'ó a tarair ré tré bealaib na
- 19 b'ad' go léir, go noéanfao a Cíort fulang. Déimíó aicríge o'á b'is rin, asur iompuiú, ionur go mbuailfí
- 20 amac búr b'eadai, i t'reo, nuair a tiocfaí na trátana faoirim a' láair an Tíearna, go scuipíó ré uair an t-é rin a c'raob'gaoileao daoib, íora
- 21 Cíort, An t-é 'nar duai na flatair 'gá glacaó go t'í teac na t'rad' 'na scuipar gac n'ó 'n-a pioct féin airí, mar a labair Dia tré beal a fáir naomta
- 22 ó t'rad an t'raogail. Óir duairt Maoir: ² Tósfao an Tíearna, búr n'Dia, fáir cúgaib, duine o'búr mb'ad'rib féin mar mire, éiríó rib leir inr gac n'ó,

¹ Mat. xxvii. 20; Marc. xv. 11; Lúc. xxiii. 18; eóin xvii. 40.

² Deut. xvii. 15.

pé ruo a labarfaio pé lib.   Aʒur beio ro, ʒac don 23
 uine ná h-éirctio leir an bfaio rin ioeofar ar an
 bprobul é.   Aʒur na faioe ʒo léir a labair, ó Samuél 24
 anuar, to tarʒaireaduar na laetanta ran.   Ir ribre 25
 clann na bfaio aʒur clann na connarta a uoin Dia
 le n-ar n-aicreacaió nuair a uobairt pé le h-Abra-
 ham : ¹ “ Aʒur do fiaira ireao to beannofar clanna
 an domain ʒo léir.”   Cúʒaibre ar ucúir, cun ríó a 26
 beannú, ireao cuir Dia a mac, nuair a tós pé ruar é,
 ionur ʒo n-iompócao ʒac uine é féin ó n-a óroo-
 hearcaio.

CAIBIOIOL IV.

ʒadbail peadair aʒur eóin.   a fearmact.   an eaglaio óá
 méaoú.

Aʒur an faio a biooar aʒ cainnt leir na uaoine 1
 cáinʒ na faʒairt aʒur oificeac an teampuil aʒur
 na Saouiciniʒ,   Aʒur uoilʒiof opta toirʒ iao 2
 a beio aʒ teʒarʒ an pobuil aʒur aʒ cnaobʒʒaoile
 na h-aireiriʒe ó rna maio 1 n-foa.   Aʒur cuireaduar 3
 a lámá opta aʒur cuireaduar i bpríofún iao ʒo maioin
 lár n-a máireac, óir bí pé n-a tráctnóna an uair rin.
 Ac to creio a lán de rna uaoine a bí aʒ éirteact leir 4
 an ʒcainnt aʒur b'é uimio na bfeap ná cúʒ mío.

Aʒur to tárla ar maioin lár n-a máireac ʒur 5
 cruinnʒ a n-uactaráin aʒur a feanóirí aʒur a rʒríb-
 neóirí i n-Ierúralem,   Aʒur Annar an t-ároʒaʒar, 6
 aʒur Cairar, aʒur Eóin, aʒur Alecranuar, aʒur ʒac
 ar uain le treio na faʒar.   Aʒur cuireaduar iao-ran i 7
 látaio aʒur ceirtʒuar iao : Cao i an cómacc nú an
 ainim le n-ar ueineadbairre an nio reo?   Anran to lionao 8
 peadair leir an Spioraio Naom aʒur uobairt pé leo :
 A uactarána an pobuil aʒur a feanóirí, éirctio liom :
 Ó cáimíone inoiu o'ar ʒceirtíú i otaob. na maiteara 9
 a ueineao to'n máirtíneac ro, conur to leiʒread é.
 Bioo 'fiaio aʒaio ʒo léir, aʒur aʒ pobul Ippaél ʒo 10

¹ ʒen. xii. 3.

- léir, sur i n-ainim ár ṡṡiḡearna ṡora Cṡiorc ó
 Nararet, an t-é a cuireadbairre cun báir, asur a tós
 Dia ó rna mairb, sur i n'ainim rin atá a tuine rin
 11 'n-a fearam or búir ḡcómair 'n-a fláinte. ¹ Ir i
 reo an cloc úo a fuair diúltad uairre, ra traoir-
 readt, asur sur weinead cloc cinn cúinne di, asur
 12 ní'l flánú i n-aoinne eile. Óir níor tugad do daoine
 ainim eile fá neam le 'na ḡcaitṡar rinn a fádbáil.
- 13 Anran, nuair a connacadar beadar asur Eóin asur
 iad cóm fearamác, asur nuair a fuaradar sur daoine
 iad a bí ḡan tabairt ruar, ḡan foḡluim, bí ionḡna
 orṡa; asur ṡ'aitníḡdar iad, ḡo mbíoir i bṡocair
 14 ṡora; asur nuair a connacadar, 'na fearam 'n-a
 n-aice an fear a leiḡread, ní raib focal le ráo acu
 15 'n-a ḡcoinnib. Dubradar leó dul amac, larmuiḡ
 de'n cómairle, asur weineadar caint eatarṡa féin,
 16 asur dubradar: Cad a déanram leir na daoine reo?
 Tá mibrúilt foiléir déanta tríoṡa, asur a fíor aḡá
 bfuil de daoine i n-Ierúsaleim, asur ní féoir dúinn
 17 é féanad. Ac i ṡṡreó ná leatṡad ré níor mó amearḡ
 na n-daoine baḡraimír pionór orṡa má labraio ríad
 18 a tuille le n-aon tuine ar an ainim rin. Do ḡlaodadar
 cúca iad asur tugadar foláram doib ḡan caint 'ná
 19 teasarḡ a déanam i n-aon cor i n-ainim ṡora. Anran
 do fṡeasair beadar asur Eóin asur dubradar:
 Bṡeicniḡó féin cia'cu ir ceart i láṡair Dé, ruo a
 20 déanam, orairre 'nú ruo a déanam ar Dia: Óir ní
 féoir dúinn ḡan an níó a connacamar asur a cloirea-
 21 mair a ṡ'innrint. Ac do baḡradar-ran pionór orṡa
 asur cuireadar cun riubáil iad, óir ní raib fíor acu
 conur a déanfaíoir díoltar orṡa, mar ḡeall ar na
 daoine, mar bí na daoine ḡo léir aḡ molaó an ruo
 22 a tárla, ra méio a weinead. Mar, an tuine sur
 weinead an mibrúilt fláinte rin do, bí ré or cionn
 daóad blian.
- 23 asur nuair a cuiread cun riubáil iad tánadar cun a
 n-daoine féin asur ṡ'innreadar doib ḡac a noubairt
 24 uacṡaráin na rṡasart asur na reanóirí leó. asur nuair

¹ Salm. cxvii. 22; 1raiar xxviii 16; marc. xxi. 42; marc. xii. 10;
 Lúc. xx. 17; Róm. ix. 32; Peao. ii 7.

a cloireadair-ran d'árouigeadar a ngut cun 'Oé agus du-
bhadar: A Tígearna, ir cu a dein neam agus talam agus
muir agus gac nio d'á bfuil ionta, ir cu a duhdairt, 25
ra Spioraid Naom, tré beal ár n-atar do reirb-
irig Dáibio: ¹ "Caó fá an fearg mór ar na geintib
agus na pobul as beartú neite badoite? Ríste an 26
uamam as cur cor i dtalam agus na priúnraí as
teacht i gceann a céile i n-aghaid an Tígearna agus i
n-aghaid a Críost?" Óir do táinig i gceann a céile, 27
go fóir, ra éadair reo, i n-aghaid do Ílic naomta fóra
ar ar cuirir onga, Hérod agus Pontius Pilát, agus
na geinte agus pobul Írreil, agus deineadar an 28
nio a cinnead ó d'láim agus ó d'cómairle féin a
téalam. Agus anoir, a Tígearna, féad ar an mbas- 29
airt reo acu 'á téanam, agus tadair do d'reirb-
irig do bhadair a labhairt go fearamác, le d'láim a fine 30
amác as téanam leigear agus mírbúiltí agus ionghaí
tré amam do Ílic naomta fóra.

Agus nuair a bí an gúide téanta acu do críe an áit 31
'na rabhadar cruinnighe agus do lionad leir an Spior-
aid Naom iad go léir agus do labhadar bhadair Dé
le fearamác aighe.

Agus bí as an rluas a éreir, don éiríe amáin 32
agus don aighe amáin, agus ní deiread doinne go
mba leir féin don nio a bío d'n-a feilb ac bí gac nio
cómairle an acu. Agus dein na n-Aspol fiaó- 33
nair ar airreighe Críost, ár dTígearna, le cómaíe
mór, agus bí gáirte mór orda go léir, agus ní 34
raib doinne orda a bí i n-ghadair. Mar, an muinntir
'n-a raib talam nú righe acu, do uolairí iad agus
tugairí irtead an méir a geirí orda, agus cuir- 35
íir as coraib na n-Aspol é. Agus anran do pamtí
é fé mar a bío gáó as gac duine leir.

Agus íorep, an t-é ar a dtugad na n-Aspol 36
Darnadar, (focal a minighe, i gceill Mac Sólar,)
lebitéad a rugad i gCuppur, bí talam aighe agus 37
uol fé an talam agus tug fé leir an luac agus cuir
fé as coraib na n-Aspol é.

CAIBIDÍOL V.

breic dé ar ananias agus ar saphira. na h-arpoil ná gcur i bpríorún.

- 1   Ac do díol fear náir b'ainm Ananias agus a bean,
- 2   Saphira, fearm tailim, agus, go fórait ó'á mnaoi,
- do ceil ré cuir ó'fiadaib an tailim agus cuir ré cuir
- 3   de'n airgead as coraib na n-Arpol. Dubairt Peadar,
- ámtac: A Ananias, cad uime sur rppioc Sátan do
- croide cun breige a ó'innrint do'n Spiorait Naom
- 4   agus cuir ó'fiadaib an tailim a ceilt? Náir leat
- féin é an fáil a bí ré agat? agus nuair a díolair é
- ná raib ré ar do *cumar féin? Cad cuige duit an
- níó reo do ceapad do croide? Ní do daoineib atá
- 5   breas innre agat ac do díla. Nuair airis Ananias
- na focail rin do duit ré agus fuair ré báir. agus
- táinig easla mór ar a raib as éirteact leir an níó
- 6   rin. agus ó'eiris na fir ósa agus tógadair é agus
- do ruadair amac é agus do cuireadair é.
- 7   agus do tárla, i sgeann timpall trí h-uairé 'éiois,
- go dtáinig an bean irteac agus san a fóir aici cad
- 8   a bí tuicite amac. agus dubairt Peadar léi: Innir
- dom, a bean, an ar a leicéir reo ó'fiada do díoladair
- 9   an fearm? agus dubairt riri: Ir air. Dubairt
- Peadar léi: Cad a bain daoib sur deineadair fíomad
- ar Spiorait an Tigearna? Sinia as an n-óruir
- cora na ndaoine atá tar éir t'fir a cur, agus béarfair
- 10   riad turá amac. agus do duit rí láirteac asá
- coraib agus fuair rí báir. agus táinig na fir ósa
- irteac agus fuadair go raib rí marb agus do ruadair
- 11   amac i agus do cuireadair i, i n-aice a fir. agus
- táinig easla mór ar an easlaí go léir agus ar sac
- doinne a ó'airis na neite rin.
- 12   agus bí mírbúiltí agus iongnáí móra ó'á ndéanam
- amear as na ndaoine tré lámhaib na n-Arpol. agus
- bíodir go léir, do toil a céile, i bpóirre Salomón.
- 13   agus níor leómar doinne de'n cuir eile dul i bpáirt

*.i. ní raib bac air é go léir do cimead.

leó, ac do tug an pobul onóir dóib. Agus bí na 14
 daoine a éireo ra Tígearna, fir agus mná, as dul
 i n-íomadóimleacht go mór, i dtreo gur amac ar na 15
 ríaduib, ar coctuib agus ar ríuib, a curtí na daoine
 bheidite, ionur, nuair a beaó Beadar as teacht, dá
 mba ná déanfaó ac a ríail tuitim ar buine acu go
 léigirí ó n-a mbreiditeacht iad. Agus bíod ríoisce 16
 as teacht go Ierúsalem ar na catraib ra cómar-
 ranácht agus daoine bheidite acu 'á tabairt leó, agus
 daoine a bíod dá gcraó as deamnaib, agus do leigirí
 iad go léir.

Anran, o'eirig an t-áiríogair agus sac a raib i 17
 n'fochair (b'iad ran aicme na Sathucíneac), agus
 iad lán de tñút, agus cuireadar a lámá ar na 18
 n-áiríol agus cuireadar ra príorún puiblíde iad.
 Ac o'oríal aingeal an Tígearna dóirre an príorún 19
 ra n-oide agus do leis ré amac iad agus duairt
 ré: Imtigh, agus fearaigh, agus labraib ra teampul, 20
 leir na daoine, breithe uile na beata ro. Agus
 nuair aighíodar an éinne rin cuadar irteac ra teampul 21
 go moe ar maidin agus bíodar as teagair.

Agus anran táinig an t-áiríogair agus na daoine
 a bí i n'fochair agus éruinnighoir cómarle, agus
 reanóirí clainne Ísraél go léir, agus cuireadar
 fíor oirca cun an príorún, go ttabairí cúca iad. 22
 Agus ní bfuadar ann iad, agus tánaodar tar n-air
 agus o'innreadar ran, agus duiradar: Fuaramair 23
 an éircair tñnta go cruinn agus an luic coimeáda
 'n-a fearaí as na dóirib, ac nuair a o'oríalamair
 an éircair ní bfuaramair doinne irteig. Nuair aigh 24
 oiriceac an teampul agus uactaráin na ríogair an
 éinne rin bí ionga oirca cao a bí imighe ar na príorún-
 aig. Le n-a linn rin táinig buine agus duairt ré 25
 leó: Féac, na fir úo a cuireadair ra éircair táio
 ríad n-a fearaí ra teampul as teagair na n-daoine.
 Anran o'imtigh an t-oiriceac agus na fir a bí aige 26
 agus tug ré leir iad gan *éigean, óir bí eagla na

- 27 νῶδοινη οῖτᾱ, ὅο ηγεοῦτῖ το εἰοῦαῖθ ἰοτᾱ. Ἀσυρ
 νῦαιρ ἁ ἐυῖαῶαρ λεῶ ἰαῶ εἰρηαῶαρ ἡ-ἁ ῥεαῥαῖ
 1 λᾱτᾱρ ἡ αῶμᾱρλε ἰαῶ Ἀσυρ το εἰρτῖς ὑαῶτᾱρᾱν
 28 ἡ ῥᾱῖαῖτ ἰαῶ, Ἀσυρ οὐβᾱρτ ῥε: Ὁ ὀρῶυῖςμᾱρ
 ῶαοῖθ λε ἡ-ὀρῶῦ ῶαῖνῖεαν ῖαν τεᾱῖαῖς ἁ ῶεᾱναῖ
 ῥᾱ ἡ-αῖνῖμ ῥῖν Ἀσυρ ῥεᾱῶ τᾱ ἰερῦῥαῖεμ ἰῖοτᾱ Ἀῖαῖθ
 λε ἡβῦρ ῶτεᾱῖαῖς, Ἀσυρ ἡ ῥολᾱρ ἡῖθ ῥῦἰ ἁν ῶῖνη
 29 ῥῖν το ῥᾱῖαῶ ἁνῦαῖ οῖαῖνῖε. Ἀσυρ ὁ ῥῥεᾱῖαῖρ ῥεᾱῶαρ
 Ἀσυρ ἡ ἡ-Ἀρῥοῖλ Ἀσυρ οὐβῥᾱῶαρ: ἰρ εῖρτε ῥῦῶ ἁ
 30 ῶεᾱναῖ ἁρ Ὁῖα ἡᾱ ἁρ ῶαοῖνῖθ. Ὁο ῥῶς Ὁῖα ἁρ ῥῖνῖ-
 ῥεαρ ὀρ ἡ ἡᾱρῖθ ἰῖοῥᾱ, ἁν τ-ε ἁ εἰρηαῶᾱρῥε εῖν βᾱρ,
 31 ῖᾱ εῖρῶῶᾱ ἁρ ἁν ῖεῥᾱν. Ὁο ῥῶς Ὁῖα ῥῦαῖ λε ἡ-ἁ
 λᾱῖν ῶεῖρ εἰ ἡ-ἁ ῥῥῖῦῖῥᾱ Ἀσυρ ἡ-ἁ ῖῖᾱνῖςῥεοῖρ εῖν
 ὅο ῶτᾱῶᾱῥῥᾱῶ ῥε αῖῥῖςῖε Ἀσυρ ἡᾱῥεᾱῖνᾱῶᾱῥ ῥεᾱῶᾱ
 32 ὁ ἰρῥᾱῖλ. Ἀσυρ ἰρ ῥῖνῖῥε ῥῖνῖε ἁρ ἡ ῥῶαῖαῖθ ῥῖν,
 Ἀσυρ ἁν ῖῥῖοῥᾱῖῶ ἡᾱῖν, ἁ ἐυῖ Ὁῖα το ῥῖᾱ ῶαοῖνη
 Ἀῥᾱ ὡῖᾱλ ῶῶ.
 33 ἡῦαιρ αῖῥῖςῥᾱρ ῥᾱν ἁν εᾱῖνῖτ ῥῖν βῖοῶαρ ῥῖῶῖῥᾱ,
 34 Ἀσυρ ἡῖεᾱῥᾱῶαρ ἰαῶ ἁ εῖρ εῖν βᾱρ. Ἀῶ ὁ ῖῖῖς, ῥᾱ
 αῶμᾱρλε, ῶῖνη ῶε ῥῖᾱ ῥᾱῖῥῖῖῖς ῶᾱρ βᾱῖνῖμ
 ῖᾱῡᾱῖῖῖ, ῶῶῥῥῖρ ῶῖςῖε ἁ βῖ εῖρῶεᾱῖνᾱῶ ἁῡεᾱῖς
 ἡ ἡῶαοῖνη ὅο ἰῖῖρ, Ἀσυρ ὁ ὀρῶυῖς ῥε ἡ ῥῖρ το εῖρ
 35 ἁῡᾱῶ ῥᾱρ ῶῡῡῡῡ ἁρ ῥεᾱῶ ῥᾱῡᾱῖλ βῖς, Ἀσυρ οὐβᾱρτ
 ῥε λεῶ-ῥᾱν: Ἀ ῥεᾱῖ ἰρῥᾱῖλ, ἐυῖᾱῖ αῖρῖ ῶαοῖθ ῥῖῖ
 1 ῶτᾱῶ ἡ ἡῶαοῖνη ῥῖν Ἀσυρ εᾱῶ ἁ ῶεᾱῖᾱῖῶ ῥῖθ λεῶ.
 36 Ὁ ῖῖῖς, ῥᾱ ἡ-αῖῡῖῖ ἁ εῦᾱῖῶ ῥῡᾱῖν, ῥεῶῶαρ, Ἀσυρ
 οὐβᾱρτ ῥε ῖῡῖ ῶῖνη ῡῡῖ εἰ ῥῖῖ, Ἀσυρ ὁ ᾱῡῡῡῖς
 ῥῖῡῡᾱῖ εῖῖς εῶᾱῶ ῶῖνη ἰῖῖ. Ἀῶ ὁ ῡᾱῖῡῖςῖεᾱῶ εἰ,
 Ἀσυρ ἁν ῡῖῖῖῡῖῖ ἁ εῖρῖῶ ἁνῖ ὁο ῥῖᾱῖῖᾱῶ ἰαῶ Ἀσυρ
 37 εῦᾱῶαρ ἁρ ῖεᾱῖνῖῶ. 1 ῡῖᾱῖῶ ἁν ῥῖρ ῥῖν ὁ ῖῖῖς
 ἰῖῶᾱῖ ῖᾱῖῖῖῖᾱῶ, 1 ἡεῥῖθ ἁν αῶμᾱῖῡῖ, Ἀσυρ ῥᾱῖᾱῖς
 ῥε ἡ ῶαοῖνη ἡ-ἁ ῶᾱῖῶ, Ἀῶ ὁ ῥῦᾱῖ ῥε ῥῖν βᾱρ, ἰῖῖ,
 38 Ἀσυρ το ῥῖᾱῖῖᾱῶ ἁ εῦᾱῖῖᾱῶῥ ὅο ἰῖῖ. Ὁῖῡῖ ἡῖθ
 ἁῡῖῖ, ὁ ᾱ βῖῖς ῥῖν, εῖῡῖῖῶ ῶε ῥῖᾱ ῶαοῖνη ῥεῶ Ἀσυρ
 ῥῖᾱῖῖῖῶ λεῶ, ὀῖῖ, ῡᾱᾱᾱ ὁ ῶαοῖνη ἁν ἰῡῡῖν ῥεῶ Ἀσυρ
 39 ἁν ὅο ῥῶ, ῡᾱῖᾱῖῶ ῥε ἁρ ῖεᾱῖνῖῶ, Ἀῶ ῡᾱᾱᾱ ὁ Ὁῖα εἰ
 ἡ ῥῖῖῖῖῖ ῶαοῖθ εἰ εῖρ ἁρ ῖεᾱῖνῖῶ, Ἀσυρ βᾱ βᾱῡῖᾱῖ ὅο
 ῡῖᾱῶῶ ῥῖθ Ἀῖ ἰῡᾱῖῶ λε Ὁῖα ῥῖῖ. Ὁῖῖῖᾱῶαρ ῥῦῶ
 αῖῖ.
 40 Ἀῡῥᾱν ὁο ὅῖᾱῶῶᾱῶαρ ἰῖῥεᾱῶ ἡ ἡ-Ἀρῥοῖλ Ἀσυρ το

rḡiúrḡáladar iad aḡur túbḡadad leó san labairt
 i n-aon cor i n-ainim fóra. Ansan do cuireadad
 eun riubail iad. Ac d'ímteḡadad ran a' ḡadad na 41
 cómhairle aḡur átar ortá toirḡḡ sur tuḡeab sur
 b' fíú iad tarcuirne ábairt dóib le fulang mar
 ḡeall ar ainim fóra. Aḡur níor ḡadadad i ḡcaiteam 42
 an lae ḡo léir ac aḡ teagars na nḡaoine aḡur aḡ
 cḡaobḡḡaoile fóra Cḡíort, ra teampul aḡur ó tḡḡ
 ḡo tḡḡ.

CAIBIDÍOL VI.

An móḡḡeirḡad deoḡon dá n-oirḡoníú.   Dóḡḡar Stíorḡán.

Aḡur inḡ na laetib rin, nuair a. bí uimḡ na nḡeir- 1
 ḡíobul aḡ toul i méio, d'eirḡ ceirḡiom do rna ḡréaḡ-
 aḡḡ i n-aḡaib na n-eabḡac, 'ḡá ḡáḡ ḡo tḡḡḡí ḡaillḡe
 'n-a mbaintḡeacáib féin ra bḡḡḡálam laetámáil *
 Ansan do ḡlaob an dáréaḡ na deirḡíobul ḡo léir 2
 i ḡceann a céile aḡur túbḡadad: Ní cuibe dúinne
 bḡiatar Dé d'fáḡaine aḡur fḡḡḡálam bóro a déanam.
 Cuarḡaḡḡíḡ, d'á bḡḡḡ rin, a bḡáitḡe, ar dúr mearḡ 3
 féin, móḡḡeirḡad d'fearáib cḡeirḡeamḡacá, aḡur iad
 lán de'n Spíoráio ḡaom aḡur d'eḡḡna, ḡo ḡcuiream i
 mbun na h-oirḡe reo iad. Aḡur beimíḡ féin coitḡianta 4
 aḡ déanam úḡnuḡḡe aḡur aḡ fḡḡḡálam an bḡéitḡ. 5
 Aḡur do áitḡ an áinnḡ leir an bḡobul ḡo léir. Aḡur
 do tḡḡadad Stíorḡán, fear a bí lán de cḡeirḡeam aḡur
 de'n Spíoráio ḡaom; aḡur Pílib, aḡur Pḡocor, aḡur
 Níacánór, aḡur Tímón, aḡur Parnenar, aḡur Nícolár,
 fear a táinḡ cúca ó Antíoc. Tḡḡadad na fḡḡ rin 6
 i látar na n-Árḡol, aḡur deir na n-Árḡoil úḡnuḡḡe
 dóib aḡur cuireadad a lámá ortá.

Aḡur bí bḡiatar an Tḡḡearna aḡ fár aḡur uimḡ na 7
 nḡeirḡíobul aḡ toul i líonḡaire ḡo móḡ i n-leḡḡálem,
 aḡur bí cuallac móḡ de rna ḡaḡairt féin tar éir
 ḡéille do'n cḡeirḡeam.

* Ver. 1. "na ḡréaḡaḡḡ." ḡréaḡaḡḡ a tḡḡḡí ar na h-eabḡaḡḡ
 a ḡḡab aḡur do tḡḡab ra ḡréḡḡ.

8 ASUR BÍ STIOPÁN LÁN DE SÍÁRTA ASUR DE NEART
 ASUR É AS DÉANAM MÍBÚILTÍ ASUR ROLUÍOÍ MÓRA
 9 AMEARṢ NA NṢAOINE. ANRAN O'EIRIṢ ṢAOINE AIRTÉ
 AR AN RINAGÓIS AR A ṢTUGTAR RINAGÓIS NA LIBERTINEAC
 ASUR NA SCURÓNEAC ASUR NA N-ALCPRANTÓRINEAC ASUR
 NA NṢAOINE A TÁINIS Ó CILICIA ASUR Ó ÁRIA, ASUR BÍODAR
 10 AS ARAGÓINT LE STIOPÁN. ASUR NÍ RABṬAR ÁBALTA
 AR FEAPAM I N-AGAIṢ NA N-EAGNA ASUR I N-AGAIṢ NA
 11 RPÍORAIṬE LE N-A LABRAṢ RÉ. ANRAN CUIPEADAR RUAR
 ṢAOINE AIRTÉ CUN TEACṬ ASUR A RÁṢ SUR AIRIṢṬAR
 FEIN FOCAIL MARLUIGTEACA UAIṢ I N-AGAIṢ MAOIRE
 12 ASUR I N-AGAIṢ OÉ. DO SÍIORADAR AR AN SCUMA RAN
 AN POBUL ASUR NA REANÓIRÍ ASUR NA RṢRÍBNEÓIRÍ ASUR
 DO RITEADAR I SCÉANN A CÉILE ASUR DO RUṢADAR AIR
 13 ASUR DO TUGADAR I LÁṬAIR NA CÓMAIRLE É. ASUR
 CUIPEADAR RUAR FÍNNITE BRÉAGACA CUN A RÁṢ: NÍ
 RTADANN AN DUINE RIN AC AS LABAIRṬ CAINNTEANA MAR-
 LUIGTEACA I N-AGAIṢ NA N-ÁITE NAOMṬA ASUR I N-AGAIṢ
 14 NA OLIṢE. ÓIR O'AIPIṢMAIR É 'ṢÁ RÁṢ RO: OÉANFAIṢ
 ÍORA RO NARAPÉIT LÉIRṢRPIOR AR AN ÁIT REO ASUR CUIP-
 15 RÍṢ RÉ AṬAIRÚ AR NA NÓRA A TUG MAOIR OÚINN. ASUR
 BÍ LUṬ NA CÓMAIRLE AS FEACÓINT ṢO OLUṬ AIR ASUR
 CONNACADAR ṢO RAIṢ A SNUÍR MAR A DEAD SNUÍR AINṢIL.

CAIBIDÍOL VII.

CAINNṬ STIOPÁN OF CÓMAIR NA CÓMAIRLE; A MARTHA.

1 ANRAN OUBAIRṬ UACṬARÁN NA RAGART: AN BṢUIL RO
 2 AMLAIṢ? OUBAIRṬ REIREAN: A FEARA, A BRÁITRE ASUR
 A AITREACA, ÉIRTIṢ LIOM! DO TAIRBEÁIN OIA NA GLÓIRE
 É FEIN O'ÁR N-ÁṬAIR ÁBRANHAM NUAIR A BÍ RÉ I MERO-
 3 POTÁMIA RAP AR CÓMNUIṢ RÉ I SCARAN, ASUR OUBAIRṬ
 RÉ LEIR: ¹ "IMTIG AR DO TÍR ASUR Ó O'ṢAOLTAIṢ ASUR
 4 TAR IRTEAC RA TÍR A TAIRBEÁNFAṢ DUIC." ANRAN O'FÁS
 RÉ TÍR NA SCALṬACÉAC ASUR CÓMNUIṢ RÉ I SCARAN. ASUR
 NUAIR A RUAIR A AṬAIR BÁR O'AIPTIRIṢ RÉ É CUN NA TÍRE
 5 REO 'NA BṢUILTÍ-RE ANOIR I NṢUR SCÓMNUIṢE. ASUR NÍOR

¹ Gen. xii. 2.

τυς ρέ ρειλῶ οἰσρεάττα ὁῶ ἀνν, οἰρεαῶ ἀσυρ εἰρσέιμ
 τροῖζε, ἀέ το γεαλλ ρέ ῥο ὠταῶρφαῶ ρέ ρειλῶ να
 η-ἀίτε ὁῶ ρέιν ἀσυρ ὁ'ἀ ρῖιοῦτ 'η-α ὠιαῖῶ, ἀσυρ ῥαν
 μαε αἰζε. ἀέ οὐῶαιρτ ὠια λειρ: ¹ ῥο μβεαῶ α 6
 ρῖιοῦτ 'η-α ῥσῶμννιζε ι νουῦταις ἰαράττα ἀσυρ ῥο
 ῥσυρρῖ ρέ ὠαορ-ρμαῶτ ἰαῶ ἀσυρ ῥο ὠταῶρρῖ ὠροῶ-
 ὠρῖαῶ ὠῶῖῶ ἀρ ρεαῶ ῥεῖτρε ῥεαῶ βλιαν. ἀσυρ ἀν 7
 νῖιρῖῖν ἀῥῶ μβεῖο ριαῶ ρέ ὠαοῖρρε, ταῶαρρφαῶρῶ βρεῖτ
 ορῦα, ἀουῶαιρτ ἀν τῖζεαρρνα, ἀσυρ 'η-α ὠιαῖῶ ραν
 τιοῥφαῖο ριαῶ ἀμαῶ ἀσυρ βεῖο ριαῶ ἀῥ ὠεανανῖ ρεῖρῖῖρε
 ὠῶμῖρα ρα η-ἀιτ ρεο. ² ἀσυρ τυς ρέ ὁῶ κοηρραῶ ἀν 8
 τῖμπαλλζεαρρραῶ, ³ ἀσυρ μαρ ριν ὠῶ ῥεῖν ρέ ἰρῶαε ἀσυρ
 ὠῶ ὠεῖν ρέ ἀν τῖμπαλλζεαρρραῶ ἀρ ἀν τ-οῶτῖμαῶ
 ἰῶ, ἀσυρ ⁴ ἰρῶαε ἰῶῥῶ, ἀσυρ ⁵ ἰῶῥῶ ἀν ὠῶρῖεῥ
 ρῶτῖρῖρε.

ἀσυρ τῶνις ρορμαῶ ἀῥ να ρῶτῖρῖρεαῖῶ ὠῶ ἰῶρεῖ 9
 ἀσυρ ⁶ ὠῖολαῶαρ ἔ ἰρῦεῶ ρα η-ἔῖρῖρτ. ἀσυρ βῖ ὠια
 λειρ, ἀσυρ ὠ'ῖμῶρῥαῖλ ρέ ἔ ἀρ ῥῶῶ ῥμῶῖρ ὠ'ἀ ὠτῶνις 10
 ἀρ, ⁷ ἀσυρ τυς ρέ ρῶῶαρ ἀσυρ εῶῥνα ὠῶ ι ρῖῖῖῶ ρῶρῶ
 ρῖ να η-ἔῖρῖρτε, ἀσυρ ὠῶ ὠεῖν ρέ ὠῶτῶρῖαν ὠῶ ἀρ ἀν
 ἔῖρῖρτ ἀσυρ ἀρ α τεῶῥῖαῶ ρέιν ῥο λειρ. ἀνρῖαν ὠῶ 11
 τῶνις ἀν ῥορῦα ἀρ ἀν ἔῖρῖρτ ἀρ ρῶῶ ἀσυρ ἀρ Ῥανῶαν,
 ἀσυρ ῥρῶῶῶτῶν μῶρ, ἀσυρ ἡῖ ρῶῖῶ βῖα λε ρῶῥῖλ ἀῥ
 ἀρ η-ἀῖτρεῶῶῖῶ. ⁸ ἀσυρ νῦαιρ α ὠ'ῶῖρῖς ἰῶῥῶ ἀρῶαρ 12
 α βεῖτ λε ρῶῥῖλ ρα η-ἔῖρῖρτ ῥῖρ ρέ ἀρ η-ἀῖτρεῶῶ
 ἀνν ἀρ ὠῦῖρ. ⁹ ἀσυρ ἀν ταρρνα τυρρρ ὠ'ῶῖῖν α 13
 ὠρῖῦῦῦῦῦ ἰῶρεῖ ἀσυρ ὠῶ νοῶτῶῶ α ῥῖνε ὠῶ ρῶρῶ.
 ἀνρῖαν ὠῶ ῥῖρ ἰῶρεῖ ρῖορ ἀρ ἰῶῥῶ, α ἀῦαιρ, ἀσυρ ἀρ 14
 α ῥῶῖῦῦῦῦ ῥο λειρ, ῥῖῖς ὠῖνε ὠῶῥῦ ἀ'ρ τῖρῖ ρῖῥῖῶ.
¹⁰ ἀσυρ ῥῦῶῖῶ ἰῶῥῶ ρῖορ ρα η-ἔῖρῖρτ, ἀσυρ ¹¹ ρῦῶῖρ 15
 ρέ βῶρ, ἔ ρέιν ἀσυρ ἀρ η-ἀῖτρεῶῶ. ἀσυρ ὠῶ τυῥῶῶ 16
 ῥο ῥῖῥῖν ἰῶῶ ἀσυρ ὠῶ ῥῖρῖεῶῶ ἰῶῶ ρα η-ὠῖῖς ¹² α
 ῥεανῖῖς Ἀβρῖαῖν ἀρ ἀῖρῥεῶῶ ὁ μῶῥῖῖ ἡεῖῶρ, μαε
 ῥῖῥῖν.

ἀέ νῦαιρ α βῖ ἀῥ τεῶῶτ ἀμ να ῥεαλλῖμῖνα α ῥεαλλ 17

¹ Gen. xv. 13.² Gen. xvii. 10.³ Gen. xxi. 2.⁴ Gen. xxv. 25.⁵ Gen. xxix. 32 ἀσυρ xxxv. 22.⁶ Gen. xxxvii. 28.⁷ Gen. xli. 37.⁸ Gen. xlii. 2.⁹ Gen. xlv. 3.¹⁰ Gen. xlviii. 5.¹¹ Gen. xlix. 32.¹² Gen. xxiii. 16 ἀσυρ l. 5 ἀσυρ 13; 1ορ. xxiv. 32.

ʒubairt an ʒigearna leir : ʒain ʒo ʒrōʒa ʒe ʒ' ʒoraiʒ
mar iʒ ʒalam naomta an ʒit 'na ʒfuilir ʒo ʒearaii.
ʒʒ ʒéaʒaint ʒom iʒ léir ʒom an ʒruaʒtan 'na ʒfuil 34
mo ʒobul ʒta ʒa n-éiʒipt, ʒʒur ʒo ʒloirɛar ʒ
nʒéarʒol ʒʒur ʒánaʒ anuar ʒun iʒo ʒ ʒ'fuarʒailt.
ʒʒur ʒarra anoir ʒo ʒcuirɛaʒ ʒa n-éiʒipt ʒu.

An Maoir ʒin ʒ'ár ʒiultuiʒeaʒ nuair ʒ ʒubraʒ 35
leir : ʒé ʒear ʒura ʒo ʒriúnra ʒʒur ʒo ʒreiteam ?
ʒo ʒuir ʒia uaiʒ é 'n-ʒ ʒriúnra ʒʒur i n'fuarʒaltóir,
ʒré láii an ʒingil ʒ ʒairbeánaʒ ʒó ʒa ʒon. ¹ ʒuʒ 36
ʒé ʒin leir amaʒ iʒo, ʒʒur é ʒʒ ʒéanamí mírʒúilti
ʒʒur ʒoluíʒi i ʒtír na n-éiʒipte ʒʒur ʒa ʒiuir Ruaiʒ
ʒʒur ʒa ʒfárac ʒr ʒeaʒ ʒaʒaʒ blian. ʒré an Maoir 37
ʒin ʒubairt le ʒlainn ʒraéil : ² ʒóʒfaiʒ ʒia ʒúʒaiʒ
ʒáiʒ ʒ'ʒúr mbráitriʒ, mar mire ; éirʒriʒ ʒiʒ leir ʒin.
³ ʒiʒé ʒ ʒi ʒa n-eaʒlair ʒa n-uaiʒnear i ʒroʒair an 38
ʒingil, ʒo labair leir ʒr ʒnuc ʒina ʒʒur le n-ár
n-aiʒreacaʒiʒ ; ʒo ʒlac ʒréitʒe na beaʒa le ʒabairt
ʒúinn. ʒʒur ní ʒéanfaʒ ʒr n-aiʒreaca ʒuʒ air, 39
ʒa ʒo ʒiultuiʒʒar ʒó ʒʒur ʒ'iompuiʒʒar ʒ ʒroirʒe
ʒr an éiʒipt, ʒʒur ʒúʒraʒar le n-ʒaron : ⁴ ʒein 40
ʒúinn ʒéite ʒ ʒeir ʒʒ ʒluairɛaʒt ʒómaiinn ; óir an
Maoir ʒeo ʒ ʒuʒ amaʒ ʒ n-éiʒipt ʒinn ní ʒeaʒ-
raimai ʒaʒ 'ʒá inuʒte air. ʒʒur ʒeineaʒar ʒam- 41
ain inʒ na laetib ʒin, ʒʒur ʒeineaʒar iʒbirʒ ʒun
an ionáiʒ, ʒʒur ʒeineaʒar ʒáirʒeaʒar ʒ n-obair ʒ
láii ʒéin. ʒʒur ʒ'iompuiʒ ʒia ʒʒur ʒo leir ʒé ʒóib 42
ʒeit ʒʒ ʒéanamí ʒeirʒire ʒo ʒluar ʒeime, mar ʒta
ʒʒriʒʒta i leaʒar na ʒfáiʒ : ⁵ ʒr ʒeineaʒair oʒráil
ʒʒur iʒbirʒ ʒóma ʒa ʒfárac i ʒaiteam ʒaʒaʒ blian
ʒ ʒeaʒlac ʒraéil ? ʒʒur ʒo ʒlacabair ʒabernacul 43
ʒloloʒ ʒʒur ʒéalt ʒúr nʒé Rempam, ionáiʒta ʒ
ʒeineaʒair le nʒúr lámaiʒ ʒéin ʒun iʒo ʒ'ʒbraʒ.
ʒʒur airʒireʒaʒ ʒiʒ ʒar ʒabilóm.

ʒi ʒabernacul na ʒiaʒnaiʒe ʒʒ ʒr n-aiʒreacaʒiʒ ʒa 44
ʒfárac, ʒé mar ʒ ʒear ʒia ʒóib nuair ʒ ⁶ labair ʒé
le Maoir, ʒo nʒéanfaʒ ʒé é ʒo ʒéir an macraimla ʒ
ʒonnaic ʒé. ʒʒur ʒo ʒóʒ ʒr n-aiʒreaca, ʒʒur leir 45

¹ exod. vii. 8, ix. 10, ʒʒur xi. 4.   ² deut. xviii. 15.   ³ exod. xx. 3.
⁴ exod. xxxii. 1.   ⁵ amos v. 25.   ⁶ exod. xxv. 40.

é agus tuasadar leó é irthead ra tír a bí as na seinte,
 agus díbir Dia iad ran ó aghaid ar n-aithread, go dtí
 46 laete Dáibí, agus fuair ré rin fábar i láthair
 Dé, agus d'iair ré go bfaid ré tabernacul do
 47 Dia lácóib. Ac ir é Salomón a cuir ruar tís do.
 48 Ac ní h-1 noéantúr lámh a cómnuißeann an dúileam,
 49 mar a veir an fáir:† 1 Ir é neam mo cátaoir níosda,
 agus an talamh taca mo cor. Cad é an tís a déanfaid
 rí doom, a veir an Tighearna, nú cá bfuil áit mo
 50 ruaimhir? Nác iad mo lámha féin a veir iad go léir?
 51 A luét na muineál rtuacac agus na s-croirde
 agus na scluar san timpallgearrad, cátaoir coit-
 éanta as cur i n-aghaid an Spioraid Naomh: Mar a bí
 52 búir n-aithreada, rin mar atátaoir-re. Cia'cu de rna
 fáiríob nár veir búir n-aithreada gearleanmáint air?
 agus cuireadar cun báir na daoine a tarthair doib
 teacat an fíor-Doim reo a veineadair-re féin anoir do
 53 brait agus do cur cun báir. Do glacadair an olís
 ó fírtalam na n-aingeal agus níor cóimeadadair an
 olís.

54 Nuair ariúdar an éaint rin do gearr ri an croirde
 55 acu agus bíodar as díorad a bfiacal cuise. Ac bí
 ré lán de'n Spioraid Naomh agus d'féac ré ruar inr
 na flathair agus connaic ré glóire Dé agus fora'n-a
 fearam ar dearláim Dé, agus dúbairt ré: féac éim
 na flathair ar orsailt agus Mac an Duine'n-a fearam
 56 ar dearláim Dé. Anran do cuireadar liú arto arta
 agus do cuireadar a lámha ar a scluaraib agus do
 57 rítdar i n-aonfeacat cuise, agus do cómdineadar
 amac ar an scathair é agus gabdar do rna clocaib
 ann, agus cuir na fínnte a mbrait as coraib rin óis

† Iráir lxvi. i.

† Ver. 48. "ní h-1 noéantúr lámh," qrl. .i. níl aon gáó aise
 le tígíib cne agus ní féoir é dúndó lairtis oíob. Ac ra n-am
 gcéadna, ó'cá ré san ceóia cá ré inr gac uile áit, agus i'cúis i
 n ár oigíib cóin maic le gac áit eile. agus do cóinnuig
 críort, ra méio gur duine é, i oigíib, agus cá ré anoir ar é
 n-alcóraib.

ar a tucstí Saul. Agus ʒabʒar do rna clocaib 1 58
 Stiobán agus é as ʒlaobac ar ōia, agus: A ʒigearna
 ōra, ʒlac cuʒat m'anam! aʒipeaʒ ré. Anra n do 59
 leis ré é féin ar a ʒlúinib agus tudaite ré, do ʒut
 ar: A ʒigearna ná cuir an peaca ro i leit na tʒaoine
 reo! Agus nuair a b' an méio rin ráitʒe aige do
 tuit a cʒola air ra ʒigearna.

Agus b' Saul toilteanac éin a bair.

CAIBIDÍOL VIII.

na Samariʒánaig tʒa h-iompʒó as pilib éin an éireoin agus
 an coillteánac tʒa bairteac aige.

Anra n do tʒeineaʒ, inr na laetib 1 rin iʒe ana-ʒian 1
 ar an easlaire a b' i nleirʒalem agus do rʒaipeaʒ na
 tʒaoine ʒo léir tʒé ériocaiʒ lútaea agus Samaria, ac
 amáin na h-arpoil. Agus tʒus tʒaoine tʒiaʒa aige 2
 do Stiobán agus éaoineadair é ʒo móir. Ac b' léir- 3
 rʒnior as Saul 'a tʒéanam ar an easlaire, é as tʒul
 irteac inr na tʒiʒtib agus rin agus mna aige 'a tʒarrac
 amac agus é 'ʒa ʒcur i mbraistʒinear.

Ac an muinntir a rʒaipeaʒ do ʒluairteadair rʒmpa 4
 as cʒaobʒʒaoile bʒéitʒe tʒé. Agus cuair pilib rior 5
 ʒo caʒair Samaria agus b' ré as cʒaobʒʒaoile ériort
 tʒóib rin. Agus tʒus na tʒaoine aige do éainnt pilib 6
 agus tʒéirteadair leir do toil a éile, mar éonnacadair
 na m'irbúilti a b' aige 'a tʒéanam. Mar b' a lán acu 7
 'na raib rʒrioraib tʒraillitʒe ionta agus ʒo h-im-
 tʒitʒoir arta as éiʒeam ʒo h-ar. Agus a lán a b' 8
 millte agus a b' bacac do leitʒieaʒ iad.

T'á bʒitʒ rin b' átar móir ra caʒair rin. Ac b' fear 9
 áitʒe t'ár b' ainim Simón agus b' ré 'h-a tʒraoi ra
 caʒair rʒime rin agus é as meallaʒ muinntir Samaria.
 'ʒa ráʒ ʒur tʒuine móir éiʒin é, agus tʒusad na tʒaoine 10
 ʒo léir, beas agus móir, cluar tʒó, agus tʒeirʒoir:
 Cómact tʒé é reo, an cʒmact ar a tʒucʒar móir-

- 11 cōmāct. Aḡur o'ēirtioir leir, mar bīoḡar meallta
 12 lē n-a cūio ḡraoiḡeācta aige ar feaḡ aḡḡar. Ac
 nuair a cḡeioeāḡar ḡilīb aḡur é aḡ cḡaobḡḡaioile
 1 i ḡtaob ḡiḡeācta ḡé, ḡo baírteaḡ iāḡ, ioir fearraib
 13 aḡur mīā, i n-ainim iora Cḡioḡḡ. Anḡan ḡo cḡeio
 Símōn fēin aḡur ḡo baírteaḡ é, aḡur o'ḡan ré i
 bḡoḡair ḡilīb. Aḡur nuair a cīoḡ ré na mīḡḡūiltī
 o'ā nḡéanaḡ, aḡur na cōmācta ḡar na beaḡḡaib, bīoḡ
 ionḡna aḡur alltact air.
 14 Anḡan o'airiḡ na h-Aḡpoil a bī i n-leḡḡḡralem ḡo
 ḡaib Samariā ḡar éir bḡéitir ḡé ḡo ḡlacāḡ aḡur
 15 cūireāḡar ḡeaḡar aḡur Eḡin aḡ ḡḡiall oḡḡa. Aḡur
 nuair a ḡānaḡar ḡeineāḡar ḡuibe ar a ḡon, ḡo nḡlac-
 16 faḡoir an Spioḡaio Naom̃. Óir ní ḡaib ḡaḡaite aige
 ḡór i n-aoinne acu; ní ḡaḡḡar ac baírḡḡe i n-ainim
 17 an ḡiḡearna iora. Anḡan ḡo cūireāḡar a lámā oḡḡa
 aḡur ḡo ḡlacāḡar an Spioḡaio Naom̃.*
 18 Nuair a cōnnaic Símōn, āḡ, an Spioḡaio o'ā ḡab-
 airt ḡré ḡul ré lám̃ na n-Aḡpol ḡo ḡarraiz ré aḡḡeaḡ
 19 ḡóib, aḡur ḡubairḡ ré: ḡuḡaio ḡóḡḡa an cōmāct
 ḡan, i ḡḡeo, an ḡ-é ḡo ḡcūireāḡ mo lám̃ air ḡo nḡlac-
 faioḡ ré an Spioḡaio Naom̃. ḡubairḡ ḡeaḡar leir, āḡ:
 20 iḡe ar ḡo cūio aḡḡio aḡur oḡḡ fēin, óir ḡo mēaraḡ
 21 ḡur fēioir ḡabairḡar ḡé o'ḡāḡail ar aḡḡeaḡ. Ní'l
 ḡáirt ná baḡnt aḡaḡra leir an nḡnó ḡo, mar ní ḡíreaḡ
 22 ḡo cḡoibe i láḡair ḡé. ḡéin airtḡiḡe, o'ā bḡiḡ ḡin,
 ḡa n-olc ḡo acā ḡéanta aḡac, aḡur iair ar ḡia, fēac-
 aint an maḡḡḡi ḡuit an ḡmuineāḡ ḡo a ḡáiniz aḡ cḡoibe.
 23 Óir cīm ḡo bḡuilir i nḡombḡar fēirḡḡin aḡur fē
 24 cūibḡeaḡ an uilc. Aḡur o'ḡreaḡair Símōn aḡur
 ḡubairḡ: Cūirḡ-re bḡḡ nḡuibe cūn an ḡiḡearna ar

* Ver. 17. "ḡo cūireāḡar a lámā oḡḡa." Cūireāḡ na h-Aḡpoil ḡaoine ré lám̃ earboiz leir na lámā cūn oḡḡa, aḡur le ḡuibe ḡéanaḡ, aḡur leir ḡin ḡo ḡlacāḡ na Cḡioḡḡuibe an Spioḡaio Naom̃. ḡan āḡḡar ḡo ḡlacaioir ḡḡáḡa an Spioḡaio Naom̃ nuair a baírḡḡi iāḡ, ac ní ḡuḡḡi ḡóib an uair ḡin an ḡorlionḡaḡḡ ḡḡáḡa aḡur na ḡioḡlaici eile ḡin a ḡuḡāḡ ḡóib neaḡ cūn an cḡeioim̃ a ḡ'āom̃ail ḡo h-oḡḡailḡe; ḡioḡlaici a ḡlacaioir 'n-a ḡiaio ḡan óḡ na h-earboḡaib i ḡacḡaimint ḡul ré lám̃ earḡuiz.

mo fion ionur ná tiocfaid orm don níod de rna neitid
rin atá fáidte agaid.

Agur tanaodar-ran tar n-air go Ierúsaleim tar 25
eir briadar an tigearna do deardad agur do labhairt,
agur deineadar craobhrigaoile tré n-a lán de éiríochaid
na Samariánach.

Anran do labhair ainseal an tigearna le Bilib agur 26
dubhairt ré: Eirig agur imtis ó dear cun na n-aice
'na bfuil an bótar ó Ierúsaleim go Sára; ir fárad
an áit. D'eirig ré agur o' imtis ré. Agur féad, 27
bí fear ó Étiópia, coillteánach cómachta le banrígin
Étiópia, le Canthacé, fear a bí or cionn a raiobhri
go léir aici, agur bí ré tar eir teadt go Ierúsaleim
cun Dia o' adrad; Agur bí ré ag dul tar n-air agur 28
é 'n-a ruidé 'n-a carbad, agur lráiar fáid aige o' á
léige. Agur dubhairt an Spioraid le Bilib: Imtis 29
anonn agur cuir tu féin i n-aice an carbad rin.
Táinig Bilib i n'aice agur o' airis ré é ag léige lráiar 30
fáid, agur dubhairt ré: An dóig leat a' dtuigeann
tú an níod atá agat o' á léige? Dubhairt reirean: 31
Agur conur ir féidir dom é tuirgint mura dtair-
beánaid duine éigin dom é? Agur o' iair ré an Bilib
dul ruar agur ruidé i n'aice. Agur ruidé an áit de'n 32
rshiptiúir a bí aige o' á léige: ¹Do reólad cun a
marbta é mar a reólfí caora; agur, an nór an uain
a bead gan sut i látar a deardóir, níor orgail ré
a beal i n-úmluigeadt do tógad uaid a bpeit- 33
eamantair. Cé neórfaid a geinealach? Óir tógfai a
beata de'n dtalam. Agur o' freagair an coill- 34
teánach agur dubhairt ré le Bilib: Atcuingim ort cia
air go labraim an fáid an cainnt rin? an air féin nú
an an duine eile? Anran o' orgail Bilib a beal agur 35
turnuis ré leir an rshiptiúir rin agur do craobhrigail
ré fóra dó. Agur, ag cur na rlige díob dóib tán- 36
adar mar a ruid uirge, agur dubhairt an coillteánach:
féad an t-uirge, cad 'tá am corz air go mbairtfí me?
Ad dubhairt Bilib: Má éiríodann tú do' éiríod go 37
n-iomlán ní muidé é. Agur o' freagair reirean agur

38 ουβαιρτ: Cπειοιμ ζυρ υ'έ Mac Oé Iopa Cπίορτ.* Αζυρ
 ο'όρτουιζ ρέ αν καρβαο το ρτορ αζυρ túrplungeadap
 39 αραον ρα η-υιρζε, Ριλιβ αζυρ αν coillteánac, αζυρ το
 βαιρτ ρέ é. Αζυρ νυαιρ α τάναδαρ ανίορ αρ αν υιρζε
 ο'φιαοαιζ Spioraio αν Τιζεαρνα Ριλιβ αζυρ ní feacaiò
 αν coillteánac α tuille é. Δέ ο'ιμτίζ ρέ α βόταρ ρέμ
 40 αζυρ áταρ αιρ. Αζυρ το φιαραò Ριλιβ ι η-Απότορ αζυρ
 ζλυαιρ ρέ τρío αν οτιρ αζ cpaobργαοιλε αν τSoirζéil
 ιnr na caτapaáaiò ζο léir cun ζο οτáιnιζ ρε ζο
 Caépaρéα.

CAIBIOIOI IX.

ιompáil póil cun αν έπειοιμή, αζυρ α όιοζπαρ. énéαρ ο'ά
 leiζeαρ αζ Ρεαοαρ, γ ταιβιτα οά τόζαινε αιζε όη mbár.

- 1 Αζυρ τáιnιζ ¹ Saul, αζυρ é αζ ρίορ-ρέιρε βαζαρτα
 βáιρ ι η-αζαίò οειργιοβυλ αν Τιζεαρνα, αζ τριαλι αρ
- 2 Ρρiúηρα na ραζαρτ, Αζυρ ο'ιαρρ ρέ αιρ leitpeacá
 ταβαιρτ οό ζο Oamarcup, cun na ριnαζόζ, ι οτρεό
 οά βραζαò ρέ αον οαοιne, ριρ 'nά mnά, οε 'η τρliζ ριn,
 ζο οταβαρφαò ρέ leiρ ιαο ζαβτα ζο Iepúpaem.
- 3 ² Αζυρ αζ cup na ρliζε οέ οό το τάρλα ζο οτáιnιζ
 ρέ ι ζcoήζαρ το Oamarcup, αζυρ ζο η-obann το Iar
 4 ρolup ó neam 'η-α tímpul. Αζυρ tuιτ ρέ cun τaιlιm
 αζυρ ο'αιρiζ ρέ αν ζυτ ζά ράò leiρ: Α Saul, α Saul,
 5 caò cuιζε ζο βρuiλιρ am ζéapleanmáιnτ? Αζυρ
 ουβαιρτ ρειρεαν: Cιa η-é tu, α Τιζεαρνα? αζυρ ειρεαν:
 Mιρε Iopa 'na βρuiλιρre am ζéapleanmáιnτ, ιρ cρuaíò
 6 opτ βeιτ α' ρpeacúioι ι η-αζαίò αν Ρρiocaιpe. Αζυρ
 ουβαιρτ ρειρεαν αζυρ é αζ cριτ le η-uacébár: Α Τιζ-

¹ ζαλ. i. 13.

² *Infra* xxii. 6, xxii. 10, xxvi. 12; 1 Cor. xv. 8, 2 Cor. xii. 2.

* Ver. 37. "Má έπειοεαnn tú óο' έποιòe ζο η-ιomlán," γρl. ιρ mιnιc nά η-αιnιmηiζεann αν ρζpιpτιúιρ αέ αον έeαnn cιiηáιn οe ρna meónaib ριáctanaáa, μαρ α οeιnτeαρ aηρo, .ι. cπειoεaιη, bíoò ζο βρuiλ meóιn eιle ατá ριáctanaá έóη mαιτ, .ι. οóλáp cρoiòe αζυρ οόέαρ αζυρ ζpáò το Oia. Δέ βeιρεann cπειoεaιη leiρ ιomláιne cρoiòe, αζυρ ζαέ αον ρυo ατá ριáctanaá cun ρlάνuιζτε.

earna, cao iʀ coil leac a d'eanfaimn ?   ʒsur duðairc 7
an Tiʒearna leir : Eirig ʒsur imtis irtac ra catair
ʒsur neorpar ra n-ait rin uuit cao ta ʒac le
deanam. ʒsur na fir a bi le n-a coir biotar 'n-a
rearam ʒsur uatbar oita, ʒsur iao ʒs eirtacat leir
an nʒut ʒsur na feacatar doinne. ʒsur o'eirig 8
Saul de'n talam ʒsur o'orʒail re a fuile ac ni feacair
re don nið. ʒsur do ruʒatar ar laim air ʒsur do
feolatar irtac i nDamarcur e. ʒsur bi re anran 9
tri la ʒan maðarc, ʒsur nior cat re bia 'na deoc.

ʒsur bi i nDamarcur duine de deirʒiobulair an 10
Tiʒearna ʒsur Ananias ab ainim do, ¹ ʒsur duðairc
an Tiʒearna leir, i n-airling : a Ananias ! ʒsur
duðairc reirean : Taim anro, a Tiʒearna ! ʒsur 11
duðairc an Tiʒearna leir : Eirig ʒsur imtis ʒo oti
an trraio ar a otuʒtar an Oireac, ʒsur loirʒ, i otis
luðair, fear o tarur ʒur b'ainim do Saul ; mar,
feac, ta re ʒs ʒuide de. (ʒsur connair re an fear o'ar 12
b'ainim Ananias ʒsur e ʒs teacat irtac ʒs triall air
ʒsur ʒs cur a laim air cun maðairc a catairc do.) ac 13
o'freʒair Ananias : a Tiʒearna, o'airiʒear i otaob
an fir rin, o n-a lan, meio na n-olc ac a deanta aise
do o'naoini i n-Ierusalem : ʒsur ta uʒtarar anro 14
aise o uactarandair na ʒʒairc cun na n-daoina a
ʒlaotann ar t'ainime do ʒabail. Duðairc an 15
Tiʒearna leir : Imtis oit, oir iʀ artac toʒta an fear
ran ʒamra cun m'ainime breit i latair ʒeinte ʒsur
riʒte ʒsur clainne Ippael. Mar cairbeanraora do 16
cao iao na neite moia ac le fulang aise ar ron
m'ainime. ʒsur o'imtis Ananias ʒsur cuair re 17
irtac ra tis ʒsur cur re a lam air ʒsur duðairc
re : a Saul, a bratar, an Tiʒearna iora a cairbeain
e fein uuit ar an rlig ʒsur tu ʒs teacat, do cur re
mire cuʒat ionur ʒo breicra ʒsur ʒo lionfi de'n
Spiorair naom tu. ʒsur lartreac do uuit mar 18
beac ʒaimni o'a fuilib ʒsur fuair re a maðarc ʒsur
o'eirig re ʒsur do bairteac e. ʒsur cat re bia 19
ʒsur tamis neart do. ʒsur o'fan re raime laetanta
i bfoair na n-deirʒiobul a bi i nDamarcur.

¹ *Infra* xxii. 12.

- 20 Agus láirthead, iní na rinagógaib, bí ré as sean-
 21 móin i n-ádh íora, sur b' é Mac Dé é. Agus bí
 uachtár ar a raib as éirthead leir, agus deiridí:
 Nác é seo an fear a bí as déanamh íde i n-Ierúsaleim ar
 an muinntir a glaothad ar an ainim rin, agus nác é
 22 gnó a tug aníó é ná cun iad do bheit leir gabta as
 triall ar uachtaránaib na ragar? Ac bí Saul as
 neartú go móir agus é as cur na n-Iúda ar mear-
 aíde, a raib i n-Damarcus díob, toirg é beit gá deim-
 niú sur b' é rin an Críost.
- 23 Agus nuair a bí a lán laetanta caitte dein na
 Iúdaig a beartú, do toil a céile, go marbódair é.
 24 Ac do fuair Saul eólu ar iad a beit ar a tí. ¹ Agus
 bí luict cimeáda acu ar na geataib do ló agus d'oiúce,
 25 cun go marbódair é. Ac do tóg na deirgiobuil é
 ra n-oiúce agus cuirtheadar ríor de dhruim an falla
 26 é i scireán. Agus táinig ré go Ierúsaleim agus
 meir ré dul leir na deirgiobuil, ac bí eagla acu go
 léir roimí agus ní creidfidí sur deirgiobul é.
- 27 Ac do tóg Barnabas é agus do rug ré as triall ar
 na n-Arpoil é agus d'inní ré díob conur mar a
 connaic ré an Tighearna ar an rlig agus sur labair ré
 leir, agus conur mar a dein ré obair calma i n-ainim
 28 íora, i n-Damarcus. Agus bí ré 'n-a bfochair, as
 gabáil amac agus as gabáil irthead i n-Ierúsaleim
 agus obair calma aise 'a déanamh i n-ainim an Tighe-
 29 earna. Do labrad ré mar an gcéadna leir na sein-
 tib agus bíod ré as díorpdíthead leir na Sreagais;
 30 agus bíodar ran a d'iarraid é cur cun báir. Fuair
 na bráide an níó rin amac agus do rugadar go
 Caerárea é agus cuirtheadar ar ran go Carrur é.
- 31 Agus bí ríotcáin as an eagla ar fuir Iúdaea go
 léir agus ar fuir Sílilí agus Samaría, agus bí rí as
 dul ar aghaid as gluairead i n-eagla an Tighearna,
 32 agus í dá líonad le rólár an Spioraid Naomh. Agus
 do tárla, nuair a bí Peadar as tabairt a cuairt ra
 tímpal orda, go dtáinig ré cun na naomh a bí 'n-a

ḡcomnuige i liotha. Agus fuair ré ra n-áit rin tuine 33
 o'ár b'ainim Énéar, a bi ḡan lút a ḡeas agus a bi ar
 a leabaid ar feadh oót mbliain. Agus tubairt Peadar 34
 leir: A Énéir, tá an Tigearna fóra Críort as tabairt
 rláinte duit. Eirig agus córuig do leabaid! Agus
 o'eirig ré láitread. Agus connaic muinntir liotha go 35
 léir é agus muinntir Sáróna, agus o'iompuiḡtar cun
 an Tigearna.

Agus bi i n-loppé bantoirḡiobul agus Taibíca ab 36
 ainim di, nú, ar míniú, Dorcar. Agus bi a lán deas-
 ḡníomarta agus a lán dearca aici rin 'á déanam. Agus 37
 do tárla inr na laetib rin ḡur buaileadh breóite i
 agus go bfuair ri bár. Agus do niḡtar i agus cuir-
 eadar ra treómpa uaḡtarad i. Ac, ó bi liotha cómh- 38
 ḡarad do loppé agus ḡur airig na deirḡiobuil
 Peadar a beir ra n-áit rin, cuireadar beirt fear
 cuige 'ḡá ráb leir: Ná déin niḡnear ḡan teadt as
 triall orainn. Agus o'eirig Peadar agus táinig ré 39
 leó. Agus nuair a táinig ré ann do ruḡadar ruar
 é go oti an reómpa níor, agus bi na baintreada 'n-a
 fearam 'n-a tímpal agus iad as ríle deór agus iad
 as tairbeáint na ḡcótaí agus na mball éadaiḡ oó
 a deineadh Dorcar dóib. Anran do cuir Peadar na 40
 daoine go léir amad ar an reómpa agus do leis ré é
 féin ar a ḡlúinió agus dein ré úrnuighe, agus o'iom-
 puiḡ ré cun an cuirp agus tubairt ré: A Taibíca,
 eirig! Agus o'orgail riri a rúile agus connaic ri
 Peadar agus o'eirig ri aniar. Agus tug ré a lám 41
 di agus cuir ré 'n-a fearam i. Agus do ḡlaoiḡ ré
 irtead na naoim agus na baintreada agus tug ré
 ruar dóib i 'n-a beataiḡ. Anran do n-innread é ar 42
 fuaid loppé go léir agus do creid a lán daoine ra
 Tigearna. Agus do tuit amad ḡur fan ré móran 43
 laetanta i n-loppé, i otiḡ fir ḡur b' ainim oó Símon,
 fear leatair do learú.

CAIBIDÍOL X.

Cornéliur d'á ḡlacad irtead ra n-eaglais. Airling ḡeadar.

- 1   Ac bí i ḡCaerariéa fear n-ar d'ainim dó Cornéliur,
taoiréad céad ar an mbuidín airm ar a dtugtar
- 2   an Eadáilead, fear diaða n-a raib eagla Dé air féin
agus ar a teaglad, do tugad mórán déarca uaid do
rna daoine, agus a bíod as gurde Dé coitcianta.
- 3   Do connaic an fear ran. i n-airling. go soiléir,
tuairim an naomad trát ra lá, ainseal ó Dia as
teadt cuige irtead, agus dubairt an t-ainseal leir:
- 4   A Cornéliur! Agus dubairt reirean, agus é as
féadaint air agus eagla mór air: Cad é rin, a Tis-
earna? Agus dubairt ré leir: Taid t'úrnuighe
agus do déire imighe ruar, i ḡcuimne, i ládair Dé.
- 5   Agus anoir cuir fir go loppé agus ḡlaid cúgat
- 6   Símon, ar a dtugtar Peadar. Tá ré ar lóirín
i dtis Símon, fear learuighe leatair, n-a bfuil a
tis ar bhuad na faraise; neórfaid ré rin duit cad 'tá
- 7   le déanamh asat. Agus nuair a d'imtis an t-ainseal,
a bí as caint leir, do ḡlaid ré cuige beirt d'á teag-
lad féin agus fear airm n-a raib eagla an Tisearna
- 8   air, daoine a bí úmal dó. Agus d'innir ré dób ḡad
níd agus cuir ré go loppé id.
- 9   Amáiread a bí cúgaimn, agus idoran as cur na
rlíge díob agus as teadt cun. na catarad, tuairim
an rémad trát, cuaid Peadar ruar i n-uadair an
- 10   tise cun úrnuighe déanamh. Anran táinig ocrar air
agus ba mian leir bia do cáiteamh. Agus an fáid a
bíodar as ollmú an díob dó táinig támhéal air.
- 11   Connaic ré na flatair ar orḡailt agus ártad, mar a
béad bairlín ana-mór agus i d'á leisint anuar, le n-a
- 12   ceitpe cúinnib, ar na flatair cun an tailim. Agus
bí uirt an uile fadgar ainmigte ceitpe ḡcor, agus
- 13   piartaí, agus éanlaite an déir. Agus do labair
- 14   ḡut leir: Eirig, a Peadar, agus maid agus it! Ac
dubairt Peadar: Náir leisib Dia go ndéanfaimn ran, a
Tisearna, óir níor itear miam bia coitcían ná bia
- 15   neamh-ḡlan. Agus do labair an ḡut airt leir: An

níó a glan Dia ná tabairfe coitcían air! Do deinead 16
ran trí h-uair ar a céile agus anran do tógad an
t-áitcáir tar n-air irteac iní na flatair.

Agus an fáid a bí Peadar 'sá breicniú i n' aigne cad 17
é an rásar an raobair ran a connaic ré, féac, bí na rín a
cuir Cornéliur uaid 'n-a fearaí ag an n-óruir, 'sá fíar-
raige cá raib tís Síomón. Agus do glaothadair agus 18
o'fíarraiğadair an raib Síomón ar a t-ugtar Peadar,
ar lóiróin ra tís. Bí Peadar, ámtac, ag cuimneam 19
ar an airtlín agus tuidair an Spioraid leir: féac,
tá triúr fear ad' lóir. Eirís, dá b'ís rín, agus 20
imtis ríor agus gluair leó, óir ír mire cuir cúgat
iad. O'imtis Peadar ríor cun na b'fear agus tuid- 21
airt ré: féac, ír mire atá uaid: Cad cuige go t-án-
adair? Agus tuidradair-ran: Cornéliur, an t-aoiread 22
céad, fear atá fíoraonta úmál do Dia agus go b'fuil
meaf mór ag na lúdaís go léir air, fuair ré fíeasra
ó aingeal naomta 'sá ráid leir ríor a cuir oirta cun
a tige agus éirteac le cainnt uait. Do ruig ré irteac 23
iad anran i gcóir na n-óir. Agus o'eirís ré
amáiread a bí cúgáinn agus gluair ré i n-aonfead
leó, agus cuaid raint de rna b'ráitrib ó loppé le n-a
coir.

Cuaid ré irteac i gCaerará an lá 'n-a diad ran, 24
agus bí Cornéliur ag feiteam leó agus a glolta agus
a cáirde cruinnigte aige. Agus do tárla nuair a 25
táinig ré irteac go t-táinig Cornéliur 'n-a coinnib
agus gur fléad ré agá coraid sá onórú. Ac do 26
tós Peadar ruar é agus tuidairt ré: Eirís! Duine
iread mire féin, leir. Agus táinig ré irteac ra tís 27
agus é ag cainnt leir, agus fuair ré an mórcaid
daoine cruinnigte irtis,

Agus tuidairt ré leó: Ír eól daoib'fe conur mar 28
ír urgráin o'fear lúad baint ná comluadair a
t-éanam le cine iarda, ac do tairbedin Dia t-óirra
gan coitcían ná neamglan a tabairt ar aon duine.
Dá b'ís rín, cóm luac agus a cuiread ríor oim 29
tána ag gan rtao. Fíarraiğim, uime rín, cad cuige
gur cuireadair ríor oim?

Agus tuidairt Cornéliur: Ceit'fe lá ó rín, go t-ici 30

an uair reo, bíor am tís um an naomáð trát aḡur
me aḡ ḡuibe, aḡur féac, do fearaim fear ar m'aḡaio
31 amac aḡur éadac ḡeal air aḡur duḡairt ré: A Cor-
néliur, tá éiríte le o' ḡuibe aḡur tá cuimne ar do
32 déiric i látar Dē. Cuir rior ḡo loppé, dá brís rin,
ar Símon ar a oḡuḡtar Peatar: tá ré ar lóiruin
i oḡis Símoín, an fear leaḡuḡte leatair, i n-aice na
33 faraise. Anran do cuirear rior orḡra láitneac aḡur
ir maiḡ an teacḡ aḡatra é. Aḡur táimio ḡo léir
anro anoir do látar cun éirteacḡ le ḡac uile nið
a o'óruiḡ Dia ouit.
34 Anran o'orḡail Peatar a béal aḡur duḡairt ré:
ir léir dom le ríinne ná féacann Dia do ¹ fear-
35 rain reacar pearra, ac ḡo bréacann ré do'n t-é
rin, inḡ ḡac cine, 'na mbíonn a eagla air aḡur a oein-
36 eann ríoraontacḡ.* Do cuir Dia an briatár cun
clainne Írreáil, aḡ rósairt ríotcána tré Íora Críort,
37 (riné ir Tiḡearna ar ḡac uile nið): ir eól dooibre
an focal a labrað ar fuio lúdaéa ḡo léir, ² óir do
curnuḡ ré ó ḡailili tar éir an bairte a cḡaobḡḡail
38 Eóin: Íora ó Naracet: conur mar do onḡ Dia é
leir an Spioraio Naom aḡur le cómacḡ, aḡur ḡur
ḡluair ré aḡ oéanam tairbte aḡur aḡ leḡear na
nḡaoine a bí fé annmaḡḡ an diaḡail, toirḡ Dia beic
39 leir. Aḡur ir rínnite rinne ar ḡac nið oár oein ré
i ḡcríe na nlúdae aḡur i n-Ierúsaleḡ, ḡur cuireað
40 cun báir é 'oá cḡoacḡ ar an ḡcrann. Aḡur do tós
Dia ó'n mbár é an trear lá aḡur cḡis ré le feirḡint

¹ Deut. x. 17; ² Par. xix. 7; Iób xxxiv. 19; Eadna vi. 8; eccl. xxxv. 15; Róm. ii. 11; ḡal. ii. 6; i Peat. i. 17.

² Lúe. iv. 14.

* Ver. 35. "ir ḡac cine." ḡrl., .i. ní lúdaḡ amáin ac ḡeinte leir, pé cine ḡur oíob iao, acá tairneamác i látar Dē, má tá eagla Dē orḡa aḡur má oeinio ríao oeaḡ-oibreacḡ. ac tuiḡtar i ḡcónnuḡe náe fulair oóib an cḡeioeam rírinneac a beic acu, óir "ḡan cḡeioeam (aoeir pól naomḡa, Eab. xi. 6) ní féioir Dia do íáramḡ." Seacain, o'á brís rin, an muinntir a oeir, a' brís na cainnte rin, ḡur féioir do luḡḡ ḡac cḡeioim beic tairneamác i látar Dē. Mar ó náir éainḡ ó Dia ac an cḡeioeam rírinneac, ir léir ḡur ó acáir an éitḡ acá ḡac cḡeioeam fallra, aḡur náe féioir oóib ḡan beic mícairneamác i látar Dē na rírinne.

é, ní 'do'n pobul go léir, ac o'fínnitib a bí ceapáite 41
 as Dia roim ré: 'dúinne, a cáit bia asur deoc i
 n'focáir tar éir eiríste 'dó ór na mairb. Asur 42
 o'órúis ré 'dúinn cpaob'gaoile 'déanam 'do rna
 daoine, asur fiaónaire 'déanam air sur b'é féin atá
 ceapáite as Dia cun beic 'n-a bpeiteam ar beoib
 asur ar mairbáib. ¹ Ir air reo a 'deinid na fáide go 43
 léir fiaónaire, sur i n'ainim-rean atá maiteamnadur
 peacáí le fáil as gac doinne a cpeideann ann.

An fáid a bí Peadar as ráb na cainnte rin 'do túir- 44
 ling an Spioraid Naom ar a raib as éirteat leir an
 mbriatár. Asur luic an timpallgearrta a táinig 45
 i n-aonfeact le Peadar, bí uatbár orá a ráb sur
 táinig gárrta an Spioraid Naom ar na geintib. Mar 46
 bíodar as éirteact leó as labairt na 'teangtada asur
 as mórad Dé. Anran o'fpeasair Peadar: An 47
 féidir o'doinne an t-uirge cimead uainn rar a
 mbairtí na daoine reo atá tar éir an Spioraid
 Naom a glacad com maic linn féin? Asur o'órúis 48
 ré iad 'do bairte i n-ainim an Tigearna Íora Críor.
 Anran o'iarraodar air fanmáint 'n-a b'focáir raint
 laetanta.

CAIBIDÍOL XI.

Peadar gá táirbeáint go raib an ceart aige 'á 'déanam nuair
 a bí ré as glacad na ngeinte irteat ra n-eaglaí. Iompóó a
 lán i n-antioe.

Asur o'airis na n-arpoil asur na bráitpe a bí i 1
 n-lúdaea sur glac na geinte, leir, briatár Dé. Anran 2
 nuair a cuaid Peadar ruar go Ierúsalem bí luic
 an timpallgearrta as aignear leir, Asur deiridí: 3
 Cad cuige 'duic dul amearg daoine gan timpall-
 gearrad orá asur bia cáiteam 'n-a b'focáir? Asur 4
 turnuis Peadar asur o'innir ré an rgeal 'dóib trío
 ríor, mar reo

Bíor i gcaitir loppé as 'déanam urnuishte asur 5

- táinig táimnéal oim agus connac aipling, ártac mar
beaó bairlin mór o'á leigint anuap ar na flatair le
n-a ceitre cúinnib, agus táinig an bairlin am' aice.
- 6 Agus o'féadar irteac inti 'gá breitniú agus connac
aimmiste ceitre scor an domain agus beiribis
7 agus piartaí agus éanlaite an aéir. Anran o'airis-
ear sut 'gá ráó liom: Eirig, a pheadair, mairb agus
8 it! Agus dubart: Ní déanfao, a Tigearna, óir
níor éuaib bia coitcían ná bia neam-ghan am béalfa
9 riam fór. Agus o'fheadair an sut ar na flatair
an tarra. h-uair: An níó a ghan Dia, ná tabairre
10 coitcían air! Do veineao an méio rin trí h-uair
ar a céile agus anran do tógao na neite go léir ruar
11 inr na flatair airir. Agus le n-a linn rin riúo as
an otig 'na rabar triúr fear a cuineao as triall oim
12 a' Caerara. Agus dubairt an Spioraio Naom liom
oul leó gan ceirt oim. Agus éuaib an reirear
brátar ro le m'coir, agus éuamair irteac i otig an
13 fir. Anran o'innir reirean dúinn conur mar a
connac ré, 'n-a tig féin, aingeal 'n-a fearam, agus
go ndubairt an t-aingeal leir: Cuir fíor go loppé ar
14 Símon ar a otugtar pheadar, agus labarraio ré leat
cainnt a fadarrío tu féin agus do teaglac go léir.
- 15 Anran nuair a turruigear ar cainnt do túipling an
Spioraio Naom oirta fé mar a túipling fé orainne
16 i oturac. Agus cuimnigear ar focal an Tigearna,
mar adubairt ré: ¹Óen Eóin bairte le h-uirge ac
17 bairtfar riore leir an Spioraio Naom. Oá bríg rin,
má tug Dia dóibrin an gárta céadna a tug - fé
dúinne nuair a creideamair ra Tigearna íora Críort;
cia'n b'é mire go bfeadfainn corz a cur le Dia?
- 18 Nuair airigdar an méio rin o'éirteadar, agus
tugadar glóire do Dia agus dubardar: Seaó ac
tá airigse cun na beata tabarta as Dia do rna sein-
tib féin

- 19 Agus na daoine úo a rgaireao mar geall ar an
otrioblóio i otaob Stiopáin do riubladar cóm
fada le pœnicé agus le Cuppur agus le h-Antioó,

¹ mat. iii. 11; marc. i. 8; lúc. iii. 16; eóin. i. 26.

gan an focal do labhairt le h-aoinne ac le Iúdaíḡ amáin. Ac bí cuio acu asur Cupriánaíḡ ab ead iad asur Cup- 20 énéaca, asur nuair a cuadar irteac i n-Ántioc bíoir as cainnt leir na Sreásaiḡ féin as tabhairt eoluir ar an tTigearna foga dóib. Asur bí lám Dé leó asur 21 do h-iompuiḡead cuio móir daoine cun creidim an Tigearna.

Anran do táinig tuairis na neit rin cun a scluar 22 do luēt na h-easailre a bí i n-Ierúsaleḡ asur cuir-eadar Barnabar go h-Ántioc. Táinig ré asur connaic 23 ré an Sárta ó Dia asur bí átar móir air asur tug ré cómaile do rna daoine go léir beit rearmad 'n-a sroide asur leanmáint do'n Tigearna. Oir fear 24 fósanta b'ead é a bí lán de'n Spioraid Naom, asur de creideam. Asur do tugad cuio móir daoine cun an Tigearna.

Anran do cuaid Barnabar go Tarrur as lort 25 Saul asur nuair a fuair ré é tug ré leir go h-Ántioc é. Asur tugadar bliain iomlán i scómluadar na 26 h-easailre ann, asur beineadar pobal móir do teagarḡ, i tteod gur i n-Ántioc a tugad ar tóir Críostaithe ar na deirgiobuil.

Asur inr na laetib rin do táinig fáidí ó Ierúsaleḡ 27 go h-Ántioc. Asur o'eiríḡ duine acu ran o'ár 28 b' ainim asabur asur tug ré le cuirḡint, ó'n rporaid, go raib sorda móir le teact ar an raogal go léir, asur do táinig ran fé Claudiur. Asur do beartuiḡ 29 na deirgiobuil, sac aoinne do réir a gurail, cadair a cur as triall ar na bráitne a bí 'n-a scómnuiḡe i nlúdaéa. Asur beineadar ran. Cuireadar an 30 cadair cun na reanóirí le Barnabar asur le Saul.

CAIBIDIOIL XII.

Séarleanmáint héróio. Peadar dá fuarḡailc as aingeal. Pionór ar héroo.

Le linn na h-aimprie céadna do cuir héroo, an 1 rí, a lámá cun uile a déanam ar cuio de muinntir na h-easailre. Asur do máirb ré Séamur, tóicáir Eóin, 2 le claidéam.

- 3 Anran, nuair a connaic ré sur taitn an gníomh ran
leir na lúdaíς ceap ré peadar leir do shabáil. 1
- 4 laetibh an aráin san giorc ab ead é ámtac. Do shuib
ré é agusur cuir ré i bpríorún é agusur cuir ré ceitre
ceatpáir de luét airm 'gá cimeáto, cun go dtadarrfao
ré i látair an pobuil é tar éir na cárga.
- 5 Anran bí peadar ra príorún, ré cimeáto, ac bí
úrnuiϑte ag dul ruar cun Dé ar a fion, san rtao, ó'n
easlaír go léir.
- 6 Agusur nuair a bí héroto cun é tabairt or cómair
na ndaoine, bí ré an oirde céadna ran 'n-a luige
iour beirt luét airm, agusur é ceangailte le dá rlabra.
Agusur bí luét cimeáto lairmuic de'n doir ag cimeáto
7 an príorún. Agusur féac, do fearaim aingeal ó'n
o-Tigearna i n-aice leir, agusur do lar solur ra
treóma, agusur do buail an t-aingeal ra éliatán é
agusur dúiríς ré é, agusur dubairt ré: Eiríς o'urcar!
- 8 Agusur do tuit na rlabraí o'á lámuib. Agusur dubairt
an t-aingeal leir: Cuir umac do éiror agusur do bpróga
Agusur do deir. Agusur dubairt ré leir: Cuir umac
9 do bpat agusur lean me. Agusur bí ré 'gá leanmairt
amac, agusur ní raib 'fior aige sur b'fior sur b'aingeal
a bí 'gá déanam; ac ir amlaib a ceap ré sur b'airling
10 a bí aige dá feirgint. Agusur cuadar tar an gcéad
luét fairé agusur tar an tarina luét fairé, agusur tán-
adar cun an geata iarainn, an geata cun na catarac,
agusur o'orgail an geata uair féin doib. Cuadar
amac agusur riúbluigeadar don trráio amáin, agusur
anran o'imtiς an t-aingeal go h-obann uair.
- 11 Anran do táinig peadar cuige féin agusur dubairt
ré: Tá fíor agam anoir go fíor sur b'é an Tigearna
do cuir a aingeal cuϑam 'am fuargailt a' láim
héroto agusur ó gac níto 'na bfuil an pobul lúdac ag
12 rúil leir. Anran, ar a máctnam, táinig ré cun tige
máire, mátair Eóin ar a dtugti Marcúr, agusur bí
mórán daoine cruinnuiϑte ann agusur iad ag déanam
13 úrnuiϑte. Buail ré cómla an doiruir. Táinig amac,
14 'gá freagairt, cailín 'nar b'ainim di Rodé. Agusur
o'aitin rí gac peadar, agusur le méro an átair a bí
uirti níor orgail rí an doiruir ac do rít rí irteac agusur

o'innir rí go raib' Peadar a's an n-ospóir.   Dúbradar- 15
 ran léi: Ar buile acaoi.   Ac' duháirt riri gur b'fíor
 é.   A'sur dúbradar-ran: Iré a ainseal atá ann.   Ac' 16
 do lean Peadar a's bualaó.   Anran nuair orzalaóar
 a'sur connacáóar é bí uatbár orca.   Ac' do bháir 17
 ré le n-a láim orca éirteact, a'sur o'innir ré dóib
 conur a tús Dia amac ar an bphíorún é, a'sur duhá-
 airt ré: Innir na neite rin do Séamur a'sur do rna
 bháitrib!   A'sur cuairé ré amac a'sur o'imtis ré go
 n-áit eile.

Nuair a táinig an lá bí céimigraó* náir beas imear 18
 na raigdiúirí i tacaob' cao a bí imigte ar Peadar
 a'sur nuair a o'iar' Hérod' é a'sur ná raib' ré le 19
 fáilail cuir ré ceirtú ar an luict cimeáóta a'sur
 o'órouis ré iao do cup cun báir, a'sur o'imtis ré
 rior ó lúdaea go Caeraráa a'sur o'fan ré ann.

A'sur bí fear 15 ar cun muinntire Tuire a'sur cun 20
 muinntire Síóón.   Tánadar-ran ámtac, do toil a
 céile, a's triall air, a'sur deineadar muinntearcar le
 bliartur, fear reómpa an rí, a'sur o'iaradar ríotcáin,
 coir 15 a o'ir féin a beir o'á cotú ó'n rí.   Anran, lá a 21
 bí ceapaithe cuige, bí Hérod' 'n-a ríuibe ra ríuibe
 breite a'sur éadóac ríogóda uime a'sur dein ré óráio
 dóib.   A'sur deiréad na daoine, 'gá mólaó: Ni 22
 guta na ó duine iao ac' guta na ó dia éigin.   Anran, 23
 láitread' bonn, do buail ainseal an Tisearna é, coir 15
 náir tús ré an onóir do Dia, a'sur dein bró piartaí
 oé a'sur iao 'á o'ite, a'sur fuair ré báp.

A'sur o'fár briaóar an Tisearna a'sur do méad- 24
 úigead' é.

A'sur táinig Barnabar a'sur Saul car n-air ó Ierú- 25
 ralem ¹ nuair a bí a bphitálam téanta acu, a'sur
 tusaóar leó Eóin ar a tucgí Marcur.

¹ *Supra xi. 30.*

* .i. cup tpe céile

CAIBIDÍOL XIII.

Saul agus Barnabás o'á ḡcup amac as an spioraido naoim.
Seanmóiniú acu 'a déanam i ḡcuppur agus i n-antioch pírioida.

- 1 Ac bí ra n-easlaír, a bí i n-Antioch fáirí agus teas-
arḡóirí, ar a raib Barnabás agus Simón, ar a otuḡtí
Simón Dub, agus Lúciur an Cuirénac agus Manacén,
2 cóimbalta héirí an tetrarc, agus Saul. Agus
bíodar as déanam ḡnóca an Tíḡearna agus as déanam
trorḡad agus dubairc an Spioraido Naoim leó:
Deḡliḡiú cuḡam Saul agus Barnabás cun na h-oibre
3 o'á bfuilid ḡlacaithe asam Anran do deineadar
trorḡad agus únnuḡte agus cuireadar a lámh orḡa-
ran agus cuireadar cun riúbail id.
- 4 Agus fé feólaó an Spioraido Naoim cuadar-ran
ḡo Seleucia, agus ar ran, ar faraise, ḡo Cuppur
5 agus nuair a tánadar ḡo Salamir bíodar as craob-
rḡaoile bréitir Dé i rnaḡóḡaid na n-lúac.
- 6 Agus bí Eóin acu ra treirbír, leir. Agus nuair a bí
an t-oileán ḡo léir riúbalta acu cóim fada le Pápor,
fuaradar oraoi áirite, fáir fallra, lúac ḡur
7 b'ainm do Bar-léur. Agus bí fé i bfochair an
píróconruil, Seḡsiur Paulur, fear ciallmár. Cuir
fé rin rior ar Barnabás agus ar Saul mar ba mian
8 leir briatar Dé do cloirint. Ac bí Elimar, an
oraoi, (óir ir mar rin a minḡtear a ainm) as cup
'n-a ḡcoinnib, a o'iarraib an píróconruil o'iompáil ó'n
9 ḡcpeirdeam. Ac bí Saul, (tá pól mar ainm air leir), lán
10 de'n Spioraido Naoim, agus o'féac fé air agus dubairc
fé: Ó a fíir atá lán de ḡac feall agus de ḡac éiteac,
a míc an diabail a namair ḡac cirt, ná rḡarḡair de
flḡiḡtib o'ipeaca an Tíḡearna do cup bun or cionn?
11 Ac féac riné lámh an Tíḡearna anoir ort, agus beir
tú ad dail, agus ní feicfir an ḡrian, ḡo ceann tamail.
Agus le n-a linn rin do tuit rḡamall air agus doir-
ceact, agus bí fé as cuarac 'n-a tímpall féacaint
12 an bḡaḡad fé ruine tabarraó a lámh do. Anran
nuair a connaic an píróconruil an níó rin do dein fé
ionḡna de teasars an Tíḡearna agus do cpeir fé.

Agus cuairtíodh póil agus a muintir, ar luim, ó dháor 13
 go Beiré i bPamphilia. ¹ Ac o'imeis Eóin uata
 agus o'fíll ré go Ierúsaleim. Ac do cuairtíodh an cuir 14
 eile. ar aghaidh tré Beiré agus tanaíodh go n-Antioch
 i bPirithia agus cuairtíodh irtead ra trinaíois lá na
 rabboíde agus fuidheodh ann. Agus nuair a bhí 15
 léigeadh na tlighe agus na bfaíod déanta cuir uachtaráin
 na rinaíoisge teachtairéad cúca 'gá ráth : A feara,
 a bhráithre, má tá aghaidh don éinneit teagairis do'n pobul
 abhairtí i.

Anran o'eiríis póil agus bagair ré ciúnar le n-a 16
 láimh agus tuidairt ré :

A feara de fliocht Iiraeil, agus riðre go bfuil
 eagla Dé oraid éiríodh liom ! Do toisg Dia an trleacta 17
 ro Iiraeil ar n-aictead agus o'aruidis ré an pobul
 nuair a bhíodh 'n-a gcóinnuige ² i tcalam na
 n-Éisipte agus tuis re amad ar an áit rin iad le ³ láimh
 cómactad. ⁴ Agus cuir ré ruar le n-ambéaraid ar fead 18
 uadad blian ra bfarad. Agus o'iois ré readt gcinead 19
 i tcalam Canaan agus ⁵ do painn ré orda-ran a gcuid
 tairim á cur ar éannaib. ⁶ Agus 'n-a díad ran. 20
 timpall ceitire céad agus caogad blian, tuis ré
 breiteamain uóib, go dtí Samuél fáid. Anran 21
 o'iaradair ní agus tuis Dia uóib Saul mac Cí, fear
 de treib Beniamin, ar fead uadad blian. ⁸ Anran do cuir ré an fear ran i leit taidib agus tóg 22
 ré ruar cúca Dáibid 'n-a ní, agus tuis ré teirtiméir-
 eadt air nuair a tuidairt ré : ⁹ Tá Dáibid mac
 Ierre fágalta agam, fear do péir mo éiríde féin,
 fear a cómlionfáid gac níodh ir toil liom. A' riol 23
 an fíir rin, ¹⁰ do péir na geallamha, tá Slánuigteóir
 tabarta ag Dia o'Iiraeil, 'ré rin íora. ¹¹ Agus roime 24
 n-a teadt ran do éraodhgaol Eóin bairte cun aic-
 nige do pobul Iiraeil go léir. Agus nuair a bhí Eóin 25
 ag cómlionad a cuairtíodh tuidairt ré : ¹² Ní mire an t-é

¹ A.D. 42.² exod. i. 1.³ exod. xiii. 21 agus 22.⁴ exod. xvi. 3.⁵ iorue xiv. 2.⁶ breit. iii. 9.⁷ i Rí. viii. 5.⁸ i Rí. xiii. 14 agus xvi. 3.⁹ Sal. lxxxviii. 21.¹⁰ i Rí. xi. i.¹¹ mat. iii. 1 ; marc. i. 4 ; lúc. iii. 3.¹² mat. iii. 11 ; marc. i. 7 ; eóin i. 27.

17 ḡOÍḤ LÍB 17 MÉ, AC FÉAC TÁ AS TEACCT AM OÍAIÓ AN
T-É NÁC FÍÚ ME BÍÓḤA A CŌR DO ṚḤAOILE.

- 26 A FÉARA, A BṚÁICTRE, A ṖLÍOCT ṖLEACCTA ÁBṚAHAIM,
ASUR AN MÉIO ASAIÓ AR A BṔUIL EASLA OÉ, 17 AS TṖMALL
ORAIÓBRE DO CUIPEAO BṔIACṬAR AN TṖLÁNUIGṬE REO! OIR
NÍOR AITIN MUINNCTIR IERÚPALEM É, ASUR NÍOR AITIN UAIRLE
IERÚPALEM É, NÁ ḤUTANA NA BṔÁIÓ, BÍOÓ ḤO LÉIGṬEAR
140 ḤAC ṖABBÓIO, ASUR CUSADAR BṔEIT AIR ASUR CŌM-
28 LÍONADAR ḤUTANA NA BṔÁIÓ. ASUR BÍOÓ NÁ FUAṖADAR
AON CŌIR ANN ¹ O'IAṖṖADAR AR ṖÍLÁT ḤO LEOSṖÍ OÓIO
29 É CUP CUN BÁIR. ASUR NUAIR A BÍ ḤAC NÍÓ O'Á ṖAIÓ
ṚḤRÍOÓṬA 'N-A CṬAOÓ CŌMLÍONTA ACU CŌḤADAR ANUAR
30 OÉ'N AÓMAO É ASUR CUIPEADAR 1 LEACCT É. ² AC DO
CŌḤ OIA ÓR NA MAIRB É AN TṖEAR LÁ, ASUR BÍ ṖÉ O'Á
31 FÉIRCINT AR FEOÓ MÓṖÁN LAETANTA AS AN MUINNCTIR A
CÁINIS LE N-A CŌIR Ó ḤAILILÍ ḤO IERÚPALEM, ASUR ACÁ
32 ḤO OṬÍ ANOIR 'N-A BṔINNICTE OÓ 1 LÁṬAIR OAOINE. ASUR
CÁIMÍO 'Á CUP 1 N-IÚIL OAOIBRE CAO 1 AN ḤEALLAMÁINT
33 A CUSAO O'ÁR N-AICTPEACÁIB, ASUR CONUR MAR ACÁ AN
ḤEALLAMÁINT ṖIN CŌMLÍONTA AS OIA O'ÁR ṖLÍOCT, MAR
ḤUR AITBEÓOAIḤ ṖÉ ÍORA, DO ṖÉIR MAR ACÁ ṚḤRÍOÓṬA ṖA
CARNA ṖAIRM: ³ 17 CURA MO MÁC, DO ḤEINEAR-ṖA CU AN
34 LÁ ṖO. AC 1 OṬAOÓ A CŌḤÁILT ÓR NA MAIRB ḤAN CARAO
AISE AIRÍR AR CṬAOCLÓÓ, OUBAIRT ṖÉ MAR REO: ⁴ CṬADAR
ṖAO OAOIB NA NEITE NAOMṬA OÍṖRE 17 LE OÁIBIO.
35 ASUR 17 UIME ṖIN A OÉIR ṖÉ 1 N-ÁIT EILE MAR AN ḤCÉADONA:
⁵ NÍ CÉAOÓCÁIR DO T' AON NAOMṬA CṬAOCLÓÓ A
36 O'FÉIRCINT." OIR, NUAIR A BÍ A ḤNÓ OÉANTA AS OÁIBIO,
DO ṖÉIR CŌILE OÉ, 'N-A ḤEINEALAC FÉIN, DO ⁶ CŌOAIL ṖÉ
ASUR DO CUIPEAO 1 OṬEANNCTA A AICTPEACÁ É, ASUR
37 CŌNNAC ṖÉ CṬAOCLÓÓ. AC AN T-É A CŌḤ OIA ÓR NA
MAIRB NÍ FÉACAIÓ ṖÉ CṬAOCLÓÓ.
- 38 OÍOÓ A FÍOR ASAIÓ, OÁ BṔÍḤ ṖIN, A FÉARA A BṔÁICTRE,
ḤUR TṖÍO ṖIN A ṖÓḤARṬAR OAOIBRE MAITCAMNACAR
ṖEACÁI, ASUR (ṖUARḤAILT) ÓR NA NEITE NÁ FÉADṖAO
39 ṖÍORADONTACCT A CṬADAIRT OAOIB 1 NOLIGE MṬAIRE. SA

¹ MṬC. xxvii. 20 ASUR 23; MṬC. xv. 13; LÚC. xxiii. 21 ASUR
23; EÓIN xix. 15.

² MṬC. xxviii.; MṬC. xvi.; LÚC. xxiv.; EÓIN xx.

³ SṬLM. ii. 7. ⁴ 1ṖÁIR lv. 3. ⁵ SṬLM. xv. 10. ⁶ 3 RÍḤ. ii. 10.

tuine reo ḡeibeann ḡac doinne, a cpeirdeann, fíor-
aontaact. Seacnaib, o'á bpiḡ rin, rap a' otioctad 40
oraid an ruo aoirceap inr na fáibib: ⁴ fécad, a 41
luct an neamruime, asur deinió ionḡna, asur éasaid,
oir tād obair asamra o'á oibiriú i nbúr laetibre, obair
ná cpeirfid ribre, má innreann doinne oadib é.

Asur nuair a bíodap as imteact amac o'iarraodap 42
orta an cainnt rin do labairt leó ra trabbóio a bí
cuḡainn. Asur nuair a oirḡaoilead an trinaḡós, 43
do lean a lán de rna lúdaig, asur de rna oadine
iaraacta bí oiaða, pól asur barnabap, asur do
cadruigeadap-ran leó asur cómarliḡeadap oóib
leanmáint i nḡárta Dé.

An trabbóio a bí cuḡainn táinig an catair ḡo léir, 44
nác móir, cun éirteact le briatap Dé. Anran nuair 45
a connaic na lúdaig na rluaiḡte do líonadap o'for-
mad asur bíodap as bréasḡú na cainnte a deirad
pól, ḡo oiamarluiḡteact. Anran dubairt pól asur 46
barnabap, ḡo oána: Ir libre nár bfoláir oúinn briatap
Dé do labairt ar otúr; ac ó oíultuiḡeann rib oó,
asur nác fiú rib, do réir búir mbreite féin, beata
ríoruide o'fáḡail, táimíone, féac, as iompáil cun na
nḡeinte. Oir reo mar a o'óruig an Tigeapna 47
oúinn: ¹ Cuireap tu mar folur do rna ḡeintib,
ionur ḡo mbeiteá ad adbar rlanuiḡte ḡo otí imeall
an oomáin. Nuair airig na ḡeinte an níó rin bí 48
ácar orta asur bíodap as tabairt ḡlóire do briatap
Dé, asur do cpeir an méio acu a bí roim-óruigte
cun na beata ríoruide.

Asur do leatad briatap an Tigeapna trío an 49
nouctais ḡo léir. Ac do réio na lúdaig fé rna mnáib ḡo
oiaða onópaá asur fé uairlib na catapaá asur múr-
ḡladap ḡeapleanmáint ar pól asur ar barnabap
asur comáineadap ar an otír iad. ¹ Asur deini- 51
eadap-ran ced a ḡcor do cpoctad 'n-a ḡcoinnib asur
tánadap ḡo n-leónium. Asur do líonad na deir- 52
ḡiobuil le rólár asur leir an Spioraid Naom.

¹ habac. i. 5.

² 1ráiar xlix. 6.

³ marc. x. 14; marc. vi. 11; lúc. v. 9.

CABITOIOL XIV.

ῥόλ ἄστυ ὁρῶντες ἄς ῥεανμόνιού ἰ ἡ ἰσόνιυμ ἄστυ ἰ
λίρτῃα. Ἰαίρῖνες ἄ λείγῃα. Ὅσινε ῥὰ ῥῃα ῥυρ ὀείτε ἰαο.
ῥαδῃα ὁ ἰσόδαιβ ἄρ ῥόλ. Ὅσινε ῥαδ ῥεανμόνιού ἰ ἡ ὀερβέ
ἄστυ ἰ ὀερβέ.

- 1 ἄστυ ὁ τῡτ ἄμας ἰ ἡ-ἰσόνιυμ ῥο ἡδῃαδῃα
ἰρῃεας ἰ ἡ-ἄσῃεας ἰ ῥῖαδῃς ἡ ἡλῡδῃ ἄστυ ῥυρ
ὀείνῃαδῃα ἰαῖνῃτ, ἰ ὀτῃεὸ ῥυρ ἰρῃεὸ ῥῡαδῃ ἡῖνῃα
2 ὀ ῥῖα ἡλῡδῃ ἄστυ ὀ ῥῖα ῥῃεαςῃς. ἄς ἡ ἡλῡδῃ
ἄ ὀ ὀῃῃῃῃῃῃῃῃ, ὁ ῥῃῃῃῃῃῃ ἄστυ ὁ ῃῃῃ-
ῃῃῃῃ ῥῡα ἰῃ ῃῃῃῃ ἄῃῃ ἡ ἡῃῃῃῃ ἰ ῥῃῃῃῃ
3 ἡ ἡῃῃῃῃῃ. ἄς ὀ ῃῃῃῃῃ ἡῃῃῃ ἄῃῃῃῃ ἄῃῃ
ἄς ὀῃῃ, ἄστυ ἄ ἡῃῃῃ ἄ ἡ ὀῃῃῃῃῃ, ἄστυ ἄ ἄς
ὀῃῃῃῃ ῃῃῃῃῃ ἄ ὀῃῃῃῃ ἄ ῥῃῃῃῃ, ἄς ἰῃ ἡῃῃ-
4 ῡἡῃῃ ὡῃῃῃῃῃ ὀ ἄ ἡῃῃῃῃ ἡ ἡ-ἄ ἡῃῃῃ. ὀ
ἡῃῃῃῃῃ ἡ ἰῃῃῃῃ ὀῃῃῃῃ, ἄῃῃῃ, ἰῃῃ ἄς ἄς
ῥῃῃῃῃ ἡῃ ἡ ἡλῡδῃ ἄστυ ἰῃῃ ἄς ῥῃῃῃῃ ἡῃ
5 ἡ ἡ-ἄῃῃῃ. ἄστυ ὀῃῃῃ ῃῃῃῃ ῃῃ ῃῖ ῥῃῃ ῥῃῃῃῃ
ἄστυ ῃῃ ῃῖ ἡ ἡλῡδῃ, ἄστυ ῃῃ ῃῖ ἡ ὡῃῃῃῃῃ, ἰῃ
6 ἡ ὁ ῃῃῃῃῃῃ ἄστυ ῥῃῃῃῃ ὁ ἰσόδαιβ ὀῃῃ, ἄστυ
ῃῃῃῃῃῃ (ἡ ἡῃ ῃῖ) ἄστυ ὁ ῃῃῃῃῃ ῥο ἡῃῃῃ
ἄστυ ῥο ὀερβέ, ὀῃ ἰῃῃῃ ἰ ἡῃῃῃῃ, ἄστυ ῥο ὀῃ
ἡ ῃῖ ῥο ἡῃ ἡῃῃῃῃῃῃ, ἄστυ ὀῃῃῃ ἄς ῃῃῃῃ-
ῃῃῃῃ ἡ ῃῃῃῃῃῃ ῃ ἡ-ἄῃ ῃῖ.
7 ἄστυ ὀ ὀῃῃ ἰ ἡῃῃῃ, ἡ-ἄ ῃῃῃῃ, ἄστυ ἄ ῥῖ ἡῃ
ἄ ἰῃ ὀ ῃῃ ῃῃ ὀῃῃῃ ἄ ῃῃῃῃ, ἄστυ ἡῃῃ ῃῃῃῃῃῃ
8 ῃῃ ῃῖ. ὀῃῃῃ ἡ ὀῃῃ ῃῖ ῥόλ ἄς ἰῃῃῃῃ. ἄστυ
ὀῃῃῃ ῥόλ ἄῃ ἄστυ ἰῃῃῃῃ ῃῃ ῥο ῃῃῃ ἄῃῃ ῃῃῃῃῃ
9 ἰῃ ἄ ῃῃῃῃῃῃ, ἄστυ ὀῃῃῃῃ ῃῃ ὁ ῥῃῃ ἄῃῃ: ἰῃῃῃ
ἄ ῃῃῃῃ ἄ ὁ ἰῃῃῃ! ἄστυ ὁ ἡῃ ῃῃ ἡ-ἄ ῃῃῃῃ
ἄστυ ῃῃῃῃῃ ῃῃ.
10 ἄστυ ἡῃῃ ἄ ἰῃῃῃ ἡ ὀῃῃῃ ἰῃ ἄ ὀ ὀῃῃῃῃ
ἄς ῥόλ ὀῃῃῃῃῃῃῃ ἄ ἡῃῃ ἄστυ ὀῃῃῃῃῃ, ἄ
ἡῃῃῃῃῃ: ῃῃῃ ἡ ὀῃῃῃ, ἰ ῃῃῃῃῃ ὀῃῃῃῃ, ῃῃῃῃῃ
11 ἄῃῃῃ ἰῃῃῃῃ. ἄστυ ῃῃῃῃ ἡῃῃῃ ἄ ὀῃῃῃῃ
ἄστυ ἡῃῃῃῃ ἄ ῥόλ ῃῃ ἡ ἄῃῃ ὀ ὀῃῃῃῃῃῃ.
12 ἄστυ ὀ ῃῃῃῃ ἡ ἡῃῃῃ ἡῃῃῃ ὀῃ ἰῃῃῃ ἄστυ
ῃῃ ῃῃ ἡῃ ῃῃῃ ἄστυ ἰῃῃῃῃῃῃῃ, ἄ ἄῃῃ ἡ
ῃῃῃῃ, ἰῃ ῥο ἡῃῃῃῃῃ ῃῃ ῃῃ ἄστυ ἡ ὀῃῃῃῃ

íobairt. Nuair a d'airis na h-Arpail, póil agus 13
 Barnabar, an níð rin do raobadair a scuio éadaiḡ
 agus do léimeadair amac imearḡ na nḡaoine agus
 do liúḡadair: A ḡaoine, cad ab áil lib 'á ḡéanamḡ ran? 14
 ḡaoine a ḡeobairḡ bair, mar rið féin, iriad rinne,
 agus táimio 'ḡá iarraiḡ oraiḡ ionpáil ó rna neitib
 baota rin ar ḡia atá beó, ¹ ó iré cputuis neamḡ agus
 calamḡ agus muir agus ḡac a bfuil ionta. Inr na 15
 h-airriuib atá imiḡte do leos ré do rna ḡeintib ḡo
 léir ḡluairiadḡ ar a rliḡtib féin. Ac fóir níor fáḡ 16
 ré é féin ḡan cur i n-úil dóib, óir tuḡad ré tabar-
 tairi ó neamḡ uairḡ, fearḡainn agus trátana torḡamla,
 agus do líonad ré ar ḡcroidḡ le bia agus le h-átar.
 Agus bíod ḡur labradair mar rin ir ar éiḡin féadadair 17
 na ḡaoine do corḡ ar íobairt a ḡéanamḡ cúca.

Anran, ámtac, táinḡ raint lúadḡ agus do meall- 18
 adair na ḡaoine agus ḡabadair do clocaib i bPól
 agus tarraigeadair amac ar an ḡcathair é mar mearadair
 ḡo raiḡ ré marb. Ac bí na deirḡiobuil 'n-a timpall 19
 agus d'airis ré agus táinḡ ré irteac ra cathair, agus
 amáireac a bí cuḡainn d'imḡis ré féin agus Barnabar
 ḡo Derré.

Agus deineadair craobḡḡaoile ra cathair rin agus 20
 tuḡadair teḡarḡ d'á lán, agus anran d'filleadair
 ḡo lirtḡa agus ḡo h-lcónium agus ḡo h-Antioḡ, As 21
 neartú aigne na ndeirḡiobuil agus 'á ḡcómairliú cun
 beit fearamḡac ra creideamḡ, mar ḡur le móran a
 d'fulas nac fulair dúinn dul irteac i riḡeacḡ Dé.
 Agus do cuireadair raḡairt fé ḡrádaiḡ dóib inr ḡac 22
 eaglaiḡ, agus deineadair úrnuḡte agus troḡadḡ,
 agus anran tuḡadair ruar do'n Tigearna iad, óir do
 creideadair ann. Agus d'imḡigeadair trearna na 23
 Pirioia agus tánadair ḡo dḡí Pampilia, Agus do 24
 labradair briatḡar an Tigearna i bPerrḡé agus cuadair
 rior ḡo h-Attalia,

² Agus cuadair ar ran ḡo h-Antioḡ, ar luing, an 25
 áit ar ar tuḡad ruar iad do ḡrárḡa Dé cun na h-oibre

¹ Sup a xiii. 1.   ² Gen. i. 1; Salm. cxlv. 6; Apoc. xiv. 7.

26 ΔΑ ΒΙ ΕΡΙΟCΝΗΙΣΤΕ ΔCΥ. ΔΣΥΡ ΝΗΔΗ Δ ΕΑΝΑΘΑΡ ΔΝΗ
 ΕΡΗΝΝΗΙΣΕΑΘΑΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΗ ΔΣΥΡ Ο'ΙΝΗΡΕΑΘΑΡ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
 ΜΟΡΑ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ, ΔΣΥΡ CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ Ο'ΟΡΣΑΙΛ
 27 ΡΕ ΘΟΡΥΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ ΘΟ ΡΗΑ ΣΕΙΝΤΙΒ. ΔΣΥΡ Ο'ΡΑΝΑ-
 ΘΑΡ ΔΙΜΡΗΡ ΝΑΡ ΣΕΑΡΡ 1 ΘΡΟCΑΗΡ ΝΑ ΝΘΕΙΡΣΙΟΒΥΛ.

CΑΙΒΗΘΙΟΙ XV.

ΑΙΣΗΕΑΡ 1 ΘΤΑΘΒ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ. CΙΝΝΕΑΘ CΟΜΑΗΡΕ
 ΙΕΡÚΡΑΛΕΙΜ ΔΣΥΡ Δ ΛΕΙΤΗΡ.

- 1 ΔΣΥΡ ΕΑΙΝΙΣ ΘΑΟΙΜΕ ΔΙΡΗΤΕ ΔΝΥΑΡ Ο ΙÚΘΑΕΑ ΔΣΥΡ
 ΒΙΟΘΑΡ ΔΣ ΤΕΑΣΑΡΣ ΝΑ ΜΒΡΑΙΤΡΕ: ΜΥΡΑ ΝΘΕΑΗΡΑΡ
 ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ ΟΡΑΙΒ (ΑΡ ΡΙΑΘ) ΘΟ ΡΕΙΡ ΤΟΛΙΣΕ
- 2 ΜΑΟΙΡΕ ΝΙ ΡΕΙΘΗΡ ΒÚΡ ΡΛΑΝÚ. CΥΗΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡ-
 ΝΑΒΑΡ 'Η-Α ΣCΟΙΝΝΙΒ ΔΣΥΡ ΝΙ ΣΟ ΙΑΣ Ε. ΔΗΡΑΝ ΘΟ
 ΡΟCΑΡΗΙΣΕΑΘΑΡ ΑΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡΝΑΒΑΡ, ΔΣΥΡ ΡΑΙΝΤ
 ΘΑΟΙΜΕ Ο'Η ΘΤΑΘΒ ΕΙΛΕ, ΘΟ ΘΥΛ ΣΟ ΘΤΙ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ
 ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΑΣΑΗΡΤ Δ ΒΙ 1 Η-ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ, 1 ΘΤΑΘΒ ΔΝ ΡΣΕΙΛ.
- 3 ΔΗΡΑΝ ΘΟ CΥΗΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΗΡ CΥΝ ΡΙΥΘΑΙΛ ΙΑΘ ΡΑΝ ΔΣΥΡ
 ΕΑΝΑΘΑΡ ΤΡΕ ΡΘΕΝΙCΕ ΔΣΥΡ ΤΡΕ ΣΑΜΑΡΙΑ ΔΣΥΡ ΙΑΘ
 'ΣΑ ΙΝΗΡΗΤ CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ ΒΙ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΔΣ ΙΟΜΠΑΙΛ,
 ΔΣΥΡ CΥΗΡΕΑΘΑΡ ΔCΑΡ ΜΟΡ ΑΡ ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΗΒ ΣΟ ΛΕΙΡ.
- 4 ΔΣΥΡ ΝΗΔΗ Δ ΕΑΝΑΘΑΡ ΣΟ ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ ΒΙ ΡΑΙΛΤΕ
 ΡΟΜΠΑ ΔΣ ΔΝ ΕΑΣΛΑΗΡ ΔΣΥΡ ΔΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΔΣ
 ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΗΒ, ΔΣΥΡ ΙΑΘ 'ΣΑ ΙΝΗΡΗΤ CΑΘ ΙΑΘ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
- 5 ΜΟΡΑ Δ ΒΙ ΘΕΑΝΤΑ ΔΣ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ. ΔC Ο'ΕΙΡΗΣ CΥΡΟ
 Ο'ΑΙCΜΕ ΝΑ ΘΨΑΗΡΗΡΗΝΕΑC, Δ ΒΙ ΤΑΡ ΕΗΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ Δ
 ΣΛΑCΑΘ, ΔΣΥΡ ΘΥΘΡΑΘΑΡ: ΝΙ ΡΥΛΑΗΡ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ
 ΘΟ ΘΕΑΝΑΜ ΟΡCΑ ΔΣΥΡ Δ CΥΡ ΡΙΑCΑΙΒ ΟΡCΑ ΤΟΛΙΣ ΜΑΟΙΡΕ
 CΙΜΕΑΘ.
- 6 ΔΗΡΑΝ ΘΟ ΕΑΙΝΙΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΗ 1
- 7 ΣCΕΑΝΝ Δ CΕΙΛΕ CΥΝ ΔΝ ΡΣΕΙΛ ΡΗΝ Δ ΘΡΕΙCΗÚ. ΘΟ
 ΘΕΙΜΕΑΘ ΜΟΡΑΝ ΑΙΣΗΗΡ. ΔΗΡΑΝ Ο'ΕΙΡΗΣ ΡΕΑΘΑΡ ΔΣΥΡ
 ΘΥΘΑΗΡΤ ΡΕ ΛΕΟ: ¹ Δ ΡΕΑΡΑ, Δ ΒΡΑΙΤΡΕ, ΙΡ ΕΘΙ ΘΑΟΙΒ
 CΟΝΥΡ ΜΑΡ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΟΣΑΘ ΕΑΘΡΑΙΝΝ ΡΑΘΟ ΣΥΡ ΑΡ
 ΜΟ ΘΕΑΛ-ΡΑ ΘΟ CΛΟΙΡΡΕΑΘ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΒΡΙΑCΑΡ ΔΝ

¹ *Supra* x. 20.

tSoirgéal agus do glacfaíoir an creideamh. Agus 8
 Dia a éionn an croíde, tug ré fiaðnaire 'n-a
 bfaðar, mar ¹ do tug ré an Spioraid Naomh dóib fé
 mar a tug re dúinne é. Agus níor dein ré don 9
 deirígead ioir rinne agus iadran, mar do glan ré
 a scríob leir an scrídeamh. Cad éise d'aoib, 10
 d'á bñis rin, beic as cañant ar Dia go scuirfead ré
 ar muinéalaib na ndeirgiobul cuing nár féad ar
 n-aicneada ná rinne a d'iompair? Ac creidimís 11
 go raorpar rinne, agus iadran mar an scéadna, tré
 gnárta ar oTigearna íora Críort.

Anran o'fan na daoine go léir ciúin agus bíodan 12
 as éirtead le pól agus le Barnabar 'gá innrint
 cad iad na mírbúiltí uatbadaa a bí déanta as Dia
 críota féin imearís na ngeinte.

Agus nuair éirtead an o'fneagair Séamur agus 13
 duairt ré: A feara, a bñaitre, éiríod liom. Tá 14
 innrte as Simón conur mar a d'féad Dia ar o'úir
 ar na geintib cun go o'ógrad ré arca pobul d'á
 ainim féin. Agus tá cainnt na bfaid as tead irtead 15
 leir rin, do réir mar atá rñríobta: ² Tar éir na 16
 neit rin fillfead agus cuirfead ruar airíir an taber-
 nacul ro d'áibio atá ar lár, agus deireócad a bfuil
 bñirte de, agus cuirfead 'n-a fearam airíir é, 1 o'pé 17
 go loirgeócad an cuio eile de rna daoine an
 Tigearna, agus na geinte go léir, 'na bfuil m'ainim
 d'á glaothac or a gcionn, adair an Tigearna agus na
 neite rin aise 'á déanamh. Tá fíor a oibre féin 18
 as an oTigearna ó turac an traogail. Dá bñis rin 19
 iré mo bñeicéamantair-ra, gan buaiream a cur ar na
 daoine atá iompúigte cun Dé ar na geintib, Ac 20
 rñríobad cúca, iad féin a feacaint ar truailliú iom-
 ástac, agus ar o'púir, agus ar feóil tadtaithe,
 agus ar fuil. Óir tá as Maoir, ó'n rean-airíir, 21
 i n'gac cañair, daoine cun é o'fógrair inr na rinagós-
 aib, ³ mar a léigtear é gac rabboio.

Anran do focairís na h-Arpuil agus na reanóirí 22
 agus an easlaíir go léir air go scurfi go h-Antioc,
 i n-donfead le pól agus le Barnabar, lúdar ar a

¹ *Supra* x 45² *Amor* ix. 11.³ *Supra* xiii. 27.

23 otugci Dapnabar, asur Silar, fir torais imears na
mbirditre, asur so scurfi an rgribinn reo ar a
lamaid :

24   Ó rna h-Arpuil, ašur ó rna reanóirí, na
 bpráitpe, cun na mbprátar ngeintead atá i n-Antioc
 ašur i Siria ašur i scilicia, aš beannúgadh dóib.
 25   Toirš sup aipígeamair so nbeašair daoine
 amac uainne ašur sup cuireadar buaiream
 oraidre, aš ruadadh dup n-aighe le neitib nár
 26   órpuiŕgeamairne, do tánamair i bpočair a céile
 ašur do focarpuiŕgeamair ar fearaid do toŕa
 ašur do cup cúŕaid i n-aonfeacht le n-ár scáir-
 27   toib ionmuine barnabar ašur pól, fír a tús a
 n-anam ar fon ainme ár vtiŕgearna iora Críort.
 28   Tá curta uainn ašainn, v'á bpiŕŕ rin, lúdar ašur
 silar ašur neorpario riad ran daoib ó béal, na
 29   neite céatna. Ir toil leir an spioraid naom
 ašur linne ŕan a tuille ualaid do cup oraidre
 ac an méio reo atá piactanac .i., ná h-iorpario rib
 neite do h-íobpreadh v'iomáŕtib, ná fuil, ná
 feóil a tačtadh, ašur so rtaonpario rib ó v'púir.
 Má véineann rib an méio rin beio an rŕéal so
 maič ašaid. Slán lib."*

30 Anran do cuireadh iad-ran cun riubail agus cuadar
rior go h-antioch, agus cruinnigeadar an pobul agus
31 tugadar uatha an rshibinn, agus nuair a léigead
32 é bí átar oirta mar gheall ar an rólár. Ac fáirí
ab ead lúdar agus sílar féin agus beineadar móran
cainnte leir na bráitrib agus tugadar móran rólár
33 dóib agus móran mionig. Anran o'fanadar ann
rainnt aimpire agus 'n-a diaib ran do cuir na bráitrib
cun riubail iad go ríotac as tríall ar an muinntir

* Ver. 29. "Ná fuil, na feóil a tacaíod." Neirte iad rian
a bí neamhóibhálaí ionta féin ac' vo coirgead an uair rin iad
i otreó gur b'uraid na iúdaí vo meallad cun cómluadair
leir na geintib agur tacaíge tadbairt vo rna geintib ar beir
freagarad. Níor lean an corc ac' tamall, ámtad, agur táiré
imighe le fada riam, go mór mór a h-eagailrib an taidib tair
de'n eúróip.

Δ αὐτῇ ὕδατα ἰαθῶ. Ἀὐτὸ τοῖς ῥοκαρμῖς Σίλας ἀρὶ πάντας 34
 ἀνὰ ἄστυ ἐκείνῳ ἰσχυρῶς ἰ. ν' ἀσπασαί ταν ν-αῖρ 50 ἱερύ-
 ραλεμ.

Ἀστυ τ' ἄν πολὺ ἄστυ Βαρνάβας ἰ ν-ἀντιόχ, ἀς 35
 τεσσάρων ἄστυ ἀς ἐραοῦργασοίλε βρεῖται ἀν Τίθεαρηνα,
 μαρ δον λε μόρην εἰλε ὁδοί. Ἀντάν, ταν εἰρ ῥαῖνντ 36
 λαετάντα οὐδαίρτ πολὺ λε Βαρνάβας: ἰομπυῖσμῖρ
 ἄστυ τυγαίμῖρ ἐκείνῳ ἀρὶ να βρεῖται, τρεῖς ῥνα ἐκ-
 ῥαδαῖς 50 λέιρ ἰοναρ ἐραοῦργασοίλεαμαῖρ βρεῖται
 ἀν Τίθεαρηνα, ῥεῖδαντ ἐκείνῳ ἀτὰ ἀν ῥεῖδαι ἀν. Ἀὐτὸ 37
 ὅτι ἴαν λε Βαρνάβας Εὐμ, ἀρὶ αὐτῶς Μάρκυρ, το
 βρεῖται λέιρ. Οὐδαίρτ πολὺ, ἀμτὰς, νὰρ ἐκείνῳ ἀν 38
 οὐνε ῥιν αὐτὰς, (μαρ ῥυρ ἰμτῖς ῥε ὕδατα ἰ βῥαμ-
 φίλια ¹ ἄστυ νὰρ ἐκείνῳ ῥε ῥα ν-ὀδαῖρ λεῶ). Ἀστυ οἱ 39
 ἐκείνῳ ἀν ἰ οὐτρεῶ ῥυρ ῥεῖδαντ λε ν-α ἐκείνῳ,
 ἄστυ ἐκείνῳ Βαρνάβας ἀρὶ ἰντῖς 50 Κυρρῖρ ἄστυ το
 ῥυς ῥε Μάρκυρ λέιρ.

Ἀστυ το ῥυς πολὺ Σίλας λέιρ ἄστυ ῥεῖδαι ῥε ἐκείνῳ 40
 ῥυῖδαι, ἄστυ ἐκείνῳ να βρεῖται ῥε ἐκείνῳ ῥεῖδαι
 ὅτι εἶ. Ἀστυ ῥυῖδαι ῥε Σίλας ἄστυ Cilicia, ἀς ἐκείνῳ 41
 ῥυῖδαι ἀρὶ να ν-ἐκείνῳ, ἄστυ 'ῥα ῥαῖς λεῶ ἀντάντα
 να ν-ἀσπασαί ἄστυ να ῥεῖδαντ το ἐκείνῳ.

CAIBIΘIOL XVI.

Τυγαῖν πολὺ ἐκείνῳ να ν-ἐκείνῳ ῥεῖδαι εἶ ἐκείνῳ ῥεῖδαν-
 τῶν ῥε ἰ Macedonia. ῥεῖδαντ εἶ ἰ bphilippí.

Ἀστυ ἐκείνῳ ῥε 50 οὐτὶ Ὀρβέ ἄστυ 50 οὐτὶ Ἰερῶ. 1
 Ἀστυ ῥεῖδαι, οἱ ῥα ν-ἀντ ῥιν οὐτῶν οὐτὶ οὐτὶ ἀντῶν
 Τίμοτερ, μαρ το ῥηναοῖ ἰσχυρῶς ν-α ῥαῖς ἀν ἐκείνῳ
 ἀντῶν, ἄστυ οὐτῶν ῥεῖδαι. Τυς να βρεῖται αὐτῶν 2
 ἰ Ἰερῶ ἄστυ ἰ ν-ἰκόνιυμ τεῖρτεῖν ἀντῶν ἀρὶ ἀν
 οὐτῶν ῥαν. Ὅτι ἴαν λε πολὺ ἀν ῥεῖδαι ῥαν το οὐτὶ λέιρ 3
 ῥεῖν, ἄστυ οὐτῶν ῥε τῖμπαλλεῖν ἀντῶν μαρ ῥεῖδαι ἀρὶ
 να ἰσχυρῶς αὐτῶν ἰντῖς να ν-ἀντάντα ῥιν. Οἱρ οὐτὶ ἐκείνῳ
 οὐτὶς 50 λέιρ ῥυρ ῥεῖδαι αὐτῶν. Ἀστυ ἀς ῥεῖδαι 4

¹ *Supra* xiii. 13.

- tré rna cataračaid ṡóib tugaṡar ṡo rna ṡaoine le
cimeáṡ na reácta a bí ṡéanta aṡ na n-árpuil aṡur
5 aṡ na reanóirí a bí i n-Ierúsaleṡ. Aṡur mar rin bí
na n-eaṡailrí ṡ'á nṡainginiú ra éireṡeam aṡur aṡ
ṡul i líonṡaire ṡac lá
- 6 Aṡur nuair a bíṡar aṡ ṡabáil tré éiríe ṡriṡia aṡur
ṡalacia ṡo éorṡ an Spioraio Naom iad ar briaṡar ṡé
7 ṡo laṡairṡ i n-Ária. Aṡur nuair a éánaṡar irṡeá
i Míria cúireṡar cun ṡul irṡeá i mṡicinia ac níor
8 leoṡ Spioraio íora ṡóib ṡul ann. Ac ṡar éir ṡabáil
tré Míria éuaṡar ríor ṡo Tróar.
- 9 Aṡur ṡo ṡairbeánaṡ airlinṡ ṡo ṡól ra n-oirṡe;
reap ó Maceṡonia n-a rearaṡ, aṡur é 'ṡá ṡuirṡe,
aṡur ṡeireṡó ré: ṡar anall ṡo Maceṡonia aṡur cabruiṡ
10 linne. Aṡur nuair a éonnaic ré an airlinṡ ṡo éa-
pamair láirṡeá ṡul ṡo Maceṡonia mar bíomair
ṡeimniṡṡeá ṡo raib ṡlaoirṡe aṡ ṡia orainn cun
craobṡṡaoile ṡéanaṡ ṡóib.
- 11 Éuamair ar luing, ceann ar aṡaio ó Tróar ṡo
ṡtánaṡair ṡo Samotrácé, aṡur ṡo Neápolir an
12 lá 'n-a ṡiaio ran, Aṡur ar ran ṡo ṡilippi, ṡríom-
éaṡair ra cúir rin ṡe Maceṡonia aṡur caṡair ṡaoine
iaṡácta. Tugaṡair rainnt laeṡanta ra éaṡair rin,
i ṡcómairle.
- 13 Aṡur lá na rabboirṡe éuamair amaṡ an ṡeata
i n-aice aban, mar ar raṡluiṡeáṡ úrnuṡṡe beir ar
riúbál, aṡur ṡo řuirṡeamair ann aṡur bíomair aṡ
14 cainnt le mnáib a bí cruinniṡṡe ann. Aṡur bí bean
acu aṡur líṡia ab ainim ṡi aṡur bíṡó rí aṡ ṡíol pur-
puir i ṡcaṡair na ṡṡiaṡirénaṡ, aṡur bean ṡiaṡa
ab eaṡó i. ṡ'airiṡ rí an éainnt aṡur ṡ'orṡail an
ṡiṡearna a cpoirṡe cun ṡo n-éirṡeáṡ rí le n-a raib aṡ
15 ṡól ṡ'á ráṡ, Aṡur ṡo baírṡeáṡ i féin aṡur a ṡeaṡ-
láṡ, aṡur anran ṡ'iarri rí níṡ: Má 'ré buir mear (ar
riṡe) ṡo bṡuilimṡe ṡilir ṡo'n ṡiṡearna ṡaṡaio irṡeá
am éiṡ aṡur řanaio ann. Aṡur cúir rí řiaṡaib orainn
ṡul.
- 16 Aṡur ṡo ṡárla, aṡur rinn aṡ ṡul cun úrnuṡṡe,
ṡo ṡtáinṡ ar an řliṡe ṡómáinn cailín n-a raib řpior-

ait pútónac* inti. Agus do sheibeadó ri móran
 raióbóir do'n muinntir go mba leó i, as tabairt feara
 uaiti. Agus do lean ri póil agus rinne, agus i as 17
 liúirí agus veireadó ri: Seirbírí do'n áro-óia
 ireadó na fir rin, agus táio ríad as innrint rliúe búr
 rlanuighe óaoib. Bí ri 'sá déanam ran ar fear 18
 móran laetanta. Do foill ran ar póil agus o'iom-
 puiú ré agus duibairt ré leir an rpioraid: Deirim
 leat, i n-ainim íora Cpiort, imteact amac airtí.
 Agus o'imtíú, an uair céadna.

Anran, nuair a connaic an muinntir go mba leó 19
 i go raib veire le n-a rúil leir an raióbóir, do ruá-
 dar ar póil agus ar Sílar agus do tuádar leó iad
 go h-ait an mairgaid, i látar na n-uactarán. Agus 20
 cuireadar i látar na nsiúirtí iad agus duibadar:
 lúdaíú ireadó na daoine reo, agus táio ríad as cur
 na catarac tré n-a céile orainn. Agus tá nóí acu 21
 dá teagairú nác oleagtaó dúinne a glacab, mar ír
 Rómánaíú rinn. Agus do éruinniú an pobul 'n-a 22
 scoinnib, agus do rparacab a scuio éadaiú, agus
 o'óruiú¹ na siúirtí gabáil de rlatuib orca. Agus 23
 do buailead móran builli orca agus anran do cuir-
 ead i bpiorúin iad, agus duibad le fear an ppiorúin
 iad a éimead go maic. Agus nuair a fuair ré rin 24
 an t-óruiú ran do cuir ré ra carcair ba ríá irteac
 iad agus a scoira daingean i sceap admaid.

I lár na h-oiúce, ámtac, bí póil agus Sílar as 25
 déanam úrnuighe agus as molaó Dé, agus bí na
 ppiorúnaíú as éirteact leó. Agus go h-obann do 26
 táiniú luargad talman i ttreó go raib fallai an
 ppiorúin o'á ruactab go bun. Anran, ríú na seatai
 go léir ar orgailt agus na ceangalaíca rgaolte de
 rna ppiorúnaíú go léir. Do dúiríú fear cimeadta 27
 an ppiorúin ar a coila agus nuair a connaic ré oóirre
 an ppiorúin ar orgailt ceap ré go raib na ppiorúnaíú
 imighe agus carraíú ré a claióeam ar a truaíl cun
 é réin a marbad. Do liúíú póil air, ámtac, do sut 28

¹ 2 Cor. xi. 25; phil. i. 13; i Terr. ii. 2.

.i. rpioraid feara agus fúirtine, mar o'ead.

arto asur dubairt ré : ná dein don díobáil duit féin ;
 29 táimís go léir anro. 'D'iarra ré solur asur cuairt
 ré irteac asur cait ré é féin as coraib póil asur
 30 sílair, asur tug ré leir amac iad asur dubairt ré :
 a tigearnaí, cao 'tá le déanam asam ionur go
 31 raorfi me ? asur dubairt-ran : Creio ra tigearna
 íora asur beir tú rlan, tu féin asur do teaḡlac.
 32 asur do labhairt briaḡar an tigearna leir féin
 33 asur le n-a raib 'n-a teaḡlac. asur tós ré iad an
 trát céadna de'n oirde asur do nís ré a sceaḡadā,
 asur do bairtead é féin asur a teaḡlac láitreaḡ.
 34 asur tug ré irteac 'n-a tís féin iad asur cuir ré
 'n-a ruidē cun búirto iad, asur bí ḡairteadā ar féin
 asur ar a teaḡlac asur a sceaḡeām i n'Dia.
 35 asur nuair a táinig an lá cuir na ḡiúirtíri oificeadā,
 36 'ḡá rād : ḡḡaoilr uair na fir rin. 'D'innir fear cim-
 eadā an bpríorún an cainnt rin do póil : Cuir na ḡiúir-
 tíri óróu rib do rḡaoile cun riúbail ; anoir, dā
 37 brís rin téigir amac asur imtēigir i ríotcāin. Dubairt
 póil leó, ámtac : Ir fir Rómānāc* rinn. Do rḡiúr-
 rālad rinn or cómar an pobuil, ḡan breit tadārtā
 orāinn, asur do cuiread i bpríorún rinn. An maic
 leó anoir rinn do díbir uatā a ḡan fíor ? Ní beir
 38 ran mar rin. Tagair anro, asur cuirir féin
 amac rinn. 'D'innir na h-oificeadā do rna ḡiúirtírib
 an cainnt rin. Táinig rḡannra orā nuair airíḡar
 39 ḡur b' feara Rómānāc iad. Tānādar asur 'd'iarra-
 dar maiteamānācā orā, asur do ruḡadar amac iad
 40 asur 'd'iarraḡar orā imteact ar an scaḡair. Ac
 nuair a cuadā-ran amac ar an bpríorún cuadā
 irteac i dēig lídia, asur connacādar na bráitēre
 asur cuireadā rólār orā. Anran do ḡluairēdar
 cun riúbail.

* bpríre dēig ad ead fear Rómānāc do rḡiúrāil.

CAIBROIOI XVII.

Seannmóiniú póil do rna Terralónaisg agus do rna Berednaisg.
 A éainnt leir na h-Aténacáib.

Anran do riúbluigeadar Ampipolir agus Apollónia, 1
 agus tánadur go Teralonica, áit 'na raið rinaisóis 2
 leir na lúdaig. Cuaid póil irteac cúca, mar ba 3
 gnat leir, agus i scaiteam trí rabbóioí bí ré as 4
 léiriú dóib ar an Scripiciúir, 'Sá orsailt dóib agus 5
 'sá cur 'n-a luise orca conur nár bfoláir do'n 6
 Críort fúlaz agus eirise ór na mairb; agus sur b'é 7
 reo an t-íora Críort, atá asamra o'á fósairt 8
 daoibre. Agus do éireo cuir acu agus sábdur le 9
 póil agus le Silar, agus de rna geintib a bí diaða, 10
 rluaz ana-mór, agus painnt nár fuaarac de mnaib a bí 11
 uaral.

Anran táinig éad ar na lúdaig agus do bailigeadar 1
 ar an rluaz painnt droc-daoine agus beineadur 2
 acraann agus cuireadur an catair i scollóio. Anran 3
 tánadur timpal ar tíg lárion agus bíodur a o'iarraio 4
 go scurfi amac cun an pobuil iad-ran. Agus nuair 5
 ná fuaaradur iad do ruadur lárion agus cuir de 6
 rna bráitpe i látar uactaráin na catarac, 'sá ráo 7
 go h-áro: táinig anro, leir, an aicme reo atá 8
 as cur na *catarac tré céile, agus glac lárion 9
 iad: agus táio ríad go leir as sábdail i scoinnib 10
 olise Caerair, 'sá ráo go bfuil ní eile ann, íora. 11

Agus do sriordur na daoine agus na h-uactaráin, 1
 a bí as éirteact leir na neitib rin. Agus nuair a bain- 2
 eadur ráram de lárion agus de'n sguio eile do 3
 leogadur cun riúbdail iad.

Agus san moill do cuir na bráitpe cun riúbdail, 1
 ran oioce, póil agus Silar, go Beréa. Agus nuair a 2
 tánadur ann do cuadur irteac i rinaisóis na n-lúdac. 3
 Agus bíodur ro nior uairle 'ná muinntir Teralonica, 4
 agus do glacadur an briatar le lán-oioisrar, agus 5
 bíoir coitcianta as cuarad na Scripiciúirí féacaint 6

* Ver. 6. "na catarac." Sa Sgréigir, "oikoumenén" = "an oomhan."

12 an mbíod' rān amlaíod.* Aḡur do éireo a lán acu,
 aḡur do rna mnáíod ḡeinteada a bí uasal, aḡur cuio
 13 nár beas do rna fearaíod. Anran o'airis na lúdaíḡ
 i o'cepalonica ḡo raíod ról aḡ teasas bréitir oé
 i'mberéa aḡur tanaoan ann aḡ oéanam' toirmis
 14 aḡ cup ére céile ar na daoine. Anran, ḡo tapaid,
 cuir na bráit're ról cun na faraise; ac' o'ran sílar
 aḡur timoteur ra n-ait.

15 Aḡur an muinntir a cuaid le ról do ruḡaoan ḡo
 o'tí aténé é, aḡur tús ré o'rou' oíod le tabairt do
 sílar aḡur do timoteur 'ḡá ráo leó teact aḡ triall
 air láit'reac, aḡur ḡluairéaoan.

16 An fáio a bí ról i n-aténé aḡ feiteam leó o'eiris
 o'raact aigne iris ann nuair a connaic ré an cáair
 17 tabairta ruar ar fáo o'aoan na n-íodol. Bíod
 ré, oá bríḡ rin, aḡ oíorpoineact ra trinaḡoíḡ leir na
 lúdaíḡ aḡur leir na daoine a bí diao, aḡur i n-ait
 an marḡaid ḡac don lá, leir na daoine a bíod ann.

18 Aḡur bíod cuio o'ollamnaíod na n-epicúra aḡur na
 stóiceac aḡ cup air, aḡur veiread cuio acu: Cao
 'tá o'n bfeair ro n-a bfuil an cainnt ḡo léir aise?
 Anran veiread tuille acu: Déite nua atá aise 'á
 éraobḡaoile, ir oóca; mar bí ré aḡ cainnt leó i

19 o'tao' íora aḡur i o'tao' na h-aireiríḡe. Anran do
 ruḡaoan air aḡur oḡaoan leó é ḡo o'tí an t-areo-
 paḡur, aḡur oubraoan: An mirde oúinne eolur a
 o'fáḡail ar an o'teasas nua ro atá aḡatra 'á tab-
 20 airt uait? Tá neite nua aḡat 'á cup i n-ár ḡcluaraíod.

oá maíe linn a fíor a beite aḡainn cao é an raḡar neite
 21 iao. (oá ḡnát, ámtac, leir na n-aténis ḡo léir
 aḡur le pé daoine iaracta a bíod ann ḡan ruim a cup

* Ver. 11. "níor uairle," moltar, aḡur ir ceart é, lúdaíḡ
 beréa mar ḡeall ar an bfríinne do ḡlacao' oóm' ronnmar, aḡur
 beite aḡ rḡnúao' na ḡrībinne diao cun na cainnte a oúairt
 na h-arpuil a o'fáḡail amac. oá ḡalánta ḡo mór an níod rin
 'ná an ruo a o'ein muinntir c'epalonica, .i. luēt an tsoirḡeíl
 do éráo ḡan don cuaroac a oéanam' féacaint ar b'fíor an ruo
 a bí acu o'á thúine.

i n-aon ruo eile ac beic as innrint asur as cloirint nuact.)

Do fearaím póil i lár an Aneopasuir asur tuidairt 22
ré: a feara acénada, cím ribre, inr sac rlige, ana-
úmal do déitib. Óir, as gabail na rlige asur as 23
féadaint dom ar búir n-íomágtib, do fuarar altóir
asur bí rgníobta uirtí “Do’n Dia ná h-aicnígtear.”
An níð rin a t’onórann rib san aicne asuib air,
cáimpe ’sá teasars daoib. ¹ Dia, a dein an domán 24
asur sac a bfuil ann, ó ’ré Tigearna neime asur
calman é, ² ní cómnúigteann ré i tceampalluib a
veinead le lámuib; * Ná ní veintear do, le lámuib 25
daoine, reirbír go bfuil sáð aise leir, óir iré féin
a tuzann do sac duine anam asur anál asur sac uile
níð asur do cuir ré, ó aon duine amáin, an cine 26
daona go léir ’n-a gcómnuib ar uactar na calman,
asur do ceap ré sac tréimpe aimpire dóib cun cóm-
nuigte ann, asur sac teóra, Cun iad a beic as lort 27
Dé, féadaint an bfeadfaidír teangabáil leir ná
teact ruar leir, bíod ná fuil ré abfad ó sac duine
asainn. Óir ir ann féin a mairimio asur a corruig- 28
míð asur acáimíð, ré mar aoir daoine t’búr bfuil
féin; “Óir ir t’á seineamaint rinn.” T’á brið rin, 29
ó’r de seineamaint Dé rinn, ní cóir dúinn a meaf
go mbead Dia corráil le h-ór ’ná le h-aigead ná
le cloic, rnoige ealaðan asur ceapad aigne duine.
Asur anoir cá Dia as leogaint aimpire an ainbriora 30
ran tairir asur ’sá fógairt do rna daoine, go nvean-
faidír go léir aicrige inr sac aon ball. Mar go bfuil 31
lá ceapait aise cun breiteamantair a taidairt ar an
n-domán do réir óirt, trío an bfeaf acá ceapait
aise, as taidairt creidim do sac aon duine, mar sur
tós ré ó rna maib é.

Ac nuair ariðtar an aipirige ó rna maib éom 32

¹ Gen. i. 1.

² Supra vii. 48.

* Ver. 24 “ní cómnúigteann ré i tceampalluib.” ní
coinnúigtear é i tceampalluib i gcéill go mbead riactanar
aise leó cun cómnúigte, nú cun aon úraioe eile, mar meafad
na págánaig. Ac ó cá ré inr sac uile áit, cá ré inr na ceam-
palluib fé mar acá ré inr sac áit eile.

cuir acu ar mazað ðéanam, aður þuðairt cuir acu :
 Éirtrímíð leat uair éigin eile i ttaðð an rgeíl rin.
 33 Anran o'ímctis þól uatð amað. ³⁴ Ac ðo lean þir
 áirite é aður éreioeaðar, ar a það ðíonurior an
 t-áreopazac, aður bean n-ar ð'ainim oi Tamair,
 aður tuille leo.

CΑΙΒΙΘΙΟΙ XVIII.

eaðlaif coirintðacur ar bun az þól. aður é az reanmóiniú
 i n-ephefur, 7rl. Apollo ðo ðul zo h-ephefur.

- 1   Tar éir an méio rin o'fás ré caðair Aténé aður
- 2   táiniz ré zo oti Coirint. Aður þuair ré ra n-ait rin
 lúðac n-ar ð'ainim oð Acuila, fear a þuzað i þPontur
 aður a bi tar éir teact zo ðéanac ó'n Eaðail, aður
 þripcilla, a bean (ðo ðeargað a beir órðuište az
 Claudur ðo rna lúðaið zo léir imteact ó'n Róim),
- 3   aður cuaið ré az tmiall opta. Aður toirz é beir
 ar don ceðro leð o'fan ré 'n-a þroðair az obair ar
 an zcéro (aður az ðéanam þailiún að eað an
- 4   ceðro). Aður þioð ré ra trinaðóiz az pléið, zac lá
 rabðioe, az tráct ar ainim an Tigearna íora, aður
 bi ré az taðairt na nlúðac aður na nþréazac leir.
- 5   Anran nuair a táiniz Silar aður Timoteur cuize
 ó Macedonia ðo gáruiz þól ra teazaz, zá cur
 'n-a luisse ar na lúðaið zur ð'é íora ir Cþiorr ann.
- 6   Ac bi na lúðaið 'zá þréaznú zo marluizteac.
 Anran ðo cropé ré a cuir éaðaið aður þuðairt ré :
 Þioð þúr zcuir fola ar þúr zceann þeim. Taimre
- 7   zlan. Taðarfað aðaið ar na zeintib fearða. Anran
 o'fás ré an ait rin aður táiniz ré zo tið uine ðár
 ð'ainim Titur lúrtur, uine a bi úmal ðo ðia, aður
- 8   zo það a tið ceangailte ðe'n trinaðóiz. Aður ðo
 éreio Cþirpur, uactarðan na rinaðóize, ra Tigearna,
 aður a teazlac zo léir, aður ðo éreio móðan ðe
 rna Coirintiz a bi az éirteact leir aður ðo þairteað
 iað.
- 9   Anran þuðairt an Tigearna le þól, i n-aiþling, ran

oirdé: ná bíod eagal ort, ac labhair agus ná h-eir,*
Óir táimpe leat, agus ní leómpaíó doinne dochar a io
béanaíh duit; mar tá móran daoine ra cátaíh reo
asamra.

Agus o'fan ré anran bliain agus ré mí as teagarz 11
bheitir Dé 'n-a mearz. Ac nuair a bí Gallió 'n-a 12
píóconrui i n-Acaia o'eiriz na lúdaíz, do toil a céile
i n-asaió píóil agus tuagar or cómaíh an t-ruidé-
brata é, agus duibradar: Tá an fear ro as cur na 13
n-daoine ruar cun Dia o'adrad zo h-ainnleasac.
Ac nuair a bí píóil as turhú ar a béal a bogad cun 14
labarta duibairt Gallió leir na lúdaíz: A feara
lúada, dá mba éasóir é, nú coir éionntac ana-olc,
ba ceart dom cur ruar lib. Ac má'r cúrraí focal 15
é, agus ainimneada, agus búir noliže-re, féadaíó
féin cuize: ní h-aíl liomra beit am bheitíam ar na
neitib rin. Agus do comáin ré ó'n ruidébrata 16
iao. Agus do ruagar zo léir ar Sórténér uac- 17
tarán na rinasóize agus bíodar as sabail air or
cómaíh an t-ruidébrata agus níor cuir Gallió don
truim i n-don níó de rna neitib rin.

O'fan píóil móran laetanta ra n-aic. Anran 18
o'fás ré rlan as na bráitírb agus cuaió ré ar luing
zo Síria (agus pírcilla agus Acuila i n-donfeac
leir) ¹ tar éir a cinn a bearrad i zCencrea, mar bí
móro aize. Agus táiníz ré zo o'cí Eperur agus 19
o'fás ré iao-ran ann. Agus cuaió ré féin irteac
ra rinasóiz as víorppóireac leir na lúdaíz. Agus 20
o'iarraodar air fanmáint níor ría ac níor toiliíz ré
cuize, ac o'fás ré rlan acu agus duibairt ré: Tioc- 21
fad cúgaib aihír má'r toil le Dia é. Anran o'imcíz
ré ó Eperur

Agus cuaió ré ríor zo Caerapéa. Anran cuaió 22
ré ruar† agus beannuíz ré do'n easlaíh, agus cuaió
ré ríor zo n-Ancioó.

Cait ré ruim aimpíre anran, agus gluar ré tré 23

¹ num. vi. 18; *Infra* xxi. 24.

* .i. ná bí ciúin † cuaió ré ruar. .i. zo Iepúsaleim.

24   tūtáib ʒalacia aʒur þriʒia, i nɔiaib céile, aʒ cup
 n-ep̃erur lútaċ n-ar b'ainim tó Apollo, Alecran-
 t̃rineaċ, fear deaʒlabarċa, láioir inr na Scriptiúr-
 25   aib. B́i ré oílce ar rliʒe an Tíʒearna aʒur tó labair
 ré le t̃iog̃nar aʒne aʒur tó teaʒairʒ ré ʒo tūt̃r-
 áċtaċ na neite a baineann le n-íora, aʒur ʒan ar eólu
 26   aʒe áċ bairte Eóin. Tó ċrom an fear ran ar lab-
 airċ ʒo tána ra trinaʒóis. Aʒur nuair a t̃'airiʒ
 þripcilla aʒur acuila é tuʒaṁar leó é aʒur m̃uin-
 27   eaṁar tó níor c̃ruinne rliʒe an Tíʒearna. Anran
 ba mian leir t̃ul ʒo n-acaia aʒur tó rʒriṁ na b̃raĩt̃re
 aʒ tr̃iall ar na t̃eirʒiobuil 'ʒá iarr̃aib oĩta é
 ʒlac̃aṁ. Aʒur nuair a t̃áinʒ ré tuʒ ré conʒnam
 28   m̃or tó ñ m̃uinñtir a b́i tar éir c̃reideam̃aint. Óir
 tó ċuir ré 'n-a l̃uʒe ʒo cuċaĩʒ ar na lútaĩʒ, ʒo puib-
 il̃de, ʒur b'é íora ir C̃ríort ann.

CAIBIDÍOL XIX.

an eaglaĩr t̃á ċur ar bun aʒ pól i n-ep̃erur. clompar
 ra ngaibní ngeal.

1   Aʒur tó t̃árla, le linn Apollo beĩt i ʒCoĩr̃int
 ʒo t̃áinʒ pól ʒo n-ep̃erur, nuair a b́i na n-áiteana
 uaċ̃tar̃aċa riúbalt̃a aʒe, aʒur ʒo b̃fuair ré r̃ainnt
 2   t̃eirʒiobul; Aʒur t̃ubairċ re leó: Ar ʒlac̃búir
 an Sp̃ior̃aio Naom̃ ó c̃reidebúir? Aʒur t̃ub̃raṁar-
 ran leir: Ní n-eaṁ áċ níor c̃loiream̃air an Sp̃ior̃aio
 3   Naom̃ a beĩt ann i n-aon ċor. Aʒur t̃ubairċ reirean:
 Má 'reáṁ caṁ ann 'nar bairteaṁ riṁ? Aʒur t̃ub-
 4   raṁar: I mbairte Eóin. Aʒur t̃ubairċ pól: ¹ Tó
 bairċ Eóin na t̃aoine le bairte aĩt̃riʒe aʒur t̃ubairċ
 ré leó nár b'folaĩr t̃óib c̃reideam̃aint ra' t-é a b́i
 5   le teaċt 'n-a t̃iaib réim, 'ré rin, i n-íora. Nuair a
 t̃'airiʒṁar an méio rin tó bairteaṁ iao i n-ainim an
 6   Tíʒearna íora. Anran tó ċuir pól a l̃áma oĩta

¹ mat̃. iii. 11; marc i. 8; lú. iii. 16; eóin i. 26; *Supra*
 i. 5 aʒur ix. 16.

asur do túrling an Spioraido Naomh orda asur do
labradar i tteangtadaib asur deineadar tarḡair-
eact. Asur tĩmpal dáréas acu a bí ann ar fad. 7

Asur bíod ré as dul irteac ra trinaḡóis asur as 8
labairt ann go dána, ar fearó trí mí, as díorpdĩr-
eact asur as cur i bfeidm i ttaob níḡeacta Dé. Ac 9
bí daoine dúra ann ná creitfead, ac bíod as tar-
cuirniú rliḡe an Tĩḡearna or cómaid na n-daoine.
D'imtĩs ré uata asur do deĩḡil ré na deirḡiobuil
uata, asur bíod ré as arḡóint ḡac lá i rḡoil fir dár
b'ainim Turannor. Do lean ran mar rin ar fearó dā 10
blan, i tcreó ḡur airĩs ḡac a raib i n-Ária, ioir
lúad asur ʒeintead, briaḡar an Tĩḡearna. Asur 11
do dein Dia mírbúiltĩ éasḡamlaḡa tré lám ḡóil.
i tcreó go mbeirtĩ cun na n-daoine mbreóite, ó n-a 12
colainn, ciarrúirĩ asur arriuin, asur go n-imtĩḡead
an bpreóteact díob, asur go n-imtĩḡead na deamain
arta

Do tárla go raib cuir de rna lúdaĩs as imteact 13
ó ait go h-ait asur go rabdar a d'iarraid deamān a
cur amac, asur d'asraioir ainim an Tĩḡearna fōra
asur deirioir: fōḡraim oraid fōra acā as ḡól d'ā
craobḡḡaoile. Asur bí lúdaĩs airite, mórfēirear 14
mac a bí as Sceba tuine d'uaḡtarānaib na rḡḡar, 15
'ḡā déanam ran. Ac d'fpeasair an annrppio iad 15
asur dúbairt ré: Tá aĩne asam ar fōra asur tá
eóluḡ asam ar ḡól, ac cia h-iaḡ rĩḡre? Asur an 16
fear n-a raib an annrppio mālũĩḡte ann do léim
ré cúca asur fuaĩr ré an lám uaḡtar ar an mbeirt
acu asur ḡaib ré orda i tcreó ḡur rĩḡeadar ar an
otĩs rin tárhoct,* asur iad ḡeárrta. Do h-innreac 17
an méio rin d'ā raib d'lúadaib asur de ʒeintib
i n-Éperur asur táinĩs rḡannra orda go léir, asur
do móraḡ ainim an Tĩḡearna fōra.

Asur bíod a lān de'n múinnitĩr a creio as teact 18
as déanam fāoirḡine asur as innrint a nḡníoMARTa.
Asur a lān de'n múinnitĩr a bíod as déanam deir- 19
mĩreacta tuḡadar na leabair leó asur do dōḡdar

*.i. do rcrac ré a ḡuir éadaiḡ díob.

- 1aD oF cÓmair na puibiliúeácta. Agus do mearaD
 ríada na leabhar, agus do fuairead sup b'fíú caozaD
 20 míle píora airgid 1aD. Sin mar a bí briatair De
 as fár go láirair agus as dul i nDainineáct.
- 21 Nuair a bí na neite rin críocnuighe do beartuig
 pól, ra rrioraio, gabáil tré Macedonia agus tré
 Acaia agus dul go Ierúsaleim, agus duabairt ré: Tar
 éir me beir ra n-aic rin ní foláir dom an Róim a
 22 o'feirgint. Anran cuir ré beir o'á luic rritálmá,
 Timoteur agus Epaurur, go Macedonia agus o'fan
 ré féin ar fead tamail ran Ária.
- 23 Agus o'eirig an uair rin acraann nár fuairead i otaob
 24 rlighe an Tigearna Bí fear n-ar b' ainim do
 Demétríur, agus gaba zeal ab ead é, agus bíod ré
 as déanam teampall airgid do Oíána agus bíod fás-
 25 altair nár fuairead as cearduigheib o'á bárr. Cruinniú
 ré i láthair a céile 1aD féin agus an luic oibre a bain
 leó agus duabairt ré: A feara, ir eol daoib sup ar
 26 an gcéirto reo a tázann ár gcuir cúgaine. Ac
 cionn rib agus airigeann rib conur mar atá mórán
 daoine iompuiúge as pól ro, le n-a cómráD, ní
 h-amáin i n-Eperur ac ar fuir na h-Ária go léir nác
 mór, 'gá cur 'n-a luighe ortá—Ní déite i n-aon cor
 27 na déite a deintear le lámhaib. Ir baogal go otaob-
 arpaio ran oíoc-ainim o'ár rlighe beata, agus ná
 fásfaio ré aon mear ar teampull mór Oíána, agus ní
 h-amáin rin ac go oturnócaio a mórdaic ar dul ar
 neamniú, bíod go n-aóram an Ária go léir agus an
 28 domán go léir í. Nuair airigeadar an cáinnit rin do
 laraodar le feirg agus do liúgaar: Ir mór í Oíána
 na n-Eperíanaic!
- 29 Do cuiread an cáthair go léir tré n-a céile. Do
 mteadair i n-aonfead cun an téatair agus spreim acu
 ar gair agus ar airtarair, Macedonais, comráD-
 30 aite do pól. Cear pól dul irtead amearg na
 31 nodaime. Ní leogfa na veirgiobuil do é. Agus
 bí cuir o'uaictaríanaib na h-Ária ann, cáirde do, agus
 cuireadair teactairead cuige 'gá iarraio air gan dul
 32 irtead ra téatair. Do liúig uine an puir ro agus
 uine eile an puir úo. Ir amlaio a bí meargán

meapaidé ar an bprobul ašur ní feidir an cúro ba
mó díob cad a tús ann i n-aon cor iad. Do tairis- 33
easair Alecranóer amac ar an mbút. Do fás
na lúdaí amac é. Do baidir Alecranóer a lám
orta a' d'iarraidí ciúnaí cun go míneócad ré an
rúeal do rna daoine. Ac nuair a connacadar sur 34
b' lúdac é cuireadar go léir don liú amáin ruar:
ir mór i Diána na n-Eperíadac! ašur do leanadar
de'n liú ar fearú ruar le dá uair a' cluis.

Anran do cuir cléireac na catarac cun ruaimhí ar 35
pobal ašur duairt ré: A feara Eperíadac, cá
bhuil an duine beó ná fuil fíor aise go n-aóran
muinntir na catarac ro Eperur Diána mór, inéan
lúriteir? Dá bús rín óir ná feidir an méirín do 36
féanad ir ceart daoib fanmáint rocair ašur san don
beart obann a déanam. Tugbúir anro na fíre ašur 37
san marla tabarta acu d'bhí dteampull 'ná d'bhí
mbanóia. Ac má tá aš Dómeitíur, ašur aš na ceár- 38
tuistí adá le n-a cor, cúir i scoinní doinne, táir na
cúirteana ann ašur na *próconruil: Cuirtoir neite i
leit a céile. Má tá don níó eile ašuib d'á loir, 39
rocairúiste ar é i scómtionól a beir do réir olíge.
Ašur ir baosál go scurfar i n-ár leit toirmeaš an 40
lae inóiu ašur san doinne cionntac (sur feidir cúnar
a tabairt air) leir an scruinniú ro. Nuair a bí an
méirín fásíte aise do cuir ré an pobal cun riúbal.

CAIBIDÍOL XX.

Cuairt pól tré macedonia ašur trí an nšreig. Duine
aise á éogaint ó'n mbár i oiróar. A cainnt le cléir eperuir.

Anran, nuair a bí an toirmeaš imigte do glaoir 1
pól cuige na veirgiobuil ašur do cómaidis ré iad,
ašur d'fás ré rlan acu ašur do glair ré cun tul
go macedonia. Ašur nuair a bí na triúca ran 2
riúbalta aise ašur mórán cainnte déanta aise leir
na daoine táinis ré ra šreig. Bí ré trí mí ra n-ait 3

* .i. an giúirtí rómánac a bí or a scionn.

rin. Anran ceap ré toul zo Síma ar luings ac bí na
lúdaíς 1 sceilς az faire air azur focaruiς ré ar
4 teact tpe Macedonia. Azur cuaid 1 n-donpeact
leir Sópater Mac Pírruir, ó Òeréa; azur Arir-
tarcur azur Secundur Terralónaiς; azur Saiur
ó Òerbé, azur Timoteur; azur Tucicur azur Trop-
5 imur, beirt Áriána. Cuadar ran rómainn azur
o'fanadar linn 1 o'póar.

- 6 Azur do cuamair-ne ar luings ó Pílippi, tar éir
laetanta an aráin san siort, azur biomair cúis
lá az teact zo Tróar azur o'fanamair ann react lá.
7 Anran, an céad lá de'n tpeactmain do tánamair
1 brocail a céile cun aráin do bpire, azur bí pól az
tabairt teasairς oíob, mar bí ré le h-imteact ar
maidin amáireac a bí cúgáinn, azur do lean ré ar
8 an o'teasairς zo meadon oíobce.* Ac bí lócráinn ar
noócin agáinn ra tpeómpa móir 'na raómair cruinn-
9 iςte. Azur bí buacail oár o' ainim Eútuur 'n-a
fuirde ar an bpinneóis, azur tuit ré 'n-a cóola zo ráin
an fáid a bí pól az cainnt. Le truime a cóolata do
tuit ré ríor ó'n o'pímaó locta azur do cógaó ruar
10 marb é. Ac do cuaid pól ríor cúise azur do luis
ré anuar air azur cuir ré a lámha 'n-a timpull azur
tubairt ré: Na bíob ceirt oraib. Tá a anam ann.
11 Anran cuaid ré ruar azur bpir ré arán azur do blair,
azur óein ré cainnt ar fead abfao, zo o'táinis an
rolur, azur anran o'imtíς ré. Azur do ruγadair leó
12 an buacail, azur é beó, azur níor beas é a n-ácar.

Anran do cuamair-ne ar an luings azur feólamair
13 zo h-Arpor, 1 o'tpeó zo mbéarfaimír pól linn ó'n áit

* Ver. 7. "An céad lá de'n tpeactmain." miníςto Chpuror-
com naomta, azur a lán eile de luat rγrúuige an
Sγriptúra, 1 o'taob na brocal ran zo raib na Críoraióte, um
an o'taca ran féin tar éir lae na Sabbóide do cur 1 o'turac na
reacmhaine (.i. ar an noómnae). mar atá ré anoir az na
Críoraiótib zo léir. Ir veimín gur le h-úγadár na
h-Edgailre a veinead an t-ácarú ran. Mar rin do óein rí
úráio de'n cómae a bí tabaréa az an o'tigeapna bí, óir ir é
rí an oómnae é.

rin, óir rin mar a bí rocair aise, aḡur so raḡaḡ ré
féin ann ar tír. Aḡur táinig ré cúḡainn i n-árror 14
aḡur tóḡamair cúḡainn é aḡur tánamair so Mici-
léne. Aḡur feólamair ó'n áit rin aḡur tánamair, 15
amáiread a bí cúḡainn, ar aḡaḡó Cíor amad aḡur an lá
'n-a ḡiaḡo ran do ḡroireamair Sámor, aḡur an lá 'n-a
ḡiaḡo ran airíir do tánamair so Miléur; Óir do 16
bí pól ceapaithe ar feólaḡo tar Eperur i ḡtreo ná
currí don riḡnear air ra n-Ária, mar bí ḡitinear
air cun, ḡá mb' féitir ḡó é, lá na Cingcīre* tadbairt
i n-Ierúalem.

Ad ḡo cuir ré teadḡaireadḡo ó Miléur so n-Eperur 17
'ḡá rāḡo le rinnrearaib na n-eaḡailre teadḡo cuise.
Tánaḡar, aḡur nuair a ḡíḡar 'n-a láḡair ḡubairt 18
ré leo:

Ir eól ḡaoibḡe conur mar adá an aimir so léir
tadbairt aḡam i nbúr bḡocair ó'n ḡcéad lá a tánas
irtead ra n-Ária, aḡur me aḡ ḡéanam reirḡire ḡé 19
le fíor-úmluiseadḡo, aḡ ríle ḡeór, aḡur aḡ fulas na
ḡtrioblóití a táinig orm tré ceilḡib na n-lúḡad;
Conur mar nár címeáḡar riar don níḡo de rna neitib 20
a bí cairḡḡeac ḡaoib, ḡan iad a teaḡarḡ ḡaoib so
puibilibḡe aḡur i nbúr ḡitḡib, aḡur me aḡ ḡeim- 21
niú aitrise cun ḡé, aḡur creitím i n-ár ḡitḡearna
íora Críort, do lúḡaḡ aḡur do ḡeintib.

Aḡur féad táim aḡ ḡul so Ierúalem fé ceangal 22
na rḡioraibḡe, aḡur ní fíor ḡom cad 'tá le n-imteadḡo
orm ann, Ad ḡo bḡuil an Spioraio Naom aḡ labairt 23
liom coitḡianta, inḡ na catraḡaib so léir, 'ḡá rāḡo
liom ḡur rlabraí aḡur pionóirí adá am cóir i n-Ierú-
alem. Ad ní n-eaḡal liom don níḡo ḡíob ran ná 24
ní mearaim ḡur mó ir fíú mo beata 'ná me féin, ad
so ḡcomlionaḡo mo túrur, aḡur reirḡir an bḡeicir,
a fuaḡar ó'n ḡitḡearna íora, ríadḡuire ḡéanam ar
foirḡeal ḡrárta ḡé. Aḡur féad anoir, ir eól ḡómra 25
ná feicḡib ríḡ mo ḡnúir a cuille, ríḡre so léir n-a
bḡuil ríḡbalta i nbúr mearḡ aḡam aḡ craobḡḡaoile
riḡeacḡa ḡé.

* .1. Lá an Spioraio Naom do teadḡo.

- 26 D'á b'píḡ rin cuirim a fíad'nuire oraidre, ra lá ro
atá inoiu aḡainn, ḡo b'fuilim ḡlan ar curo fola ḡac
27 duine Mar níor rtaonar ó comairle Dé do cup
28 i n-iúil daoid ḡo n-iomlán. Tugaid aipe daoid féin
aḡur do'n t'read ḡo léir, ar ar cuir an Spioraid
Naom rib i n-búr n-eapboḡaid aḡ riaglaib eadlaire
29 Dé a ceannuis ré le n-a curo fola féin. Tá 'fíor
aḡamra ḡo tciocraib irteac i n-búr mearf, nuair a
beadra imiḡte, faolcoim éraorača, aḡur ná rtaonraio
30 riad ó'n t'read. Aḡur eipeócaio, oraid féin, fir
a labarraib neite tuatálača, cun deirḡiobul a čarrac
31 n'a noiaio. D'á b'píḡ rin déinib faira, aḡur cim-
eadaio i nbúr ḡcuimne conur mar nár rtaodar ar
fead t'ri mblian, do lá ná t'oióce, ac aḡ comairliú
an uile duine aḡaid aḡur deora le m'fúilib.
- 32 Aḡur anoir tugaim ruar do Dia rib aḡur do
briadar a ḡrára, ó'r ar a cumar atá an obair do
c'riocnú aḡur an oiḡreac a čadairt daoid amearḡ
33 na naom ḡo léir. Níor řanncuḡear airḡeao ná ór
34 ná éadač don duine, Mar ir eol daoid féin, ¹ḡurab
iad an dá lám reo foláčair ḡac a riab riactanač dom
35 féin aḡur do řna daoine atá am řočair. Tá ḡac
don nio čairbeánta aḡam daoid, ḡur aḡ obair ar
an ḡcuma řan ir ceart duinn řóiričint ar na daoine
laḡa, aḡur cuimneam ar briadar an Tiḡearna řora
mar ḡo noučairt ré féin: ir mó an t-daoidnear ḡo
mór ruo a b'ronnad ná ruo a ḡlacad.
- 36 Aḡur nuair a bi an méio rin řáirte aḡe do leos
ré é féin ar a ḡlúinib aḡur dein ré řuirde cun Dé 'n-a
37 oteannta ḡo léir. Anřan díodar ḡo léir aḡ řol ḡo
řuiḡeac aḡur aḡ cup a lám čimpal ar muineal řóil
38 aḡur 'ḡá řóḡad, aḡ deanam buarča ḡo mór mar
ḡeall ar an b'řocal dučairt ré, ná řeicřoir a ḡnúr
a čuille. Aḡur deineadar é čionnlacan říor cun
na luinḡe.

CAIBIDÍOL XXI.

cuairt pól go ierúsale. e dá ḡabáil aige rna lúoais
ra ceampull.

Asur nuair a tárla go raib rḡarta aḡainn leó asur 1
rinn aḡ ḡluairéact fé feól,* tánamair ceann ar aḡair
go cóor, asur an lá 'n-a diair ran go Rodor, asur ar
ran go Patara. Anran do fuaraimair long a bí aḡ 2
dul trearna go pœnicé, asur cuamair ar bóro
asur ḡluairéamair. Tánamair i raðarc Cuppoir 3
asur o'fáḡamair ar ar láim éle é asur feólamair
go Síria asur tánamair go Túpor; óir ir ann a bí ar
an luing a n-ualaó do cup aircti. Fuaraimair deir- 4
ḡobuil ra n-aic rin asur o'fanamair ann react lá,
asur bíodar, trío an rpiorair, ḡá ráo le pól ḡan
dul ruar go ierúsale. Ac nuair a bí na laetanta 5
caitte do ḡluairéamair asur bíomair aḡ imteact,
asur tánadar go léir, iao féin asur a mná asur a
ḡclann, ḡár o'cionnlacan, go ḡeactá na cataraó;
asur do leoḡamair rinn féin ar ar nḡlúinió ar an
otráis asur do ḡuíoamair. Anran o'fáḡamair rlan 6
aḡ á ceile asur cuamair-ne ar an luing asur cuadar-
ran aḡaile. Deineamair-ne ar ḡcuairt ar uirḡe ó 7
Túpor rior go ptolemair asur beannuisḡamair do rna
bráitrió a bí ann asur o'fanamair lá 'n-a bfoóair.
ḡluairéamair an lá 'n-a diair asur tánamair go 8
Caerapéa. Cuamair, anran, go tiḡ pílir, an roir-
ḡéalairde, ¹ouine de'n mórfairear, asur o'fana-
mair aige.†

Bí aige rin ceatrar inḡean, ceatrar maiḡdean, 9
asur deinióir tarḡaireact. Do rcaḡamair ann rainnt 10
laetanta asur táinis cúḡainn ó lúoáa fáir n-ar
b'ainim do aḡabur. Nuair a táinis fé rin cúḡainn do 11
tós fé cpior pól asur ceangail fé a lámá féin asur

¹ *Supra* vi. 5.

* .i. an long fé feól aḡainn.

† Ver. 8. "An roirḡéalairde," .i. reanmónairde an troirḡeil.
an fear céana úo o'iompuis na samaritánaó asur do baic
an coillteánaó (Caid. viii.), ouine de rna react noiaóonaib
torais ab ead é.

- a cora aḡur dubairt ré: Seo mar aḡeir an Spioraid
Naom, an fear sup leir an crior ro, rin mar a ceang-
alócaid na Iúdaíḡ é i n-Ierúsale, aḡur tabarraid
12 riad i lámuib na nḤeinte é. Nuair ariḡmair-ne an
meid rin biomair féin aḡur muinntir na h-áite rin
13 aḡ taḡant air ḡan dul ruar ḡo Ierúsale. Anran
dubairt pól 'ár bḡreagrad: Cao tá aḡuib á déanam,
aḡ ḡol aḡur aḡ cur buarḡa ar mo éiríde? Táimre
ollam, ní h-amáin cun ceangail d'fúlaḡ ac fór cun
14 báir d'fúlaḡ, ar ron ainime an Tígearna Íora. Anran,
nuair a teir orainn é bogad d'éirteamair, aḡur dub-
ramair: Toil an Tígearna ḡo nḡeintear!
- 15 Aḡur tar éir na laetanta ran d'ollmuismair
rinn féin aḡur biomair aḡ dul ruar ḡo Ierúsale.
16 Aḡur táinig i n-aonḡeacḡ linn cuid de rna deirḡio-
buil ó Caerará, aḡur Cupriánac 'n-a ḡceannta, duine
dár b'ainim Mnarón, reana-deirḡiobul, n-a raḡ-
mair cun beic ar lóirḡin aḡe.
- 17 Tánamair ḡo Ierúsale aḡur do ḡlac na bráitḡe
18 rinn ḡo fáilteac. Amáireac a bi cúḡainn cuamair
féin aḡur pól ḡo tiḡ Séamuir aḡur bi na rinrip ḡo
19 léir cruinniḡte ann. Deannuiḡ ré dóib aḡur d'innir
ré dóib, triḡ ríor, ḡac a raib déanta aḡ Dia, tré n-a
20 fḡicálam féin, amearḡ na nḤeinte. Aḡur nuair
aḡriḡdar é tuḡadar ḡlóire do Dia, aḡur dubradar
leir: Cionn tú, a bráḡair, cao iad na mílte de rna
Iúdaíḡ atá tar éir cḡeirteamaint, aḡur tá báir acu
21 ḡo léir do'n olíḡe. D'aḡriḡdar, ámtac, ḡo bḡuilire
ḡá cur 'n-a luiḡe ar na Iúdaíḡ atá amearḡ na nḤeinte
nac mīrde dóib imḡeacḡ ó Maoir, aḡur ná fuil fíac-
uib orḡa tīmpallḡearrad do déanam ar a ḡclainn,
22 ná réir na olíḡe do leanmāint. Cao 'tá le déanam
mar rin? ḡan ampar caicḡro na daoine cruinniú
23 mar aḡeócaid riad sup tánaír. Dein an níḡ reo a
deirimīd leat dá bḡiḡ rin: Tá ceatḡar fear aḡainn
24 ḡo bḡuil móir orḡa. Tóḡ leat iad ran aḡur ḡlantar
tu i n-aonḡeacḡ leó. Anran diol-re arḡa i ḡcḡeó,
ḡo 'mbeárrḡar a ḡcinn. Anran círḡ ḡac doinne

ḡur b'ēiteaC ar airiḡṑar aṑ ṑaob, aḡur ḡo bḡuilir
 fēin aḡ riúbal aṑ cōrnamaiṑe ṑo'n olig.* aC 25
 1 ṑaob na nḡeinteaC a cḡeio, 2 ṑo rḡriobmaiṑ-ne
 ḡá ṑroú ṑóib cimeáṑ ṑ'n ruṑ a n-ióbireaṑ ṑ'ioṑ-
 olaiṑ, aḡur ṑ fūil, aḡur ṑ niṑ a taCtaṑ, aḡur ṑ ṑrúir.
 Anṑan ṑo tōḡ ṑól leir na fir lár n-a máireaC aḡur 26
 ṑo ḡlanáṑ é 1 n-aonḡeaCt leṑ aḡur cūaiṑ ré irteaC
 ra teampull, tar éir laetanta a nḡlanta ṑ'fóḡairc,
 cun ḡo nṑéanḡi oḡráil ar ron ḡaC ṑuine acu.

aC bī lúoiḡ ṑ'n Ária ann aḡur nuair a bī na reaCt 27
 laetanta ṑá ḡcriócnú connacaṑar ra teampull é
 aḡur ṑo ḡrioraṑar an pobul ḡo léir aḡur cūireaṑar
 a lámā air aḡur ṑo liúḡar: Congnam! a fēara 28
 irraéil. Siṑé an ṑuine aCá aḡ múine na nṑaoine inṑ
 ḡaC aon ṑall 1 ḡcoinnib an ṑobuil reo aḡur 1 ḡcoinnib
 na oligē aḡur 1 ḡcoinnib na n-áice reo. ṑuḡ ré
 ṑaoine ḡeinteaCá irteaC ra teampull aḡur ṑo fáruiḡ
 ré an áic beannuiḡte reo. Óir bioṑar tar éir ṑroṑi- 29
 muir ṑ eḡerur a ṑ'ḡeircoint ra cáṑair 'n-a ṑeannta
 aḡur cēaraṑar ḡo raiṑ ṑól tar éir é cáṑairc irteaC
 ra teampull. aḡur bī an cáṑair ḡo léir ar buile, 30
 aḡur ṑo cḡuinnig na ṑaoine. ṑo ruḡaṑar ar ṑól aḡur
 ṑarraigeaṑar amaC ar an ṑteampull é aḡur ṑo
 ṑúnaṑ na ṑóirre láitḡeaC.

aḡur bī fonn oṑta é máirṑaṑ, aC ṑo n-innṑeaṑ ṑo 31
 ṑribiún an airim lerúralem ḡo léir a bēit ṑré n-a
 ceile. ṑōḡ ré rin leir raiḡṑiúirí aḡur ṑaoirēaCá 32
 céaṑ aḡur ṑo riC ré cúca rior. Nuair a connacaṑar
 an ṑribiún aḡur na raiḡṑiúirí ṑo rṑaṑaṑar ṑe bēit
 aḡ bualaṑ ṑóil. Anṑan ṑo táinig an ṑribiún aḡur 33
 tōḡ ré é aḡur ṑ'ṑrouiḡ ré é cēanḡal le ṑá fḡabṑa
 aḡur ṑ'fíafṑaiḡ ré ciá'ir ṑ'é aḡur caṑ a bī ṑéanta
 aigē. aC bī an ṑrluaḡ aḡ liúirig, ṑuine ḡá ráṑ ro 34
 aḡur ṑuine ḡá ráṑ rúṑ. aḡur nuair náir b'ḡéioir

¹ *Supra* xv. 20 aḡur 29.

*Ver. 24. "aṑ cōrnamaiṑe ṑo'n olig." bioṑ ḡo raiṑ an olig
 rin a ṑeirṑear imiḡte a' ḡeioim um an ṑaca ran bī na
 cḡrioraṑe lúoaCá ḡá cimeáṑ, aḡur ṑo leanaṑar ḡá cimeáṑ
 ar feaṑ raiinnt aimirē, cun na rinagóige. mar a ṑéarri,
 ṑ'áṑlacaṑ le h-onóir.

- τὸ θεῖον αὐτὸ ῥάσταλ μαρ ἡελλ ἀρ ἀν ἡεπ τρεῖς ἐε,
 35 τὸ ὄρουσ ῥε εἰ ταῦταρ εὐν ἀν λονῡπυρ. Ἀεπ
 νυαίρ αὐτῶν ῥε εὐ τὸ ἀν ῥταίρε το ταῖα εὐ ῥαίβ
 ἀν ῥαίετοῦρ ῥα ἰομπαρ μαρ ἡελλ ἀρ ὅεμε ἀν
 36 ἡεδοίμε; Ὀρ ὅι ἀν τρεῦα ῥ-α ἡεδοίε ἀεπ ἰαὸ ἀε
 λῖνυρ: Τὸε υαίον εἰ.
 37 Ἀεπ λε λῖν εἰ ὅρετ ῥτεαὶ ῥα λονῡπορ τοῦταρ
 ῥὸλ λεῖρ ἀν ὅτρυβῖν: Ἀν μῖρε ὅμ βεῡάν εαίοντε
 ὅεαμ λεα? Ἀεπ τοῦταρ ῥερεαν: Ἀν ὅτρυ-
 38 εανν τὺ ῥεῖε; ἡε τρε ἀν τ-εῖερεαὶ ὅτ αὐ
 ὅειν ἀν εῖρεῖν ἡν ἀν λαετανα ῥοίμῖρ ῥεὸ ἀεπ το
 ῥεε λεατ ῥτεαὶ ῥα ὅερεαὶ εῖερε μῖλε ὅε ῥοπαῖβ.
 39 Ἀεπ τοῦταρ ῥὸλ λεῖρ: ἰῡεαὶ ῥεαὸ μέ εὐ θεῖον,
 ὅ ταῖρ ἰ ῥCilicia. ἰρ εὐνυῖεαὶ μέ το εαταῖρ
 ἡε ῥεαεαὶ. ἰαῖρ ὅτ λεοῡατ ὅμ λαῦταρ λεῖρ
 40 ἀν ὅποβυλ. Τεε ῥε εαὸ τὸ. Ἀν ἀν το ῥεαῖμ
 ῥὸλ ἀν ἀν ῥταίρε ἀεπ ὅεαῖρ ῥε αὐ λῖν ἀν ῥεεαὶ
 ἀεπ το ὅεμεαὸ ἀν-εῖν ἀν ἀεπ το λαῦταρ ῥε λεὸ
 ῥα τεαῡαῖν εαῖρ, ἀεπ τοῦταρ ῥε:

CAIBIΘIOI XXII.

ῥὸλ ῥα ἡνῖν το'ν ῥοβυλ εονῖρ αὐ ἡ-ἰομῖεαὸ εὐν ἀν
 εῖρεῖν εἰ ῥεῖν. εἰ ὅυλ ὅ ῥεῖνῖν λε ἡ-α ῥὸτ εῖρ ὅερε
 ῥὸμῖν εἰ.

- 1 Ἀ ῥεα, αὐ ὅερε ἀεπ αὐ εῖρεα, εῖρετὸ λεῖρ ἀν
 2 εῖνταρ ἀτῶ ἀεμ λε ταῦταρ ὅεοῖ. ἡεαῖρ εῖρε-
 τῶ ἀε λαῦταρ λεὸ εἰ ῥα τεαῡαῖν εαῖρ εῖνυῖετῶ
 3 ἡεα ῥὸ. Ἀεπ τοῦταρ ῥε: ῥεα ἰῡεαὶ ῥεαὸ μῖρε.
 1 ὅ ταῖρ Cilicia το ῥεαὸ μέ, εἰ ῥα εαταῖρ ῥεὸ ῥεαὸ
 το τὸεαὸ μέ, ἀε εοῖαῖ ῥαμῖεῖ, ἀεπ το μῖνεαὸ μέ
 το ῥεῖρ ῥεῖν ὅεε ἀν ῥερεα, εὐν ῥεαῖμ
 4 το'ν ὅεε ῥε ἀεπ ἀτῶ-ρε εὐ λῖν ἡν. 1 Ἀεπ
 ὅερεα ῥερεαῖμ εὐ ὅε ἀν ἀν ῥεε ῥε, ῥα
 ῥεαῖν, ῥεῖρ ῥεαῖν ἀεπ ῥεαῖν, ἀεπ ῥα ὅεταρ
 5 εὐ λῖν ἀεπ ῥα εῖρ ἡερεαῖν. Τεε υαεταῖν
 ἀν ῥεατ, ἀεπ ἀν ῥεαῖν, εῖρεῖερεατ ὅμ

¹ *Supra* viii. 3.

air rin; ¹ aḡur fuair leicireadā uadā aḡ triall ar
 na bráitrib i nDamarcur, cun iad a tabairt liom
 anro ḡabta ḡo Ierúsaleim i tceob ḡo ḡcurpí pionór
 ortā. Ac do tárla, aḡur mé ar an rliḡe aḡur aḡ 6
 ceadā i ḡcómḡar do Damarcur, i lár an lae, ḡur lar
 am timpal solur iomarcad ó neam; Aḡur ḡur tuitear 7
 cun tailim aḡur ḡur airḡear an ḡut ḡá ráo liom:
 A Šaul, a Šaul, cad 'n-a taob ḡo bfuilir aḡ ḡear-
 leanmāint orm? Aḡur o'fneasair: Cía n-é tu, a 8
 tḡearna? Aḡur tuidairt ré liom: Mire íora
 narairt adā aḡat o'á ḡearleanmāint. Aḡur an 9
 muinntir a bi le m' coir do connacadar an solur, ac
 nior airḡear ḡut an t-é a bi aḡ cainnt liom.* Aḡur 10
 tuidairt: Cad tá aḡam le déanam, a tḡearna? Aḡur
 tuidairt an tḡearna liom: Eirḡ aḡur imtḡis ircead
 ḡo Damarcur, aḡur neorfar tuit anran i tceob na 11
 neit ḡo léir adā aḡat le déanam. Anran, mar ḡeall 11
 ar neart an troluir úo, bíor ḡan raobair aḡur do ruḡ
 mo compadairte ar láim orm aḡur tánas ḡo Damar-
 cur. Aḡur bi fear oár b'ainim Ananias, fear ḡo 12
 raib creideamāint aḡe. i tceob na tliḡe, ó n-a raib
 de lúadāib 'n-a ḡcómnuḡe ra n-ait. Aḡur táinis 13
 ré cúḡam aḡur fearaim ré am fíadnair aḡur tuid-
 airt ré liom: A Šaul, a bñáitir, féad ruar. Aḡur
 o'féadar-ra air-rean an uair céadna. Anran tuidairt 14
 ré: Do ceap Dia ár rinnrean tura poim ré cun ḡo
 tuiḡfá a toil aḡur ḡo bfeicfá an t-don Ceart.
 aḡur ḡo n-airéócfá ḡut a bheil; † Oir beio tu do 15
 finné oó, i láitir na n-daoine ḡo léir, ar na neitib a
 o'airḡir aḡur do connair. Anoir cad é an rḡḡ- 16
 near ro ort? Eirḡ aḡur bairtcear tu aḡur nḡ
 oíot do peacá le ḡlaodad ar a ainim. Aḡur nuair 17
 a tánas tar n-air ḡo Ierúsaleim do tárla ḡo raobair
 ra teampull aḡ ḡuibe aḡur ḡur tuit tām-néal aḡre

¹ *Supra* ix. 2.

* Ver. 9. "nior airḡear ḡut." .i. nior féadadar na focail do tuiḡint ó n-a céile bioib ḡur airḡear fuaim na bfoail (*supra* ix. 7).

† Ver. 14. "An t-don Ceart." .i. ár ḡlānuḡteóir do tairbeáin é féin do pól. ḡnīom. ix. 17.

- 18 oim, Agus go breaca é agus go noubairt ré liom :
 Uroirtuis agus imtis go luat a' Ierúsale, óir ní
 19 glacfaid ríad t'fíadnuire oimra. Agus dubairt ra :
 A tigeanna, ir eól doib ¹ go mbinnre as cur na
 n'aoine a cpeio ionat-ra irteac i bpríorún agus 'sá
 20 mbualad inr na rinagógaib ; Agus nuair a bí fuil
 Stiopáin t' fínné-re, d'á doirtad ² bíor-ra láitread,
 agus bíor coilteanac, agus bíor as tabairt aipe
 21 do brataib na n'aoine a bí 'sá marbú. Agus dub-
 airt ré liom : Imtis leat, óir ir as triall ar na sein-
 tid i gcéin a cuirfead-ra tu.
- 22 D'éirteadar leir go dtáinig an focal ran. Anran
 d'árouigdar a nglór agus dubradar : Cuir ar an
 23 raogal a leitéir rin. Ní cóir é beic beó. Agus
 bíodar as liúiris agus as caiteam a mbalcuirí doib
 24 agus as rteallad na cpeí ra n-aer. Anran d'órouig an
 tribiún é tabairt irteac ra longpóirt agus gabáil de
 rgiúirib aip, agus é píanao, cun go bfaḡad ré amac
 cad é an cúir go raibdar as liúiris mar rin 'n-a
 25 coinnib. Do ceangaladar póil le téaduib. Anran
 dubairt ré leir an ttaoiréac céad a bí 'n-a fearam
 i n'áice : An bfuil ceaduisḡte daoib gabáil de rgiúir-
 26 rib ar fear Rómánac san é daoḡad ar dtúir ? Nuair
 a d'airis an ttaoiréac céad an focal ran cuaid ré as
 triall ar an ttribiún agus d'innir ré dó é agus dub-
 airt ré : Cad é reo a mearann tú a déanam ? Fear
 27 Rómánac iread an duine rin. Anran do táinig an
 tribiún agus dubairt ré leir : Innir dom an fear
 Rómánac tu ? Agus dubairt reirean : Iread.
- 28 D'freadair an tribiún : Díolar-ra móran airḡio ar
 an bpríbléir rin a d'fáḡail. Agus dubairt póil : Do
 29 ruḡad mire amlaio. D'imtis uaid láitread na
 daoine a bí cun é píanao. Táinig eagla ar an ttrí-
 biún féin nuair a fuair ré gur d'fear Rómánac é
 agus go raib ré tar éir é ceangal.
- 30 Anran, lár n-a máireac an lae rin, ba mian leir a
 d'fáḡail amac níor cruinne cad a bí as na lúdaig.

¹ *Supra* viii. 3.² *Supra* vii. 57.

'á cuip 'n-a leit, aḡur do rḡaoil ré é, aḡur do'órduis
ré na rḡairt aḡur an cómairle do teact i bfoḡair
a céile aḡur tuḡ ré póil amac aḡur cuip ré or a ḡcó-
air é.

CAIBIOTHOL XXIII.

pól i lḡair na cómairle. Deino na iúdaíḡ ceilḡ cun é
marbú. Cuirtar ḡo caerara é.

Do'féac póil ar an ḡcómairle aḡur duḡairt ré: 1
A feara, a bḡáitre, tá mo ḡnó déanta aḡamra i nḡac
deag-coínriar, i doḡoḡo' dé, ḡo do' an lá ro inḡiu
aḡainn. Anran duḡairt an t-áro-rḡairt, Ananiar. 2
leir na dooine a bí i n'áice é bualaḡo ra déal. Duḡ- 3
airt póil leir, ámtac: Buailrḡo dia turra, a fála
*aolca. Turra do fuidhe cun breite taḡairt orḡra
do réir na oḡiḡe, aḡur, i n-aḡaio na oḡiḡe, a n-óro-
uḡeann tú mé bualaḡo? Aḡur duḡairt na dooine 4
a bí n-a fearam i n'áice: An aḡ earḡainí ar áro-rḡairt
do acaoi? Aḡur duḡairt póil: Ní raib 'fior aḡam, 5
a bḡáitre, ḡur b'é an t-áro-rḡairt é. Oir tá rḡríobca:
1 ná taḡair doo-cainnt do'uaḡtarán do dooine.

Ac bí 'fior aḡ póil ḡur de rna Saḡoúciníḡ cuio 6
acu aḡur ḡur de rna faiririniḡ an cuio eile, aḡur
duḡairt ré ḡo n-áro: A bḡáitre, 2 fairirineac ireaḡo
mire, mac faiririniḡ. Ir mar ḡeall ar fúil le n-air-
eirḡe na marb acáim ar mo tḡrail. Nuair a bí an 7
méio rin ráioḡe aḡe do'eiríḡ coirḡearḡ ioir na
faiririniḡ aḡur na Saḡoúciníḡ aḡur deineaḡo do
cuio do'n buioin. 3 Oir deir na Saḡoúciníḡ ná fuil 8
aireirḡe ann, ná ainḡeal, ná rḡioraio. Aḡur doam-
uḡio na faiririniḡ ḡac nio acu. Anran do'eiríḡ 9
collóio móir. Do pḡeab cuio de rna faiririniḡ 'n-a
fearam aḡur bioḡar aḡ ainḡear aḡur deirioir: Ní
bḡaḡmíḡo don oic ra duine reo. Má taḡair rḡioraio
leir, nú ainḡeal, cao é rin do'oinne eile rin. Anran, 10
nuair a bí an rḡéal 'n-a bḡuioin caorḡainn eactarḡa

¹ exod. xxii. 28.

² phil. iii. 5.

³ mat. xxii. 23.

* .i. a duine acá ḡeal larmuic aḡur duḡ loirḡiḡ.

bí eagal ar an dtreabhiún go rtafaióir ar a céile póil, agus d'órduigh sé do rna raiştoiuirí dul ríor agus é tóşaint uata agus é tabairt irteaó ra longpórt.

- 11 An oirde 'n-a diaib ran do fearaim an Tigearna láim leir agus duibairt sé: Bí fearamác! Fé mar atá fiaónuire déanta asat oimra i n-Ierúsaleim caiteir fiaónuire déanam oim ra Róim.
- 12 Ac nuair a táinig an lá táinig rainnt de rna lúdaig i bfoóair a céile agus dearbhuigóar ná h-iorfaióir bia agus ná h-ólfaióir deoc go dtí go mbeaó póil marb
- 13 acu. Bí breir agus daóao tuine acu ann a cuir an
- 14 dearbú ran ortá féin. Anran tánaóar as triall ar uactaránaib na ratarit agus ar na reanóirib agus duibairt: Tá ceangal fé eargaine curta asainne orainn féin şan don níó do blaire go marbhuigmio
- 15 póil. Anoir, d'á bñig rin, cuirió-re agus an cóm-airle rşéalá as triall ar an dtreabhiún agus abraió leir é cur cúşaib, fé mar a beaó eóluir éigin níor cruinne uaió 'n-a taob. Táimíone ollam agus rap a rroirió sé rióre beiró sé marb asainn.
- 16 Bí mac deirbfeár do póil as éirteaó leir an uirşe-fé-talam. Táinig sé agus cuaió sé irteaó ra long-
- 17 pórt agus d'innir sé do póil an rşéal. Şlaoió póil cuige tuine de rna taoireadaib céao agus duibairt sé leir: Beir an buacaill reo as triall ar an
- 18 dtreabhiún; tá níó aige le h-innrint do. Tóş reirean leir é as triall ar an dtreabhiún agus duibairt sé: Duibairt an pñiorúnac, póil, liom an buacaill reo tabairt cúşat mar go bfuil ruo aige le ráó leat.
- 19 Do ruş an treabhiún ar láim air, agus d'imtiş sé i leit taoib leir agus cuir sé an ceirt cuige: Cao é reo
- 20 atá asat le h-innrint dom? Agus duibairt reirean: Tá rocair as na lúdaig ar a iarraio ort póil do cur as triall ortá amáireac, cun na cómairle, mar d'eaó go deartuigean uata é ceirtiu níor şéire
- 21 ar níó éigin. Ac ná creioire iao. Tá breir agus daóao fear acu as faire i şceilş air agus tá ceangal fé eargaine* curta acu ortá féin şan bia d'íte ná

* nú dearbú fé eargaine.

deó a d'ól go marbúigíó ríad é, agus táio ríad ollamh anoir as feiceam leir an ngeallmáint uair. Do cuir an tribiún uair an buacail asur dubairt 22 ré leir san a d'innirint d'aoinne sur tús ré an méio rin eoluir dó féin.

Ansan do glaoir ré cuige beirt taoiread céad 23 agus dubairt ré leó: Ollmúigíó dá céad raiḡuúir, agus deicniubair d'í trí ríó marcad, agus dá céad luēt pleas, ó'n tcrímad h-uair de'n oirde, cun dul go Caerará; agus ollmúigíó eadra iompair ar 24 a gcuiríó ríad pól. cun é breit rlan as triall ar féilic an ḡobernóir. (Mar bí eadail air go tóḡs- 25 rad na lúdaḡ ar éigín é agus go marbócair é, agus ansan go ndéanrí tnomairdeat air féin, go ndéanrí go raib airgead le rásail aise ar.) agus do rḡrīb 26 ré licir agus dubairt ré inti:

"Claudius Iuríar cun an ḡobernóra ró-uairil, féilic, rlanite. Do rús na lúdaḡ ar 27 an bfeair ro agus bíodair ar tí é cur cun báir. Do ruarar féin amac sur b'feair Rómanad é agus tánas ortá le buirín airim agus tóḡar uata é. Ansan tearcuḡ uaim 'fíor a beit asam 28 cad a bí acu 'á cur 'n-a leit agus cuirear i láḡair a gcómarle féin é. Ruarar sur neite éigín 29 a bain le n-a noliḡe féin a bí acu 'á cur n-a leit, agus ná raib don coir déanta aise do cuillfead báir ná braidóinear. Ansan do h-innreab dom 30 go raib ceilḡ déanta acu dó agus cuirear as triall ortá é, agus dubairt leó-ran pé níó a bí acu le cur 'n-a leit, é cur n-a leit do láḡair-re. Slán leat."

Ansan do tóḡ na raiḡuúirí leó pól, ré mar a 31 h-óruigead dóib, ra n-oirde, go h-antipatir, agus amáiread a bí cúḡainn do leogadair do'n marc- 32 rluas dul leir agus tánadair féin tar n-air go tóí an longport. Cuadair-ran go Caerará agus tús- 33 dair an licir do'n ḡobernóir agus cuireadair pól 'n-a láḡair. Do léis ré an licir Ansan d'fiarraḡ ré 34 cad é an ceannair n-ar b' ar é, agus nuair a ruair ré sur b' ó Cilicia é: Éircead leat. ar reirean, nuair 35

4   tiocfaidh an muinntir atá ag cur do leit. Agus
 5   d'óruis ré é cur ré cimeadh i gcúirt héiríod.

CAIBIDÍOL XXIV.

pól 'gá coraint féin i láthair féilir, an gobernáir. An
 creideamh dá mhíneadh aige úd.

- 1   Anran, i gcionn cúis lá, táinig uachtarán na rídar,
 Ananias, anuas agus cur do rna reanóirib, agus
 cainteoir dár b'ainm Tertullus, agus cuadar i
 2,3 { láthair an gobernáir i gcionnib pól. Do glaothad
 pól agus éom Tertullus ar é daorad: domuis-
 4 { mío i gcómnuişe agus inr gac ball, agus le buidcar
 mór, a féilir oirdeire, méid na ríotcána atá againn
 5 { de d'árr-ra agus liact na neit atá d'á reólad ar
 leat tréid' móríall. Ac, ionur ná cuirpinn a tuille
 6 { nígnir ort, iarraim ort éirteact, de d'ceannraact, le
 beagán focal uainn. Fuaramair an fear ro, i n'ann-
 7 { rían, ag déanamh coirmirg amearg na n-lúdad go
 léir ar fuio an domáin agus 'n-a ceann ar an aicme
 8 { annrianta ran, na parapénac. Do mear ré an
 ceampall do fáru agus do ruamair air agus
 ceapamair breit a tabairt air do réir ár nólise.
 9 { Ac táinig lúriar, an tribíún, agus nearc ríóg aige
 agus bain ré ar ár lámáib é. Agus d'óruis ré an
 muinntir a bí ag cur 'n-a leit do teact do' láthair-re,
 agus féadfaid féin a d'fágail uaid, do breiteamh,
 eólu ar na neitib reo go léir atá againne á cur n-a
 10 { leit. Anran d'aontuis na lúdaig mar an gcéadna
 agus dubhadar go raib ran amlaib.
- 10   Anran d'freadair pól, (óir do bádair an gober-
 nóir cuige labairt):

Ó 'r eól dom go bfuilir-re do breiteamh ar an náir-
 iún ro le fada 'bliantaib ir móide rin ir fonn liom
 11 { fáram a tabairt am taob féin. Ir féidir duit a
 d'fágail amac ná fuil ac dá lá déag ó cuar go leirú-
 12 { ralem cun adarta déanamh, agus ní bfuadad an me

a5 aighear le h-aoinne ra teampull, 'ná a5 cruinnú
 na n-aoine, iní na rinagógaib, ná ar fuio na cat-
 arad; a5ur ní'l ar a gcumar a tairbeaint duit-re gur 13
 fíor na neite atá acu 'á cur am leit. Domuigim 14
 an méio reo duit, ámtad, i ttaob na rliše reo ar a
 ttagaid. riad eiriceadt, rin mar a deimpre reirbir
 do'n átair a5ur do m'úia, óir creidim gac uile níó
 atá rgríobta ra rliše a5ur in rna fáioib, So bfuil 15
 mo mainiḡin a5am ar úia, fé mar atá acu ro féin, so
 ttiocraio aipeiríḡe na n-deaḡ-úaoine a5ur na n-roc-
 úaoine. Táim féin a5 déanam mo dícill air reo, mo 16
 coínriar a cimeáto slan i gcóinnuiḡe cun Dé a5ur
 cun úaoine. Do tánaḡ tar éir móran blian cun 17
 déarca déanam ar mo úaoine féin a5ur cun oíra-
 lae a déanam a5ur cun móio a cómlionad. ¹ Sa 18
 n-obair rin iread do fuaiaoir me am ḡlanad ra
 teampull, a5ur ní le rluag ná le collóio, ac raint 19
 lúad* ó ária,—a5ur bí ré ceart iad ran a tabairt
 airo do látair a5ur leogaint dóib neite cur am leit
 má bí aon ruo am coinnib acu. Ní abairtíre reo 20
 féin é, má fuaiaoir aon cionntadt ionam nuair a
 úior am fearaí i látair na cómairle, ac an t-aon 21
 focal amáin úo a labrar amad a5ur me am fearaí
 eatarra: ² Ir i ttaob aipeiríḡe na marb atá breit
 aḡaibre 'á tabairt oimpra intí.

Anran do cur féilic ar cáirde iad, óir do tuis 22
 ré so cruinn i ttaob na rliše rin a5ur dubairt ré:
 Nuair a ttiocraio lúriar, an truibíun, anuar éirreao lib.
 a5ur t'óiruiḡ ré do'n ttiocrae cead eirean do 23
 cimeáto a5ur ruaimnear a tabairt dó a5ur san aoinne
 t'á muinntir a córs ar fírtálam a déanam air.

Anran, tar éir ruim laetanta, táinḡ féilic a5ur a 24
 bean, Orúilla,—lúad ab ead í,—a5ur ḡlaio ré cuḡe
 ról a5ur t'éir ré le tuairḡs uaió ar an rcreideam
 atá i n-íora Críort. a5ur bí ré a5 léiriú dó ar 25
 ceart a5ur ar ḡeanmnaióeadt, a5ur ar an mbreit-
 eamantaí atá le teadt, a5ur táinḡ críteagla ar
 féilic a5ur dubairt ré: Imtiḡ anoir, ac nuair a

* .i. do labair am coinnib.

¹ *Supra* xxi. 26.

² *Supra* xliii. 6.

- 26 beid̃ caoi aḡam cuirreao f̃ior ort. Sa n-am ḡc̃eáona
b̃i ré aḡ b̃raḡ aip ḡo otaḡarfaḡ pól p̃ainnt aipḡio oó,
aḡur uime rin cúip ré f̃ior ḡo minic aip aḡur ðein ré
cainnt leip.
- 27 Ac o'im̃c̃is oá bliain, aḡur táinis p̃orciur f̃értur
i n-ineao f̃éilic̃. Aḡur map̃ f̃áram ar na lúoaiḡ
o'f̃aḡ f̃éilic̃ pól ra p̃p̃iorún.

CA1b10101 XXV.

Caerdydd ydychydig yn ôl. I'r ôl le h-ysurpys, yn Rí,
eirtesct leir.

- 1 Trí lá tar éir teacht ó' Fértur sa ceannatar cuaid
2 ré ruar ó Caerapéa go Ierúsale. Agus táinig
uachtaráin na ragar agur uairle na nlúad ag triall
air i scoinnib póil agur bíodar a o'iarraio ácainiže
3 air, A o'iarraio go mbeaó ré fábramail toib 'n-a
coinnib, go n-óroócaó ré é ábairt go Ierúsale,
agur bí ceilg déanta acu cun go marbócaioir é ar
4 an rliže. Ac dubairt Fértur go sciméaofi póil i
gCaerapéa agur go mbeaó ré féin ag dul ann go luat.
5 Agus, ar reirean, na daoine ar búir meafg-ra atá
ábalta air, téioir ríor i n-aonféact liom agur má
tá coir déanta ag an ntuine cuipioir 'n-a leit i.
6 Níor fan ré 'n-a meafg ac oót lá nú deic lá 'n-a
oiaio fan, agur cuaidó ré ríor go Caerapéa agur an lá
n-a oiaio fan do fúio ré sa tribúnaí agur o'órouis ré
7 póil a ábairt 'n-a látair. Do tugao, agur do fearam
'n-a tímpal na daoine táinig anuar o Ierúsale, agur
cuireadur a lán neite troma 'n-a leit, ac níor féadadur
8 iao a deimniú, Mar dein póil iao do fpeadairt: Ní'l
coir déanta agam i n-ađaio óliže na nlúad, ná i
9 n-ađaio an teampuill, ná i n-ađaio Caerair. Ba mian
le Fértur, áh, comaoine cur ar na lúdaig agur
dubairt ré, ag fpeadairt póil: An maic leat dul
ruar go Ierúsale agur go tcađarfi breic ort anfan
am látair-re, i tcaob na neic reo? Anfan dubairt
10 póil táim am fearam ag tribúnaí Caerair. Ir

ann iṛ ceapc bṛeic̃ do bṛeic̃ oṛm. Ní' l coir dḗanta
 i n-aḡaiõ na n-lúoac̃ aḡam, mar iṛ eól tuit-ṛe ḡo dian-
 maic̃. Má tḗ coir dḗanta aḡam, ná don niõ do 11
 tuillṛeac̃ báṛ, ní' l don cúṛ i ḡcoinnib̃ an báir aḡam; ac̃
 mura bṛuil don niõ amlaiõ, de ṛna neic̃ib̃ ṛeo atḗ
 acu á cúṛ am leit̃, ní' l ar cúmar don tuine me táb-
 airt ṛuar doib̃. ḡairmim Caerap̃. Anṛan do labair 12
 fḗrtur leir an ḡcómaire, aḡur o'ṛneḡair ṛé: Do
 ḡairmir Caerap̃; ḡo Caerap̃ a ṛaḡair.

Aḡur nuair a bí ṛainnt laetanta curc̃a oib̃ acu 13
 cuaiō Aḡrippa, an ṛí. aḡur Bernicé, ṛíor ḡo Caerapḗa,
 aḡ ṛáilciú ṛoim̃ fḗrtur. Deineadap̃ ṛiḡnear ann 14
 ar ṛeac̃ móṛán laetanta aḡur o'innir fḗrtur do'n
 ṛí i oṛaoib̃ ṛóil: ṛear, ar ṛeirean, a o'ṛás fḗilicṛ
 anṛo 'n-a ṛṛíorúnac̃, aḡur nuair a bíor i nlerúralem 15
 táinig uac̃taráin aḡur ṛeandóirí na n-lúoac̃ cúḡam
 ḡá iarṛaiõ oṛm é oḡoraō cun báir. Dubairc̃ leō 16
 nac̃ é béar na Rómánac̃ don tuine oḡoraō cun báir
 ḡan luēt a cionntuigc̃e tábairc̃ oṛ a cómaire aḡur
 caoi tábairc̃ do ar é ṛéin do córaint aḡur ar é ṛéin
 do ḡlanaō ar na coirc̃e. Ac̃ do tánaḡap̃ anṛo láit- 17
 ṛeac̃, aḡur amáireac̃ a bí cúḡainn do ṛuioḡear ṛa
 tribiúnaḡ aḡur o'orṛuigear an ṛear a tábairc̃ am
 látair. Anṛan o'eirig̃ na cionntuigc̃eóirí ac̃ níor 18
 cuireadap̃ don ṛuo 'n-a leit̃ n-ar fḗadap̃ don oṛoc̃-
 niõ o'ṛeirḡint ann. Ac̃ bí ceirc̃eana éigín acu 'n-a 19
 coinnib̃ a bain le ṛé deirṛireac̃c̃ cṛeioim̃ atḗ acu
 ṛéin, aḡur i oṛaoib̃ íora éigín a ṛuair báṛ aḡur ḡo
 ṛaib̃ ṛóil 'ḡá ṛáō é beic̃ beó. Níor maic̃ liom 20
 ṛéin don baint a beic̃ aḡam le niõ de'n cṛóṛo ṛan
 aḡur o'ṛiaṛraigear de ar maic̃ leir dul ḡo lerú-
 ralem cun ḡo oṛabap̃í bṛeic̃ air inṛ na neic̃ib̃ ṛin.
 Ac̃ do dein ṛóil ḡairm, ḡo ḡcimeáóṛí é cun ḡo n-aireó- 21
 c̃aō auḡurtur a cúir, aḡur o'orṛuigear é cimeáō
 ḡo ḡcuirṛeac̃ aḡ triall ar Caerap̃ é.

Anṛan dubairc̃ Aḡrippa le fḗrtur: Ba maic̃ liom 22
 ṛéin, leir, an ṛear ṛan do cloirint. Cloirṛir amáir-
 cac̃ é, ar ṛeirean.

Amáireac̃ a bí cúḡainn táinig Aḡrippa aḡur Bern- 23
 nicé aḡur leac̃aō móṛ ṛuḡa. aḡur cuadap̃ irṛeac̃ ṛa

hALLA éirteadta, iad féin aḡur na tribiúin aḡur
 maiṭe móra na cataraḡ, aḡur o'óruiḡ fértur pól
 24 a ṭadairt 'n-a láṭair. Anran dubairt fértur: A ní
 aḡrippa aḡur a feara uile atá aḡainn anro, cionn
 rib an tuine rin. Nuair a bíor i nlerúralem táinḡ
 an pobul lúdaḡ ḡo léir cúḡam 'ḡá iarraiḡ orm aḡur
 'ḡá ráḡ i nḡutanaib ároa náir ceart é beit beo a
 25 tuille. Ad níor féadar féin a o'feirḡint ḡo raib
 don ruo déanta aḡe do tuillfead bár. Ad do ḡairm
 ré féin aḡurṭur aḡur tá roair aḡam ar a cur cúḡe.
 26 Ní'l don níḡ cruinn aḡam, ám, le rḡrí 'n-a ṭaob aḡ
 triall ar mo tiḡearna. Uime rin do tuḡar anro
 cúḡaib-re é, aḡur cúḡat-ra ḡo móir móir, a ní aḡrippa,
 ḡo ḡceirteócaḡ rib é aḡur ḡo mbead ruo aḡam a
 27 rḡrírin. Óir meairim ḡur obair mí-réarúnta cime
 cur uaim aḡur ḡan a o'innrinṭ cao 'tá 'n-a coinnib.

CAIBIDÍOL XXVI.

Cúntar aḡ pól óá ṭadairt o' aḡrippa ar a beata, ar conur
 a h-iompuiḡeado cun an éreoin é, aḡur ar an obair a bí le
 déanam aḡe.

- 1 Anran dubairt aḡrippa le pól: Tá ceao cainnte ar
 do fon féin aḡat. Do rin pól a lám aḡur érom ré
 ar a rḡéal a o'innrinṭ.
- 2 Ir maiṭ an bail orm, dar liom, a ní aḡrippa, ḡur
 do láṭair-re atá orm me féin a coraint inoiu ar na
 3 neitib reo ḡo léir atá aḡ na lúdaḡ 'á cur am leit, ḡo
 móir móir, toirḡ eolur a beit aḡat ar na nóraib aḡur
 ar na ceirteanaib atá amearḡ na n-lúdaḡ. Uime
 rin iarraiṃ ort éirteadṭ ḡo foirnead liom.
- 4 Tá aithe aḡ na lúdaḡ ḡo léir ar an raḡar beata
 caitear ó m'óḡe, óir ir amearḡ mo náiriúin féin
 5 i nlerúralem a caitear i. Tá fíor acu, (óá mba
 maiṭ leo é o'innrinṭ i briaḡnuire), ḡur mairer, do
 réir na h-aicme ir deimniḡtḡe i n-ár ḡceirdeam,
 6 am fairirinead. Aḡur tá breit 'á ṭadairt orm anoir
 mar ḡeall ar an mainḡin atá aḡam ar an nḡeallam-

aint a tús Dia o'ár n-aitheascáib, An geallamaint 7
rin go bfuil an dá treib déas aghainn, atá ann, as
deanam réir Dé do ló agus o'oidce, as brat ar i
o'fagáil. Iri an mainiúin rin atá as na lúdaig'á cur
am leit-re, a ní. Cao 'n-a taob nác féidir, dar 8
libre, a creideamaint go n-aitheodhann Dia na maiib?

Ói ré buailte irteac am aigne-re féin go raib 9
ceangailte oim mórán neite deanam i scoinnib ainme
íora Narairt. ¹ Agus do beinear, i nleiríalem. 10
Cuirtear mórán daoine naomta irteac i bpríorúnaib.
Fuairar útharar ó uachtaránaib na ragar asur nuair
a bíoir (na naoim) le cur cun báir ir mire tusaó
an t-óirú liom cuise. Agus inr na rinagógaib 11
go léir bínn go minic as cur pionóir oirca, agus
cuirinn fiaclaib oirca diaimarlaó deanam, agus do
méaduiúeac mo buile 'n-a scoinnib i ttreó go mbínn
'gá ngéarleanmairt irteac inr na cataraclaib iaracla
féin.

² Agus bíor as dul go Damarcur ar an inntinn 12
rin agus útharar agus ceao agham ó uachtaránaib na
ragar, Agus, a ní, do connac ar an rúge i lár an 13
lae, as taitneam am timpal agus timpal ar na daoine
a bí le m'coir, rolar ar na flatair agus é níor treire
ná rolar na sréine. Agus tuiteamair go léir cun 14
cailim, agus o'airiúear-ra an sué as labairt liom ra
ceangain eabha: A Saul, a Saul, cao cuise duit
beit 'am géarleanmairt? Ir deacair duit beit as
rpeacuioil i n-agaio an príocaire.

Agus tubairt-ra: Cía n-é tu, a tigearna? Agus 15
tubairt an Tigearna: Mire íora atá aghat o'á géar-
leanmairt. Ac eirig agus rearaim ar do coraib, 16
oir ir cuise tairbeánar me féin duit cun go n-dean-
faimn oíot reirbireac agus finné ar na neitib a conn-
aicir agus ar na neitib 'na bfeicfir me, 'Sas tabairt 17
raor ó'n bprobul agus ór na geinte na bfuilim 'ao
cur cúca anoir, Cú a rúl a o'orgailt doib ionur go 18
n-iompócaioir ó'n nboirceac cun an troluir agus
ó cómacc Sátain cun Dé, ionur go bfaigóir maic-

¹ *Supra* viii. 3.

² *Supra* ix. 2.

eamnacar peacai asur ineav amearz na naom tpiw
an zcpeirdeam atá ionamra.

- 19   Oá bpiż rin, a pi Aşurppa, nioi tuzar-ra diúltā
20   do'n raðarc o neam, ¹ Ac do cpaobrgaoilear é,
do'n muinntir atá i nOamarcur ar otúir, asur
i nlerúalem, asur i zcpić luðaea ar faw, asur do
rna Zeintib, ionur zo nðeapaidoir aicpiże asur zo
n-iompócaidoir ar Oia, az oéanam diongabála na
21   h-aicpiże o'oiþpeacaið. Mar zeall air rin ireav
² do ruż na lúðaiż orm nuair bioi ra teampull asur
22   meapadar me marbú. Ac do cabruiz congnam Oé
liom asur táim am fearam zo oti an lá inoiu, az
oéanam piauuipe do beaz a'r do mói, zan don ruo
do ráð larmuiz de rna neitib adubairt na fáide a
23   bi le teact asur Maoir, zo nðeapav Cpiort fulaz
asur zur b'é an céav ouine é o'eipeóav oí na maiþ
asur do noctav an folur do'n pobul asur do rna
Zeintib.
- 24   Le linn na cainnte rin do ráð oó asur é žá coraint
féin ouhairt fértur do žut áro: Ar do meabair
ataoi, a pól. Tá iomav léiżinn 'av comaint ar do
25   meabair. Nilim ar mo meabair, a fértur oirðeirc.
26   Táim az innrint na fipinne zan bair. Tá eolur ar
na neitib reo az an pi atá az éirteact le m'cainnt zan
rżāt; oir ni meapaim zur féioir don nio acu beic lar-
muiz o'á eolur. Ni h-i zcúinne a oeineav don nio
27   acu. An zcpeirdeann tú na fáide, a pi Aşurppa?
28   Tá 'fioi azam zo zcpeirdeann tú. Anran ouhairt
Aşurppa le pól: Ir beaz ná zo n-aićiżeann tú orm
29   iompáil am Cpiortaiðe. Asur ouhairt pól: Zo
otuzaið Oia dom, 'n-a beaz a'r 'n-a mói, ni h-amain
tura ac žac a bfuil de oaoiuið anro az éirteact liom
o'iompáil ar an zcuma ran asur iav a beic mar me
féin, ac zan na rlabrai reo beic oita.
- 30   Anran o'eipiż an pi asur an zoþerpióir asur þer-
31   nicé asur a paið 'n-a ruide 'n-a bpoair. Asur
o'imtiżoar i leit taoib asur bioiav az cainnt, asur
ouþradar: Ni'l don ruo oéanta az an nouine rin a

¹ *Supra* ix. 20.² *Supra* xxi. 31.

tuillfeadh b'ar ná b'raib'inear do. Agus t'ubairt 32
 ḡrrippa le f'ertur: 'D'féad'fí an t'aine rin do leos-
 aint cun riúbail mura mbeadh ḡur ḡairm ré Caerap.

CAIBIDÍOL XXVII.

Curap pól ar bóro luinge cun t'ul ra Róim. A tairteal
 agus a longb'irre.

Anran, do rocaruigeadh ar t'ul ar uirge go t'í 1
 an Eadail agus ar pól agus ná p'riofúnais eile t'ab-
 airt ar láim do t'aoireadh céad t'ar b'ainim lúliur,
 t'e b'uidin Augurcuir, ¹Agus cuamair ar bóro luinge 2
 ḡorunétiḡe, cun go reólaimir fan ciuamair t'ráḡa
 na n-Ária, agus t'ógamair ár reolta. Agus t'fán
 i n-ár b'rocair Arirtarcuir an Macedonac, ó Terra-
 lonica.

Tánamair an lá 'n-a t'iait' fan go Sídon. Agus b'í 3
 lúliur ceannra le pól agus do leos ré t'ó t'ul cun
 a t'airte agus a'irre t'abairt t'ó féin. Anran t'fáḡa- 4
 mair an áit rin agus feólamair ar rḡat Cúrruir mar
 b'í an ḡaot i n-ár ḡcoinnib. Agus feólamair t're 5
 f'araise Cilicia agus Pampilia, agus tánamair go t'í
 lurt'ra, atá i Lucia, Do f'uar an t'aoireadh céad, ra 6
 n-áit rin, long Alecrant'rineadh a b'í as t'ul fan-Eadail
 agus cuir ré uir'í rinn.

Anran b'iomair as ḡluair'eadt go r'igin ar feadh 7
 móran laetanta ḡan t'eadt ac ar aḡait' Cniruir, mar
 b'í an ḡaot 'ḡár ḡcorḡ, agus feólamair i ḡcómḡar do
 C'réta, lám lé Salmóné. Do feolamair t'ar an áit 8
 rin, agus ba t'eacair é, agus tánamair go t'í áit ar
 a t'ug'í Deaḡcuanta, i n-aice le catair Talarra.

Anran b'í móran a'irre caite agus b'í t'airteal 9
 f'araise contab'ar'eadt mar b'í a'irir an t'porḡait'
 imiḡte, agus b'í pól as t'abairt cómairle a leara
 t'óib, 'ḡá r'á t'leó: A f'eara, c'im go b'f'uil t'ráct na 10
 f'araise as t'urnú ar beit ana-t'iobálad agus ana-
 contab'ar'eadt, ní n-amáin t'ó'n luing' agus t'ó'n méio

- 11 ualaig atá inti ac' t'ár n-anam féin cōm maiċ. Ac
ba mō an tpuim a cuir an taoireac céad i ngiolla
na luinge asur i máigirtir na luinge 'ná i scainnt pōil.
- 12 Asur toirg san an cuan ran a beic oireamnac so maiċ
cun an ḡeimriō a caitēam ann do cōmairlig an cuio
ba mō dōib imteacċ ar asur féacaint an bfeadofaioir
dul asur an ḡeimreac caitēam i bfoenicé, cuan de
cuancaib Ċréta atá as féacaint riar ó dear asur riar
ó tuaiō.
- 13 Do féio an ḡaoċ andear dōib asur mearadur so
raib ḡac níō ar a tcoil acu asur ḡluairēadur ó
- 14 Arran asur ran ciuḡair trāḡa Ċréta. Ac so luac
'n-a dīaiō ran t'eirig n-a coinnib so rtoirmeamail
- 15 an ḡaoċ ar a tcutar Euroacuilō. Do ḡuabad
cun riúbail an long mar níor féad rí cur i ḡcoinnib
na ḡaoicē, asur do ḡḡaoileac leir an nḡaoic rinn.
- 16 Do comāineac irteac rinn fé ḡḡac oileān t'ár b'ainim
Cauda, asur ir ar éigin féadamair an bā do tōḡaint
- 17 cúḡainn; Do tōḡadur é asur deineadur úráio de
cadarēaib asur cuireadur fúnraí fé'n luing; asur
le h-eaḡla so tcutirioir irteac ra beō-ḡainim do
leḡadur na reōlta, asur bioḡar as imteacċ ar an
- 18 ḡcuma ran. An lá 'n-a dīaiō ran deineadur caitē
am amac, oir biomair ḡár ruacac so ró-mōr leir
- 19 an rtoirm. Asur an trīmāc lá do caitēadur amac
20 le n-a lámāib féin ḡléar na luinge. Anran biomair
mōrán laetanta san ḡrian na réiltin a t'feirgint,
asur rtoirm nár beas as baḡairt orainn, i tceō so
raib ḡac rúil le n-ár tceacċ rlan imigē.
- 21 Asur anran, tar éir iad a beic abfao san bia
caiteam, do fearaim pōl eatarēta asur dubairt ré:
A feara, ir mairg nár ḡlacac mo cōmairle-re asur
san imteacċ ó Ċréta, asur dul ó'n nōiobāil reo
- 22 asur ó'n ḡcailleamaint reo. Asur anoir iarraim
orāib mirneac a beic aḡaib. Ní caillear don duine
- 23 aḡaib, ac an long amāin. Oir do fearaim taoib liom
anoċ ainḡeal Dé, n-ar leir mire asur t'á nōeinim
- 24 reirbír, Asur dubairt ré: Ná bioō eaḡal ort, a pōil.
Ní foláir duit fearam i láḡair Ċaerair; asur féac,
ḡac a bfuil de dāoine ar don luing leat tāio riao

bhronnta as Dia ort. O'á b'riš rin glacaid mór- 25
nead, a feara; óir creidim-re ó Dia, fé mar a duibrad
liom, sur mar rin a beir. Ac ní foláir dúinn dul 26
irtead ar oileán áirithe.

Ac nuair a táinig an ceathrú oíche déas orainn 27
asur rinn as imtead ra n-Adria tímpal an meadon
oíche, meaf na máirnéalais go bfeadadair tír éigin.
Do leogadair ríor an luad asur fuaradair fice fead 28
ar doimneaf, asur nuair a bhuideadair tamall beas
ó'n áit rin fuaradair cúis fead déas. Bí easal ort 29
go raišmír i n-áit šarb asur cuireadair amad ceitire
h-ancairí ó'n rtiúir, asur b'é b'fada leó go mbead
fé 'n-a lá. Anran do meaf na máirnéalais teit ar 30
an luing. Do leogadair ríor an bád, mar b'ead sur
teartuis uad ancairí cur amad ó turad na luinge.
Ac duibairt ból leir an tdaoiread céad asur leir 31
na rir armta: Mura b'fada ríad ran ra luing ní
féidir daoir-re dul rlan. Anran do šearr na raiš- 32
tiúirí céad an báid asur do leogadair do tuirim
ra n-uirge.

Asur nuair a turhuis an folur ar tead o'iar 33
ból ort go léir bia cáiteam, asur duibairt fé: Sióe
an ceathrú lá déas asuib as feiteam asur rib i nbúr
tprošad, šan don níó a tógaint. O'á b'riš rin 34
iarraim oraid anoir bia do cáiteam ar ron búir
rláinte, óir ní cailfear oiread asur ruibe šruaige
de ceann don duine asuib. Nuair a bí an méir rin 35
ráitce aige do tóg re arán asur šuib re buitcar le
Dia or a šcómair go léir, asur b'ir fé an t-arán
asur crom fé ar ite. Anran táinig ruaimneaf 36
aighe ort go léir asur tógadair an bia. Oá céad 37
duine asur fé duine déas a' r trí fícto asainn iread
a bí ra luing ar fad. Nuair a bí a nóbín bíó ite 38
acu cáiteadair an cruicnead amad ra b'faraige cun na
luinge o'eadotromú.

Anran, nuair a bí fé 'n-a lá, níor aicnišdair an tír, 39
ac tógadair fé n'eara bléin 'na raib tráis inti asur
cearadair, o'á mb' féidir é, go ráb'faióir an long
irtead inti. Anran do tógadair na h-ancairí asur 40
do ršuradair na rtiúireana asur o'aruišdair an

- reól móir cun na ʒaoite aʒur do ʒluairéadair leir
 an bʒaraiʒe, ac do rciúruiʒadair í fé déin na tráʒa.
 41 Do tuiteamair irteac i n-áit a bí ioir dá ʒaraiʒe
 aʒur do buailead an long uim talaí i tceó ʒo
 raib a turac dainʒean aʒur ʒur bʒir neart na ʒaraiʒe
 a deire.
 42 Anran do mear na ʒaiʒuiri na pʒiorúnaiz a cun
 cun báir le h-eaʒla ʒo rnaípaó cuio acu aʒur ʒo
 43 n-imteócaíoir. Ac ní leoʒpaó an taoiréac céad
 uóib é, mar tceartuiʒ uaió pól do bʒeit raor, aʒur
 uóruiz fé do'n muinntir ʒo raib rnaí acu iad
 féin do caiteam amac ar uóir aʒur iad féin a ʒábáil
 44 aʒur uol i uóir. Aʒur do ruʒaó an cuio eile amac,
 cuio acu ar clápaóib aʒur cuio acu ar neitib a bain
 leir an luinʒ. Aʒur mar rin do tárla ʒo nveaʒaó
 ʒac uine acu beó amac ar an uotalaí tiriim.

CAIBIDÍOL XXVIII.

pól i melita ar fead trí mí. A tceartal airir ar an
 bʒaraiʒe. A tceac cun na Róma. A cómpaó leir na iúoiʒ a
 bí ʒa tceair.

- 1 Aʒur anran nuair a bíomair tar éir uol rlan fuar-
 amair amac ʒur Melita a tuztí ar an oileán. Do
 2 ʒlac na daoine iapaóta ran ʒo ceannra rin. Do
 laʒadair teine aʒur cuiréadair compóro orainn, mar
 3 bí ʒeartainn aʒ tceac aʒur bí fuacó ann. Anran bí
 pól tar éir raint aómaro érin do bailliú aʒur do cun
 ar an uoine, aʒur do léim acair nime, aʒ teite ó'n
 4 uoar, aʒur do ruʒ rí ar láim air. Nuair a connac
 na daoine iapaóta an ʒiart ar rile ar a láim uobʒadair
 le n-a céile: Ir amlaio a maib fé uine aʒur bioó
 ʒo uóainiz fé raor ó'n bʒaraiʒe ní leoʒtar beó ó'n
 5 nuioltar é. Anran do éroó reirean an ʒiart irteac
 6 ʒa teine aʒur ní raib don uioóáil uéanta uó. Ac
 mearaóadair ʒo ucuruócaó fé ar ac aʒur ʒo uuitreacó
 fé marb ʒan moill. Uioadair aʒ ʒeiteam leir rin, ac
 nuair a connacaóadair ná raib don níó aʒ imteacó air
 u'acaruizadair a n-aizne aʒur uobʒadair ʒur uia
 éiʒin é.

Sa n-áit rin ir̃eað b̃í talam̃ an f̃ir̃ a b̃í n-a céann 7
 ar an oileán. Publiur ab ainim̃ tód. Do ḡlac ré rinn
 asur̃ cúir̃ ré cóir̃ or̃ainn go f̃ial ar̃ feað tr̃í lá.
 Asur̃ do t̃ár̃la go r̃aib̃ ãt̃air̃ Publiur̃ 'n-a luig̃e le 8
 h-éas̃cr̃úar̃ asur̃ le teinnear̃ cuir̃p. Cúair̃ pól
 ir̃teað as̃ tr̃iall air̃ asur̃ ðein ré ḡuir̃ðe ar̃ a son asur̃
 cúir̃ ré a lám̃a air̃ asur̃ do leiḡir̃ ré é. Anran, ḡaé 9
 a r̃aib̃ ðe ðaoine ar̃ an oileán go r̃aib̃ ḡear̃ánta or̃ta
 t̃ánaðar̃ asur̃ do leiḡir̃eað iad̃. Asur̃ t̃uḡaðar̃ 10
 onóir̃ m̃óir̃ t̃úinn, asur̃ nuair̃ a b̃íom̃air̃ cun t̃ul ar̃
 luig̃s t̃uḡaðar̃ t̃úinn na neit̃e a beað r̃íáct̃anaé t̃úinn.

Tar̃ éir̃ tr̃í m̃í do ḡluair̃eam̃air̃, ar̃ luig̃s Alec- 11
 rañor̃ínig̃ a b̃í tar̃ éir̃ an ḡeim̃r̃iúð a c̃ait̃eam̃ as̃ an
 oileán. Asur̃ na Car̃t̃oir̃í an r̃uãt̃ant̃ar̃ a b̃í uir̃t̃í.
 Asur̃ t̃ánaam̃air̃ go Sup̃ac̃úra asur̃ t̃'fanam̃air̃ tr̃í 12
 lá ann. Ó'n áit rin do seól̃am̃air̃ t̃imp̃al fan na t̃íre 13
 asur̃ t̃ánaam̃air̃ go t̃c̃í R̃égium, asur̃ tar̃ éir̃ doñ lae
 am̃áin do séir̃o an ḡaõt̃ añðear̃ asur̃ t̃ánaam̃air̃ go
 p̃uteol̃í. F̃uam̃am̃air̃ b̃r̃áit̃re r̃a n-áit rin asur̃ 14
 t̃'iar̃raðar̃ or̃ainn fañm̃aint 'n-a b̃rõc̃air̃ asur̃
 t̃'fanam̃air̃ reãct̃ lá. Asur̃ anran t̃ánaam̃air̃ go t̃c̃í
 an R̃óm̃. Asur̃ ar̃ ran, nuair̃ air̃ig̃ na b̃r̃áit̃re é, 15
 do c̃ruinnig̃ðar̃ c̃úḡainn go f̃orum Appiur̃ asur̃ cun
 na t̃c̃r̃í t̃c̃ãðair̃ne, asur̃ nuair̃ a c̃onnaic̃ pól iad̃
 t̃uḡ re buir̃c̃ar̃ do ðia asur̃ t̃áinig̃ mir̃neaé tód.

Asur̃ nuair̃ a b̃íom̃air̃ t̃aḡait̃e cun na R̃óm̃a do 16
 t̃uḡað ceað do pól fañm̃aint i n'áit c̃óim̃nuiḡt̃e f̃éin
 asur̃ fear̃ cimeá̃t̃a, ar̃m̃ta, i n'f̃õc̃air̃.

Anran, tar̃ éir̃ an tr̃ím̃að lae, do ḡlaoir̃ó ré cúig̃e 17
 m̃ait̃e na ñlúðac̃. Nuair̃ a t̃ánaðar̃ i b̃rõc̃air̃ a céile
 t̃uðair̃t̃ ré leó : A fear̃a, a b̃r̃áit̃re, do t̃uḡað mir̃e
 ḡãb̃ta, ó Ier̃ú̃ralem, i lám̃aib̃ na R̃óm̃ánaé, asur̃ ḡan
 doñ ñíð as̃am̃ 'á ðeanam̃ i ḡcoinnib̃ na ñðaoine ná
 i ḡcoinnib̃ nór̃ ár̃ r̃íñreap̃. Do tr̃ialaðar̃ mé asur̃ 18
 b̃íðar̃ cun mé leoḡaint̃ r̃aor̃toir̃ḡ ná f̃uam̃aðar̃ doñ
 cúir̃ b̃áir̃ ionam̃. Ac̃ do cúir̃ na lúðaiḡ 'n-a c̃oinnib̃ rin 19
 i t̃c̃reó go mb' éig̃in t̃óm̃ Caer̃ar̃ do ḡair̃m̃, asur̃ ní
 h-am̃l̃air̃ a b̃í doñ ñíð as̃am̃ lé cur̃ i leit̃ mo náir̃iúin

20 féin. Siné cúir n-ar iarraidh sibhre a ó'feirgint asur
laðairt lib. Mar gheall ar an n-ócar atá i n-Irreál
21 iread atá an rlaðra ro carra orpra. Asur túb-
raðar-ran leir : Ní bfuadamaid-ne lictreacá do táb
ó lúdaéa, ná níor táinig doinne de rna bráitrib as
22 innrint ná as laðairt don t-ócar-ní do táb. Ac
iarraidmío ort a ó'innrint túbinn cao ir tóig leat,
óir i táb na h-aicme reo, ir eól túbinn go bfuil-
tear as gabáil 'n-a scoinnib inr gac don bail.
23 Anran do ceapadar lá tó, asur táinig a lán acu go
tí an lóiróin cuige, asur do minig ré tóib rígeac
Dé asur tús ré fiaðnuire tóib air. Asur bí ré ó'n
maoin go tí an tráchnóna as cur 'n-a luige ort
i táb lora, a' tlighe maoire asur ar na fáirib.
24 Asur do creio cur acu inr na neitib a túbrað, asur bí
25 cur acu, ámtac, nár creio. Asur bíodar as imteac
gan beic ar don-aighe, i t-ócar go túbairt pól an
t-don focal ámtain : Ir maic túbairt an Spioraid Naomh
26 é le n-ár n-aicreacáib tré beal an fáir lraiar, Mar
a noeir ré : ¹ Imtig as triall ar an bprobul ran
asur abair leo : Cloirfíó sib leir an gcluar asur ní
tuigfíó sib, asur cíofíó sib leir an rúil asur ní táb-
27 arfíó sib fé noera ; Óir tá cpoirde an pobuil reo
tuicite i bfeoil, asur le n-a gcluaráib tneadar
éirteac túb, asur do túbadar a rúile, le h-eagla
go bfeicfíóir le n-a rúilib asur go n-aicreacáir le
n-a gcluaráib asur do t-úigfíóir le n-a gcpoirde
asur go n-iompócaráir asur go rlanócainn iad.
28 Tá brígh rin bíor azaib fíor an méio reo, go bfuil an
rlánú ro ó 'Óia t'á cur as triall ar na geintib, asur
29 éirfíó ríad leir. Nuair a bí an méio rin ráirte
aige t'imtig na lúdaig amac uair, asur aighear mór
acu eatarra féin.
30 Anran t'fan ré tá bliain ar fad 'n-a tig féin, asur
31 glac ré gac doinne do táinig as triall air. Asur
rígeac Dé aige 'á craobrgaoile, asur é as múine
na neit a baineann leir an t-úigearna lora Cpíort
le lán-mirneac asur gan corgh.

¹ 1pα1αp vi. 9 ; μα1τ. xiii. 14 ; μαpс. iv. 12 ; λúс. viii. 10 ;
eóm xii. 40 ; Róm. xi. 8.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C

39 10 07 03 14 003 1